

HRVATSKI NACIONALNI OBRAZOVNI STANDARD

**FRANCUSKI JEZIK
DRUGI STRANI JEZIK**

4. – 8. RAZRED

SADRŽAJ:

- A. UVOD:**
1. Opće napomene
 2. Načela izrade HNOS-a
 3. Svrha i ciljevi suvremene nastave stranih jezika
 4. Razine jezične kompetencije
- B. STANDARDI POUČAVANJA I VRJEDNOVANJA**
1. Standardi poučavanja
 - 1.2 Preduvjeti za ostvarenje ciljeva nastave stranih jezika i standarda poučavanja
 2. Standardi vrjednovanja
- C. POSEBNOSTI U RADU S UČENICIMA S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM POTREBAMA – OPĆE NAPOMENE**
- D. STRUKTURA HRVATSKOG NACIONALNOG OBRAZOVNOG STANDARDA ZA STRANE JEZIKE I OBRAZOVNOG STANDARDA ZA FRANCUSKI JEZIK**
- E. ČLANOVI POVJERENSTAVA I RADNIH SKUPINA**
1. Povjerenstvo za strane i klasične jezike
 2. Radna skupina defektologa/stručnjaka za edukacijsko-rehabilitacijsku potporu
 3. Radna skupina za odgojne i socijalizirajuće ciljeve i sadržaje
 4. Povjerenstvo za završnu izradu Nastavnog plana i programa prema HNOSu
- F. HRVATSKI NACIONALNI OBRAZOVNI STANDARD ZA FRANCUSKI JEZIK OD 1. DO 8. RAZREDA OŠ - PRVI STRANI JEZIK¹
FRANCUSKI JEZIK OD 4. DO 8. RAZREDA OŠ - DRUGI STRANI JEZIK²**

Izradile:

Prof. dr. sc. Yvonne Vrhovac, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Jadranka Strabić, prof. - mentor, OŠ Rudeš i XVIII. gimnazija Zagreb
Alice Stepinac, prof. - savjetnik, OŠ Mladost, Zagreb (7. i 8. r. prvi jezik i od 4. – 8. r. drugi jezik)
Dubravka Skenderović-Keleč, prof. – mentor, OŠ «Bukovac», Zagreb (7. i 8. r. prvi jezik i od 4. – 8. r. drugi jezik)

¹ HRVATSKI NACIONALNI OBRAZOVNI STANDARD ZA FRANCUSKI JEZIK OD 1. DO 8. RAZREDA OŠ – PRVI STRANI JEZIK nalazi se u zasebnom dokumentu, također na web stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (<http://www.mzos.hr>).

² HRVATSKI NACIONALNI OBRAZOVNI STANDARD ZA FRANCUSKI JEZIK OD 4. DO 8. RAZREDA OŠ – DRUGI STRANI JEZIK nalazi se u zasebnom dokumentu, također na web stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (<http://www.mzos.hr>).

A. UVOD

1. Opće napomene

Nacionalni obrazovni standard za strane jezike u osnovnoj školi (u daljnjem tekstu: *HNOS*) sadrži *Obrazovne standarde za engleski, francuski, njemački i talijanski jezik* i to za nastavu navedenih jezika kao prvoga stranoga jezika (od 1. do 8. razreda osnovne škole) i kao drugoga stranoga jezika³ (od 4. do 8. razreda osnovne škole). Ti dokumenti predstavljaju osnovu na kojoj se temelje ciljevi i sadržaji nastavnih programa za spomenute jezike. Adekvatno izvođenje tih programa pretpostavlja uvažavanje i primjenu načela poučavanja, metodičkih i drugih uputa sadržanih u *Obrazovnom standardu za dani strani jezik*.

2. Načela izrade HNOS-a za strane jezike

Koncepcija HNOS-a polazi s jedne strane od preispitivanja mogućnosti rasterećenja postojećih nastavnih programa za strane jezike, a s druge strane od potrebe usklađivanja domaćih nastavnih programa za strane jezike s europskim standardima tj. integriranja europski prihvaćenih razina jezičnih kompetencija učenika stranih jezika u promišljanje ciljeva i sadržaja nastave stranih jezika uz poštovanje nacionalnih specifičnosti glede potreba učenja stranih jezika i okvirnih uvjeta školskoga sustava.

U tom se smislu HNOS oslanja na teorijske odrednice i ciljeve suvremene nastave stranih jezika (vidi pod 3.) i na razine kompetencije komunikacijske uporabe stranoga jezika razrađene u **Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike: učenje, poučavanje, vrjednovanje** (Vijeće Europe, Vijeće za kulturnu suradnju; vidi pod 4.)⁴ te ih prilagođava i ugrađuje u *HNOS* na temelju rezultata dvaju novijih domaćih znanstvenih projekata kojima je istraženo poučavanje i učenje stranih jezika u osnovnoj školi (*Istraživanje procesa učenja i usvajanja stranih jezika u ranoj školskoj dobi*, 1991. – 1995. pod vodstvom prof. dr. sc. Mirjane Vilke i *Istraživanje procesa učenja i usvajanja stranih jezika u osnovnoj školi*, 1996. – 2001. pod vodstvom prof. dr. sc. Yvonne Vrhovac). Polazeći s tih osnova *HNOS* navodi ona znanja, vještine i sposobnosti koje bi učenici trebali steći i postići na kraju svakoga pojedinog razreda. Pritom se imalo na umu afektivne i kognitivne mogućnosti prosječnog učenika. Za darovite učenike i učenike s posebnim potrebama svaki će učitelj na temelju *Obrazovnog standarda* oblikovati poseban program ovisno o specifičnim potrebama i mogućnostima učenika. *Obrazovni standardi* za svaki pojedini jezik ostavljaju prostor i za dodatne sadržaje koje učitelji odabiru prema interesima, potrebama i mogućnostima konkretne učeničke skupine.

3. Svrha i ciljevi suvremene nastave stranih jezika

Obrazovni sustavi dužni su odgovoriti na promjene u suvremenom društvu koje zahtijevaju jezične i komunikacijske vještine u interpersonalnim i interkulturalnim situacijama, vještine rada u timu, osposobljenost za rješavanje problema i sl. Sagledano iz perspektive stranih jezika neupitno je da u okolnostima rastućih međunarodnih, interkulturalnih kontakata na privatnom i profesionalnom planu, medijske i komunikacijske umreženosti i povezanosti globalnih razmjera znanje stranih jezika predstavlja jednu od **ključnih kompetencija (osnovnih umijeća)**⁵ koje pojedinac treba steći kako bi poboljšao svoje mogućnosti tijekom obrazovanja i u sve dinamičnijem svijetu rada. Znanje stranoga jezika doprinosi porastu osobne mobilnosti i zapošljivosti, omogućava ravnopravno i kritičko pribavljanje informacija, korištenja izvora znanja i dr. Razvoj komunikacijskih vještina u području stranih jezika uključen je u prioritete razvoja obrazovnog sustava Republike Hrvatske; znanje stranih jezika smatra se bitnim preduvjetom za omogućenje procesa cjeloživotnog učenja – jednog od središnjih strateških ciljeva *Plana razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010.*⁶

U zemljama članicama Europske unije i Vijeća Europe znanje se jednoga stranog jezika ne smatra dovoljnim. Istodobno se nastoji očuvati jezičnu i kulturnu raznolikost europskoga kontinenta. Stoga se europske institucije zalažu za višejezičnost građana Europe, što podrazumijeva da bi se se tijekom obveznog obrazovanja svakom učeniku u EU trebalo omogućiti učenje barem dva strana jezika.⁷

³ Navedeno nazivlje *prvi i drugi strani jezik* orijentira se prema generacijama učenika koje s učenjem prvog stranog jezika započinju u 1. razredu, a s učenjem drugog stranog jezika u 4. razredu. Za učenike koji su učenje prvog stranog jezika započeli u 4. razredu (2003., 2004. i 2005. godine) namijenjen je program koji se ovdje naziva programom drugog stranog jezika.

⁴ *Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer*. Conseil de l'Europe, Paris: Didier, 2001
Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. CUP, 2001
Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen. Berlin: Langenscheidt, 2001
Quadro comune europeo di riferimento per le lingue: apprendimento, insegnamento, valutazione. Oxford: La Nuova Italia, 2002
Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrjednovanje. Zagreb: Školska knjiga, 2005

⁵ Usp. *Weißbuch zur allgemeinen und beruflichen Bildung: Lehren und Lernen. Auf dem Weg zur kognitiven Gesellschaft* (1995) <http://ec.europa.eu/education/doc/official/keydoc/lb-de.pdf>, str. 20

⁶ Republika Hrvatska, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2005., str. 21

⁷ Usp. *Weißbuch...*, *ibid.*, str. 62-63; *Viele Sprachen, eine einzige Familie. Sprachen in der Europäischen Union*. Europäische Kommission, 2004., str. 17

Suvremenu nastavu stranih jezika za učenike od 6. do 15. godine života određuju široko shvaćeni cilj usmene i pisane komunikacijske kompetencije na stranom jeziku (1.) proširene elementima čitalačke/književne (2.), sociokulturne (3.) i interkulturalne (4.) kompetencije. Nastava je usmjerena na učenika kao subjekta nastavnoga procesa (5.), njegov opći kognitivno-afektivno-socijalni razvoj (6.) te razvoj njegove samostalnosti u učenju i stjecanje uspješnih strategija učenja kao temelj za cjeloživotno učenje (7.).

Globalni cilj komunikacijske kompetencije (1.) danas s jedne strane uključuje osposobljavanje učenika za adekvatnu komunikaciju u nekim budućim komunikacijskim situacijama. To podrazumijeva kako sporazumijevanje u stranojezičnoj sredini, s izvornim govornicima jezika cilja u vlastitoj zemlji tako i sa drugim strancima služeći se zajedničkim stranim jezikom. S druge pak strane pogodnim trenutkom i mjestom za komunikaciju na stranom jeziku smatraju se i aktualni trenutak učenja i sama učionica. To znači da je suvremena nastava stranih jezika istodobno usmjerena na izvanjski cilj komunikacijske kompetencije i na samoga učenika i njegov proces učenja (5.). Učenje više nije gomilanje činjenica već poticaj na kognitivno organiziranje sadržaja, a znanje predstavlja međusobno povezani sustav sadržaja koji potrebuje nove pedagoške metode da bi učenje bilo uspješno.

U tom su kontekstu situacije iz svakodnevnoga života stranojezične zajednice prožete kulturom, civilizacijom i književnošću te predstavljaju predmet i povod za komunikaciju između učitelja i učenika i između samih učenika. Za ove posljednje segmente nastave stranih jezika može se reći da se ne ograničavaju na jezičnu komponentu i površinsko značenje iskaza, već kod učenika nastoje pokrenuti i emocionalne i misaone procese doživljaja književnoga djela (čitalačka/književna kompetencija (2.)) te refleksiju okvirnih uvjeta života zajednice jezika cilja, odnosa prema stranome i stranosti, ali i prema vlastitoj kulturi (sociokulturna i interkulturalna kompetencija (3.) i (4.)).

Otvaranjem prozora u neke nove i drugačije kulture, razvijanjem tolerancije, učenja u suradnji s drugima, poštovanja drugoga, osjećaja za lijepo itd. nastava stranih jezika daje bitan doprinos općem kognitivno-afektivno-socijalnom razvoju učenika (6.).

Suvremena nastava stranoga jezika u svojstvu cilja, sadržaja i nastavnoga postupka uključuje i sam proces nastave i učenja stranih jezika. U tom svjetlu valja sagledati ugrađivanje općega odgojno-obrazovnoga cilja osposobljavanja učenika za samostalno učenje i za cjeloživotno učenje (7.). Postizanju toga cilja može se težiti kroz razne oblike rada na razvoju samostalnoga, suradničkoga i timskoga učenja, preko razvoja strategija i tehnika učenja do osposobljavanja za međusobno promatranje, ocjenjivanje i samoocjenjivanje učenika. U ovom posljednjem području posebno valja izdvojiti *Europski jezični portfolio*. U funkciji pedagoškoga instrumenta on potiče učenike na razmišljanje o vlastitom učenju i napretku te samim time uspostavlja novi odnos između nastavnika i učenika. Primijeni li se na adekvatan način ta učenička jezična mapa ima potencijala za iniciranje promjene tradicionalne paradigme poučavanja neopravdano usredotočene gotovo isključivo na ostvarenje nastavnog programa.

4. Razine jezične kompetencije

Kao orijentacija glede razina jezične kompetencije koje bi učenici trebali postići na kraju pojedinih odgojno-obrazovnih razdoblja tj. odsječaka osnovnoškolskoga školovanja uzete su u obzir smjernice *Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike* koji razlikuje sveukupno šest razina komunikacijske uporabe stranoga jezika: U području elementarne razine to su razine A1 (pripremna razina) i A2 (temeljna razina), u području samostalne uporabe jezika razine B1 (prijelazna razina) i B2 (samostalna razina) te u području kompetentne uporabe jezika razine C1 (napredna razina) i C2 (vrsna razina).

Prvi strani jezik

U uvjetima osnovnoškolskoga učenja stranih jezika u Hrvatskoj učenici nakon prve četiri godine učenja stranoga jezika (1. - 4. razred) mogu postići razinu A1 (pripremna razina), a nakon 8. godine učenja (po završetku 8. razreda) razinu A2 (temeljna razina).

Nakon 4. godine učenja stranoga jezika, po završetku 4. razreda učenici u osnovnim područjima jezičnih djelatnosti mogu ostvariti sljedeće:

Razina A1 (pripremna razina)

Razumijevanje	Slušanje	razumjeti poznate riječi i osnovne fraze koje se tiču njih samih, njihove obitelji i neposredne, konkretne okoline, kada sugovornici govore sporo i razgovijetno
	Čitanje	prepoznati poznata imena, te razumjeti riječi i vrlo jednostavne rečenice, primjerice na natpisima, plakatima, prospektima ili u katalozimarazumijeti vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove poznate tematike
Govor	Govorna interakcija	komunicirati na jednostavan način, ako je sugovornik spreman ponoviti ili usporeno parafrazirati te pomoći pri preformuliranju onoga što učenik pokušava rećipostavljati i odgovarati na jednostavna pitanja koja se tiču neposrednih potreba ili vrlo poznatih tema kao primjerice, obitelj, škola, prijatelji, hobiji i sl.
	Govorna produkcija	koristiti jednostavne fraze i rečenice u svrhu opisivanja mjesta gdje učenik živi i ljudi koje poznaje
Pisanje	Pisanje	napisati kratku jednostavnu razglednicu, primjerice, pozdrav s praznikaispuniti obrasce s osobnim podacima

Postizanje ovih kompetencija pretpostavlja aktivnu uporabu otprilike 400 leksičkih jedinica te globalnu i **neosviješteni** uporabu najosnovnijih gramatičkih struktura.

Nakon 8. godine učenja stranoga jezika, po završetku 8. razreda osnovne škole učenici u osnovnim područjima jezičnih djelatnosti mogu ostvariti sljedeće:

Razina A2 (temeljna razina)

Razumijevanje	Slušanje	razumjeti fraze i najučestalije riječi iz područja neposredne osobne relevantnosti (primjerice, osobni podaci, podaci o obitelji i prijateljima, zdravlje, prehrana, putovanja, zabava, kupovina, zaštita okoliša i dr.)razumjeti glavni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, obavijesti i uputa
	Čitanje	čitati kratke, jednostavne tekstove u okviru poznate tematikepronaći određene, predvidive informacije u jednostavnim, svakodnevnim materijalima poput reklama, prospekata, jelovnika i voznoga redarazumjeti kratka i jednostavna osobna pisma
Govor	Govorna interakcija	komunicirati u jednostavnim i rutinskim zadaćama koje zahtijevaju jednostavnu i neposrednu razmjenu informacija o poznatim temama i aktivnostimasudjelovati u kratkim dijalozima u društvu, premda obično neće razumjeti dovoljno da bi sami mogli održavati razgovor
	Govorna produkcija	koristiti nizove fraza i rečenica kako bi jednostavnim jezikom opisali svoju obitelj i druge ljude, mjesto gdje žive i sl.
Pisanje	Pisanje	napisati kratke, jednostavne bilješke i porukenapisati jednostavno osobno pismo, primjerice, zahvaliti nekome na nečemu

Postizanje ovih kompetencija pretpostavlja aktivnu uporabu otprilike 1000 - 1100 leksičkih jedinica te osviještenu uporabu osnovnih gramatičkih struktura. Pod osviještenom uporabom podrazumijeva se da učenik može riješiti gramatičke zadatke ili ispraviti pogrešku u govoru i pismu ako ga netko upozori, ali se ne traži da gramatičke strukture upotrijebi bez pogreške u slobodnom govoru i pisanju.

Drugi strani jezik

Učenici koji učenje stranoga jezika započnu u 4. razredu (drugi strani jezik) u načelu mogu postići tzv. razinu A1+ što znači da u prethodno navedenim područjima jezične vještine stječu razinu višu od razine A1, ali zbog ograničenog broja sati, osim u iznimnim slučajevima, ne uspijevaju u svim vještinama doseći razinu A2.

To znači da učenici nakon 5. godine učenja drugog stranog jezika, po završetku 8. razreda osnovne škole u osnovnim područjima jezičnih djelatnosti mogu ostvariti sljedeće:

Razumijevanje	Slušanje	razumijeti poznate izraze i jednostavne fraze vezane uz svakodnevni život i neposredno okruženje
	Čitanje	razumijeti kratke obavijesti, jednostavna pisma i druge kratke tekstove o poznatim sadržajima
Govor	Govorna interakcija	uz pomoć sugovornika komunicirati u jednostavnim, svakodnevnim situacijama neposredne i jednostavne razmjene informacija o poznatim temama i aktivnostima reći što voli a što ne voli, objasniti zašto mu se nešto sviđa ili ne sviđa
	Govorna produkcija	jednostavnim riječima opisati ljude, stvari ili svakodnevne aktivnosti
Pisanje	Pisanje	napisati kratku poruku, jednostavno osobno pismo i sl. ispuniti obrasce s osobnim podacima

Postizanje ovih kompetencija pretpostavlja aktivnu uporabu otprilike 700 – 800 leksičkih jedinica te osviještenu uporabu osnovnih gramatičkih struktura. Pod osviještenom uporabom podrazumijeva se da učenik može riješiti gramatičke zadatke ili ispraviti pogrešku u govoru i pismu ako ga netko upozori, ali se ne traži da gramatičke strukture upotrijebi bez pogreške u slobodnom govoru i pisanju.

B. STANDARDI POUČAVANJA I VRJEDNOVANJA

1. Standardi poučavanja

Realizacija prethodno navedenih ciljeva i postizanje odgovarajućih razina komunikativne kompetencije zahtijeva pridržavanje određenih metodičkih načela/standarda poučavanja. Pritom se ni u kom trenutku ne smije izgubiti iz vida osnovna posebnost nastave stranih jezika u odnosu na druge nastavne predmete. Jedino nastavu stranih jezika odlikuje identičnost cilja i sredstva/medija nastave: **Stranim se jezikom poučava strani jezik.**

Standardi poučavanja razrađeni su u *Hrvatskom nacionalnom obrazovnom standardu* za svaki pojedini jezik u kategoriji Metodičke upute za učitelje za svaki pojedini razred. Ovdje ćemo upozoriti na standarde koje bi suvremena nastava trebala zadovoljavati na općoj razini:

- Razvoj i održavanje motivacije** za učenje stranoga jezika jedan je od ključnih preduvjeta za uspješno poučavanje i učenje stranih jezika. To ujedno znači razvoj pozitivnoga stava prema stranom jeziku i kulturi u kojoj se on govori.
- Potrebno je stvoriti **ugodno razredno ozračje** u kojem će učenici bez osjećaja stresa i straha u aktivnoj radnoj atmosferi rado sudjelovati u nastavi. Ovdje učitelji i učiteljice više nemaju središnju ulogu već funkciju voditelja, savjetnika, pomagača, poticatelja na zajednički rad te preuzimaju odgovornost za stvaranje ugodnoga razrednog ozračja. Jedan od preduvjeta za postizanje takvog razrednoga ozračja je i odnos prema pogreškama. Jezične pogreške su sastavni dio učenja stranoga jezika. Njegujući takav stav razvijati će se učenikovo samopouzdanje i odvažnost u služenju jezikom.
- Raznolikost** nastavnih sadržaja, aktivnosti, oblika rada i medija doprinijet će kako motivaciji učenika tako i ugodi pri učenju.
 - Neobično je važno da se sadržaji nastave posreduju, uvježbavaju i utvrđuju kroz raznolike nastavne aktivnosti pri čemu je vrlo bitan i element igre.
 - Ovisno o vrsti sadržaja i cilju sata treba uspostaviti odgovarajuću ravnotežu između udjela frontalnoga rada i postupnoga povećanja udjela individualnoga rada, rada u skupinama i u paru. Tim se oblicima rada potiče samostalnost učenika i suradničko učenje te se povećava

udio vremena u kojem učenik ima prilike govoriti i pisati, po mogućnosti, na stranom jeziku.

3.3 Preporučljivo je povremeno oprobati i alternativne oblike rada kao primjerice, *slobodni rad na postajama (Freiarbeit an Stationen/learning stations)* ili *tjedni plan (Wochenplan)*. Kod rada na stanicama učenici se u skladu sa svojim individualnim sposobnostima i tempom učenja kreću od jedne do druge stanice u učionici i rješavaju zadatke koji se razlikuju od stanice do stanice kako po sadržaju i težini tako i po strategijama čiju uporabu zahtijevaju pri rješavanju. Tjedni plan predstavlja oblik suodlučivanja učitelja/učiteljica i učenika/učenica o sadržajima i načinu njihove obradbe (mediji, nastavni postupci i dr.) koji će se obrađivati u predstojećem kratkoročnom razdoblju.

3.4 Raznolikost medija pored tradicionalnih medija (kasetofon, grafoskop, TV, video i dr.) uključuje i uporaba novih medija (CD-romova i interneta).

4. **Uključenje interesa učenika** iznimno je bitno načelo želimo li da se učenik osjeti subjektom nastavnoga procesa. To se može odnositi primjerice, na zajedničko odlučivanje učitelja i učenika o izboru sadržaja i njihovom redoslijedu, izboru medija, nastavnih postupaka i dr. Učenici mogu primjerice, dobiti i individualne zadatke čije obavljanje predstavlja preduvjet za uspjeh rada u skupini na zajedničkom projektu i dr. Pogodni tipovi nastave ili oblici rada u tom su smislu istraživačka i projektna nastava, tjedni plan i dr. Postupno valja stavljati sve veći naglasak na samostalnost učenika – bilo u izboru sadržaja rada bilo u izboru strategija/tehnika rada, pa čak i partnera za rad.
5. **Uključenje iskustva učenika** također je važna komponenta nastave usmjerene na učenika. To se načelo odnosi ne samo na učeničko iskustvo njegova okruženja i svijeta uopće već i na iskustvo učenja i to posebice prethodnih iskustava u susretima sa stranim jezicima i učenju jezika. To se iskustvo treba koristiti na način da se izbjegne nepotrebno ponavljanje obrađenoga gradiva, a da se istodobno usvojeni sadržaji iskoristi za brže shvaćanje i usvajanje novog gradiva. Primjena već postojećeg znanja polazište je za stjecanje i aktivno stvaranje novih znanja. Pored toga valja naglasiti da strani jezik može poslužiti kao sredstvo posredovanja informacija iz drugih školskih predmeta ili izvanškolskoga okruženja pa time učenje stranoga jezika iz perspektive učenika zadobiva više smisla. To ujedno uključuje i primjenu
6. **Povezivanje učioničkog «mikrokozmosa» sa svijetom izvan njega.** Na uključenje iskustava učenika u nastavu stranih jezika poželjno je nadograditi i planirano povezivanje nastave sa izvanjskim svijetom kao primjerice, posjeti stranim kulturnim centrima, izložbama, filmskim projekcijama, posjeti kazališnim predstavama stranih autora i sl., posjeti predstavnicima tvrtki i drugim izvornim govornicima stranoga jezika. Isto se tako osobe s iskustvom učenja i korištenja stranih jezika te izvorni govornici mogu pozvati na sat stranoga jezika. Dodatno se u nastavu mogu planski uključiti internetsko pretraživanje i korespondencije tradicionalnom i elektroničkom poštom i dr. Posebno koristan oblik iskustvenoga učenja je i međunarodna razmjena učenika.
7. Nikako se ne smije izgubiti iz vida krajnju svrhu nastave stranih jezika - posredovanje sredstva komunikacije. To znači da treba naći pravilnu ravnotežu između posredovanja pojedinih područja jezika (leksik, gramatika, izgovor i dr.) i razvoja jezičnih vještina. **Nastava stranih jezika nikako ne bi smjela biti nastava gramatike i leksika.**
8. Ovisno o sadržajima nastava stranih jezika treba uzimati u obzir **istraživačko učenje**. Taj je koncept primjenjiv u raznim područjima nastave stranih jezika (leksik, kultura i civilizacija, gramatika, interkulturalne kompetencije i dr.). Pri obradi jezičnih struktura istraživačko se učenje odnosi na promišljeni slijed aktivnosti kojima se učenike vodi do samostalnoga uočavanja analogija i jezičnih pravilnosti tako da oni sami induktivnim putem otkrivaju jezične zakonitosti i formuliraju gramatička pravila bez suviše uporabe metajezika.
9. **Pri razvoju receptivnih jezičnih vještina** valja voditi računa o tome da je slušanje i čitanje proces dekodiranja i razmišljanja koji uključuje stvaranje pretpostavaka, dopunjivanje i biranje, tehnike i strategije potrebne i izvan nastave stranih jezika. Stoga učenike treba poticati da nepoznate riječi i izričaje prvo pokušaju razumijeti primjenom postojećeg znanja, konteksta i strategija za razumijevanje, a tek potom da potraže tumačenje od učitelja, suučenika ili u rječniku. To je ujedno i jedan oblik pripreme na realne situacije komunikacije na stranom jeziku.
10. Učenicima bi u tijeku osnovnoškolskog učenja primjereno njihovoj dobi trebalo prezentirati i omogućiti isprobavanje niza **strategija i tehnika koje im mogu olakšati učenje** i učiniti ga učinkovitijim te ih na taj način pripremiti za cjeloživotno učenje. S obzirom na individualnost kao jedno od osnovnih obilježja procesa učenja, strategije učenja prezentirane i isprobane u sklopu nastave u kasnijim se situacijama učenja tijekom nastave i izvan nje mogu samo preporučiti tj. njihov odabir valja prepustiti samim učenicima poštujući individualne razlike u načinima učenja.
11. **Organizacija učionice** svakako treba odgovarati osnovnom cilju nastave stranih jezika – komunikaciji, što znači da se učenicima mora omogućiti međusobni izravni vizualni kontakt i dobre akustičke uvjete. Učionice bi trebale vizualno odražavati sadržaje rada koje je nastavnik obradio s učenicima: različiti panoi, plakati s jezičnim segmentima o kojima je bilo riječi, izložbe učeničkih radova (poezije, sastavaka, priča, ilustracija, itd.)

12. **Nastava se u načelu odvija na stranom jeziku.** Glede omjera **materinskoga jezika** treba nastojati provoditi načelo: **Koristiti strani jezik koliko god je to moguće, a materinski jezik onoliko koliko je to potrebno.** Materinski jezik u tim slučajevima uglavnom ima dvojaku ulogu – ulogu metajezika kojim eventualno objašnjavamo jezične strukture onda kada ih učenici/učenice na stranom jeziku ne razumiju te ulogu sustava jezika na kojem gradimo daljnja objašnjenja i upućujemo na sličnosti i razlike pojedinih struktura u stranom i materinskom jeziku. Materinskim se jezikom na početnoj razini učenja po potrebi mogu pojasniti kulturno civilizacijski sadržaji.
13. Učenje stranoga jezika u školi posredno uključuje i roditelje. Motivacija roditelja i njihov interes za napredak djece u učenju stranih jezika značajno može utjecati na motivaciju učenika. Stoga valja ostvariti dobar kontakt s roditeljima i dati im mogućnost da dožive napredak svoga djeteta.

Uvođenjem prvoga stranog jezika od prvoga razreda osnovne škole nastava stranoga jezika mora se prilagoditi svim dobnim skupinama zastupljenima u osnovnoj školi. Osmogodišnja osnovna škola s obzirom na dob djeteta zahvaća dob ranoga i srednjega djetinjstva, te pubertet. U tom smislu u nastavi stranih jezika možemo razlikovati pripremno razdoblje (1. - 3. r.), srednje razdoblje (4. - 6.) i završno razdoblje (7. - 8.r.). S obzirom na kognitivne sposobnosti djece moguće je i razlikovanje **ranoga učenja stranih jezika** u prva četiri razreda osnovne škole od učenja stranih jezika u višim razredima osnovne škole. *HNOS za strane jezike* uzima u obzir ovu drugu podjelu na dva razdoblja učenja stranih jezika u osnovnoj školi.

Ovisno o razdoblju razlikovat će se kako načini realizacije uvedeno navedenih ciljeva nastave stranih jezika tako i primjena gore izdvojenih načela nastave tj. ostvarenje standarda poučavanja. Ovdje ćemo nešto više prostora posvetiti ranom učenju jer je obvezno učenje stranoga jezika od 1. razreda osnovne škole uvedeno relativno nedavno (šk. god. 2003./04.) i učiteljima još uvijek predstavlja nedovoljno poznato područje.

Učenje i poučavanje stranih jezika u nižim razredima osnovne škole bazira se na multisenzornom (vizualnom, auditivnom, taktilnom i dr.) i cjelovitom učenju koje se obraća kognitivnim, afektivnim i motoričkim aspektima učenika. Rano učenje stranih jezika svoje težište ima u govornoj komunikaciji, učenju iz situacije posredstvom mimike, gesta, pokreta, likovnog izraza, igre i pjesme. Ta obilježja nastave s učenicima mlađe školske dobi proizlaze iz stupnja njihova kognitivno-afektivnog razvoja. Tako moramo naglasiti da oni uče i usvajaju strani jezik na holistički način tj. cijelim bićem i svim osjetilima. Brzo ga uče no i brzo zaboravljaju. To je razlogom da neprestano valja ponavljati ono što je naučeno i da imamo osjećaj da se nastava polagano odvija. Učenici se vrlo lako zamaraju pa čim primijetimo da im je dosadno ili da su umorni valja promijeniti aktivnost. Kreativne sposobnosti i sposobnost maštanja, izmišljanja i stvaranja neobičnoga, katkad i apsurdnoga, u djece mlađe školske dobi valja iskoristiti u nastavi, pogotovo pri obradi priča ili pjesmica, pri izmišljanju radnji i osoba koje obavljaju te radnje. Djeca neobično vole pjesmice za recitiranje i one za pjevanje te brojalice. One mogu poslužiti nastavniku ne samo kao rekreativne aktivnosti već i za uvježbavanje izgovora te specifičnoga ritma. Ovisno o motivaciji učenika i njihovoj jezičnoj razini u nastavne sadržaje treba uključiti rad na tradicionalnim bajkama i pričama (Grimma, Perraulta i sl.) - sadržaje koje učenici uglavnom već poznaju iz materinskoga jezika. Uz te zabavne i zanimljive sadržaje učenici usvajaju nove leksičke i sintaktičke strukture te istodobno uranjaju u svijet mašte i u kulturnu tradiciju naroda jezik kojeg uče.

Djeca u dobi od 6 do 8 godina počinju logično razmišljati te se postupno razvijaju osnove analitičkih sposobnost. Učenici razvijaju svijest o jeziku i prepoznaju neke jezične šablone pa će razumjeti i prihvatiti osnovne odnose u stranom jeziku **bez dodatnih gramatičkih objašnjenja**. Djeca te dobi okrenuta su prema sebi te ih treba postupno navikavati na rad u skupinama i razvijati njihove socijalne kompetencije. Kako bi razvili samopouzdanje potrebno ih je često poticati i hvaliti, dati im priliku da kažu što vole i da pokažu što znaju. Pri odabiru igara valja obratiti pozor da ne sadrže previše natjecateljskoga duha jer to može biti kontraproduktivno.

Nešto stariji učenici (od 9 do 11 godina) razumiju razliku između stvarnosti i mašte te mogu i znaju planirati kako izvesti određenu aktivnost. Učenici će rado raditi s drugima (u paru ili skupini) ako ih tome učimo i na to potičemo i tako učiti jedni od drugih. Osim toga, pouzdani su i u stanju preuzeti odgovornost za rad i organizaciju rada u razredom odjelu.

Nasuprot obilježjima ranoga učenja stranoga jezika, **nastava se u višim razredima osnovne škole** postupno orijentira na kognitivno učenje. Jezične se strukture objašnjavaju uz osvješćivanje njihove uporabe u kontekstu i postupno uvođenje metajezika. U ovom se razdoblju nastoji ujednačeno razvijati govornu i pisanu komunikaciju. To znači da se podjednako obraća pozor razvoju svih jezičnih vještina: **slušanju** i **čitanju** u okviru djelatnosti razumijevanja, govoru kako glede **govorne interakcije** tako i glede **govorne produkcije** te **pisanju**.

1.2 Preduvjeti za realizaciju ciljeva nastave stranih jezika i ostvarenje standarda poučavanja

Osnovni preduvjet za realizaciju ciljeva suvremene nastave stranih jezika i ostvarenje standarda poučavanja su adekvatno su obrazovanje i kontinuirano, usustavljeno stručno usavršavanje učitelja. Glede obrazovanja učitelja valja razvijati studijske programe specifično usmjerene na pojedine dobne skupine učenika: učenike nižih i viših razreda osnovne škole tj. učenike mlađe i srednje dječje dobi te djece u pubertetu. Stručno usavršavanje učitelja treba se odvijati kontinuirano u tijeku cijeloga radnog vijeka u nastavi, i to na razini škole,

u stručnim aktivima, na županijskoj i na državnoj razini putem seminara za ciljano usavršavanje učitelja stranih jezika. Ti seminari moraju obuhvaćati kako usavršavanje glede samoga stranoga jezika i pripadne kulture tako i metodike nastave stranoga jezika. U stručno usavršavanje valja ubrojiti i boravke učitelja u zemlji izvornih govornika danog stranoga jezika na seminarima i na individualnim usavršavanjima. U kontekstu cjeloživotnog učenja stručno usavršavanje dio je vlastite odgovornosti i učiteljske etike svakoga pojedinog učitelja i učiteljice, pogotovo u današnje doba sveprisutnosti informacija prije svega putem interneta.

No u samim školama također je potrebno osigurati određene standarde opreme i uređenja učionica te druge objektivne uvjete rada kako bi se postavljeni ciljevi i standardi mogli ostvariti. Ovdje navodimo neke osnovne objektivne čimbenike koji omogućavaju pospješivanje kvalitete nastave stranih jezika:

1. dijeljenje razrednih odjela u dvije skupine osobito u ranom učenju (ne više od 15 učenika po skupini),
2. specijalizirana učionica za nastavu stranih jezika,
3. osiguranje adekvatnoga uređenja učionice: za rano učenje poželjan je u jednom kutu učionice sag s jastucima za sjedenje; panoi na kojima se mogu izložiti radovi učenika i dr.,
4. tehnička i informatička oprema (magnetizirana bijela ploča, a po mogućnosti i bijela interaktivna ploča, grafoskop, kazetofon i CD-player, televizor, video uređaj, računalo/a s pristupom na internet i dr.),
5. materijalna podrška škole za kupnju pisaćeg pribora i kopiranje,
6. medijateka u kojoj učenici mogu slušati kasete, CD i dr. pristupiti internetu i sl.,
7. opremanje školske biblioteke časopisima i knjigama za djecu na stranom jeziku te stručnim časopisima i knjigama za učitelje,
8. razumijevanje kolega i ravnatelja za moguća opravdana odstupanja od nastavnoga programa i izostanka s nastave zbog stručnoga usavršavanja.

2. Standardi za vrjednovanje

Znamo da svaki pojedinac uči na svoj način pa moramo svakome dati priliku da pokaže što zna i može na različite načine. **Učenike moramo poticati da pokažu što mogu, a ne što ne mogu.** Pri ocjenjivanju stranoga jezika osnovni kriterij morao bi biti stupanj komunikacijske uspješnosti odnosno razumljivost. To ne znači da treba zanemariti pogreške učenika, ali su svakako veće i značajnije pogreške koje predstavljaju prepreku u komunikaciji (kao na primjer kada učenici rabe neprimjerene izraze ili je njihov izgovor do te mjere iskrivljen da se poruka ne može razumjeti). Važniji je kriterij jesu li učenici uspjeli prenijeti poruku nego koliko su je točno prenijeli.

Hrvatski nacionalni obrazovni standard za svaki pojedini strani jezik daje detaljne naputke za vrjednovanje u kategoriji *Upute za vrjednovanje* koja se navodi u svakom pojedinom razredu. Stoga ćemo se ovdje ograničiti na opća načela i osnovne razlike u evaluaciji učenika u okviru ranoga učenja stranih jezika te učenika u višim razredima osnovne škole:

1. Osobito je važno da se izbjegne stvaranje stresne situacije ispitivanja i ocjenjivanja.
 - 1.1 **Aktivnosti provjere ne bi se smjele razlikovati od uobičajenih aktivnosti na satu.**
 - 1.2 Učenike se pri individualnom ispitivanju ne bi trebalo izdvajati iz učeničke skupine.
2. Naglasak treba biti na pozitivnim postignućima, a ne na pogreškama. Svako pozitivno postignuće valja primjereno pohvaliti i nagraditi.
3. Ovisno o dobi učenika:
 - 3.1 provjeravaju se i ocjenjuju različiti elementi,
 - 3.2 primjenjuju se različiti oblici praćenja i provjeravanja napretka,
 - 3.3 primjenjuju se različiti kriteriji pri ocjenjivanju. Ocjenjivanje početnika i učenika u nižim razredima osnovne škole svakako treba biti blaže uz izbjegavanje negativnih ocjena.
4. U skladu s dobi učenika valja postupno uvoditi **oblike samoprocjene, samoocjenjivanja i međusobnoga ocjenjivanja učenika.** To pretpostavlja uključivanje učenika u donošenje odluka i preuzimanju odgovornosti za svoje učenje, svoj napredak kao i svoje znanje. Ti oblici samovrjednovanja pomažu učenicima da bolje razumiju proces učenja, povećava njihovu samostalnost u učenju i odlučivanju i pomaže im da uče i primjenjuju znanja u svakodnevnom životu. U mlađoj školskoj dobi će im u tome svakako biti potrebna pomoć učitelja koji će svojim ocjenjivanjem i poticanjem učenika da ocjenjuju sebe ili jedni druge razvijati njihovu samostalnost i sposobnost kritičkoga razmišljanja.
5. *U cjelokupnom procesu vrjednovanja svakako valja uzimati u obzir i roditelje kao interesne partnere tj. sudionike u odgojno-obrazovnom procesu:*
 - 5.1 U tom su smislu u nižim razredima u okviru ranoga učenja iznimno važne tzv. «priredbe za roditelje».
 - 5.2 Uvid u napredak djece i njihov proces učenja od drugoga razreda nadalje roditelji mogu steći i posredstvom *Europskog jezičnog portfolia* koji je za osnovnu školu izrađen na dvije razine: za učenike od 7/8 do 10/11 i za one od 11 do 15 godina. Portfolio pridonosi osvještavanju učenika i učenica kao sudionika nastavnoga procesa. Vodi ih prema shvaćanju učenja kao procesa stjecanja znanja i vještina u kojemu aktivno sudjeluju i prema uviđanju da se znanje

stranog jezika može steći samostalno, bez nastavnikove pomoći i u neformalnoj, izvandidaktičkoj sredini. Pritom ih potiče na razmišljanje o uspješnim strategijama učenja, o procjeni postignutoga znanja i vještina kao i o osobnim željama i planovima za napredak u učenju stranih jezika. Portfolio ujedno uzima u obzir višejezičnost učenika i/ili ih vodi prema uviđanju važnosti postizanja višejezičnosti pri čemu važnu ulogu imaju kako formalno tako i neformalno učenje. Portfolio pospješuje osvještavanje višejezičnosti i multikulturalnosti u učenika i učenica kao osnovna obilježja i vrednote europskoga prostora čiji razvoj i očuvanje predstavljaju bitan preduvjet za europsko jedinstvo i identitet.

6. Proces vrjednovanja postignuća učenika prethodno navedenim oblicima unutarnjega vrjednovanja valjalo bi nadopuniti i oblicima izvanjskoga vrjednovanja kao što su nacionalni ispiti nakon pojedinoga razreda ili odsječka školovanja. S obzirom na utvrđene razine jezične kompetencije koje se očekuju na kraju 4. razreda kod prvoga stranoga jezika te na kraju 8. razreda kod prvog i kod drugoga stranog jezika bilo bi poželjno izvanjsko vrjednovanje tih postignuća na kraju spomenutih odgojno-obrazovnih razdoblja.
7. Razrađenim sustavom vrjednovanja, samovrjednovanja i međusobnog vrjednovanja rada učitelja valja obuhvatiti postignuća učitelja u nastavnom radu.

C. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM POTREBAMA - OPĆE NAPOMENE

Opće posebnosti učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama te metodički naputci za rad s učenicima navedeni su u Uvodu HNOS-a te je uz sadržajne naputke u pojedinoj temi svakoga nastavnog predmeta obvezno uporaba i naputaka iz Uvoda.

Brojke od 1. do 8. u rubrici Posebnosti za rad s učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama označavaju na koju se populaciju naputak odnosi:

1. s oštećenjem vida
2. s oštećenjem sluha
3. s poremećajima glasovno-jezično-govorne komunikacije
4. s motoričkim poremećajima i kroničnim bolestima
5. sa sniženim intelektualnim sposobnostima
6. s poremećajima pažnje/hiperaktivnosti
7. sa specifičnim teškoćama u učenju
8. s poremećajem u ponašanju i emocionalnim poremećajima
9. s autizmom.

1. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S OŠTEĆENJEM VIDA

Uglavnom se odnose na prostor i primjerenu opremu, nastavna sredstva i pomagala te povremenu pomoć stručnjaka za edukacijsko-rehabilitacijsku podršku.

- osigurati više vremena za pojedine aktivnosti na satu i uputiti ih da zadatke dovrše kod kuće
- udžbenici i pisani didaktički materijal na brajici ili crnom tisku primjerene veličine slova.
- brajev pisači stroj i papir ili prilagođeno računalo
- folija za pozitivno crtanje
- „brajeve,, mape
- obične ili specifične bilježnice s jače otisnutim crtama i s većim proredom na bijeloj ili žutoj podlozi koja ne bliješti
- meke olovke koje ostavljaju deblji trag i/ili flomastere odgovarajuće debljine i kvalitete da se ne ocrtavaju na poledini
- povećala (lupe)
- odgovarajuće osvjetljenje
- klupu s nagibom

2. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S OŠTEĆENJEM SLUHA

Uglavnom se odnose na ostvarivanje komunikacije te povremenu pomoć stručnjaka za edukacijsko-rehabilitacijsku podršku.

NAPOMENA: Programski sadržaji koji su navedeni uz pojedine teme predstavljaju minimum koji učenik mora usvojiti, i ne ograničava proširenje sadržajne ponude.

Preporuke za komunikaciju:

- jasno i razumljivo govorenje ili pojačan glas pa tek onda posežemo za pisanjem, osobito ako je poruka značajna i ne trpi dvosmislenost ili djelomičnost; pokazivanje, ručna abeceda ili znakovna komunikacija,
- češće provjeravanje razumijevanja,
- paziti na osvjetljenje lica, pozadinsko svjetlo i na udaljenost,
- učenik treba sjediti u prvoj ili drugoj klupi srednjega reda kako bi mogao lakše ostvarivati vizualni kontakt s učiteljem,
- učitelj bi trebao usvojiti naviku da je uvijek okrenut licem prema učenicima kada im se obraća govorom.

Didaktičko-metodički postupci:

- motivaciju temeljiti na iskustvu učenika, ako iskustvo o nekoj temi ne postoji potrebno ga je stvoriti na temelju slika, filma, posjete određenoj lokaciji, po mogućnosti u stvarnoj situaciji, neposrednim prirodnim kontaktom,
- provjeravati razumijevanje novih, nepoznatih riječi ili rečenica i objasniti ih te ih pojasniti i crtežom i praktičnim primjerom
- postavljati kratka, jednostavna pitanja, sastavljena od poznatih riječi,
- pitanje zabilježiti na ploči; izbjegavati diktiranje,
- služiti se individualiziranim nastavnim listićima,
- nastavna sredstva koristiti na svakom satu, u svakoj fazi,
- koristiti računalne edukacijske programe,
- provjeravanje znanja i ocjenjivanje prilagoditi individualnim sposobnostima učenika kako bismo ga doveli u situaciju da svoje znanje što bolje izrazi; samo pisano provjeravanje znanja ne bi trebalo biti pravilo,
- pozitivno potkrepljivati uspjeh.

3. i 7. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S GLASOVNO-JEZIČNO-GOVORNIM POTEŠKOĆAMA I SPECIFIČNIM TEŠKOĆAMA U UČENJU Uglavnom se odnose na primjerene postupke u radu s učenikom uz povremenu pomoć stručnjaka za edukacijsko-rehabilitacijsku podršku (logopeda).

NAPOMENA: Programski sadržaji koji su navedeni uz pojedine teme predstavljaju minimum koji učenik mora usvojiti, i ne ograničava proširenje sadržajne ponude.

Prilagodbe u radu za učenike s poremećajima govora:

- mucanje nikada ne ispravljati i osvještavati, rugati se učeniku, oponašati ga ili dozvoliti drugima da to čine
- obraćati se učeniku pravilnim govornim modelom, smirenim, tišim i sporijim (laganijim) tempom
- ne ustrajati u zahtjevu da učenik govori ukoliko on to ne želi u nekoj situaciji
- češće primjenjivati pismene ispite znanja
- brzopletom učeniku dati strukturu i određeni redosljed obavljanja zadatka

Prilagodbe u radu za učenike s jezičnim i specifičnim teškoćama u učenju:

- predvidjeti duže vremensko razdoblje za usvajanje leksičkih i gramatičkih pojmova
- koristiti različite vrste podražaja – vidne, slušne, dodirne kod obradbe novih sadržaja,
- dati prednost češćim usmenim oblicima u poučavanju i provjeravanju znanja,
- sistematski provjeravati je li učenik razumio sadržaj, pojmove i definicije te dati dodatna objašnjenja,
- izbjegavati učenikovo čitanje naglas ili pisanje na ploči pred razredom (osim ako učenik ne izrazi želju),
- koristiti prerađene, sažete, jednostavnije tekstove te reducirati broj pojmova koje učenik mora naučiti u udžbeniku jasno označiti mjesta koja su bitna – rečenica, pravilo, primjer, slika, postupak,
- koristiti mnogo konkretnih primjera, slika, pokusa, povezanih s poznatim sadržajima,
- zadavati manji broj zadataka, a zadatke po težini rasporediti tako da je prvo lakši zadatak, pa teži, a na kraju opet lakši,
- rješavanje pisanih zadataka ne ograničiti vremenski, a greške tipa disleksije ne ocjenjivati,
- greške u pisanju ne ispravljati nego ih samo naznačiti (podvući riječ u kojoj je greška) kako bi učenik **sam uočio i** ispravio greške uz pomoć udžbenika ili rječnika.
- uputiti učenika da koristi slikovne podsjetnike pri učenju odnosno pomoći mu da nauči tehniku vizualizacije i brzega zapamćivanja te da uči uz pomoć kognitivnih mapa (koje samostalno izrađuje po područjima koje uči).

4. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S MOTORIČKIM POREMEĆAJIMA I KRONIČNIM BOLESTIMA uglavnom se odnose na prilagođavanje prostora i opreme, po potrebi osiguravanje osobnoga asistenta i pomoć u prijevozu i kretanju

Posebnosti pisanja:

- osigurati primjereno radno mjesto, radni stol i stolac prilagođen individualnim potrebama učenika,
- primjereni pribor i pomagala za pisanje,
- fiksiranje papira za pisanje ili bilježnice za radnu podlogu,
- kada drugačije nije moguće pišu samo velikim tiskanim slovima,
- kada učenik ne može samostalno pisati koriste se drugi oblici rada i pomagala (diktiranje drugoj osobi, snimanje pismene obveze na kasetu,
- učenicima treba osigurati više vremena za izvođenje grafičkih aktivnosti,
- tekst predviđen za plan ploče najčešće treba biti kopiran i nalijepljen u učenikovu bilježnicu,
- pismeni ispiti znanja moraju se prilagoditi manualnoj sposobnosti učenika (širi prostori za pisanje, zaokruživanje ponuđenih odgovora, pomoć druge osobe u pisanju, uporaba računala za pisanje, samo usmeno odgovaranje),
- učenicima koji imaju dodatne teškoće osigurati uvjete predviđene u napucima za rad s navedenim kategorijama.

Posebnosti čitanja

- pomagalo za držanje knjige u optimalnom položaju,
- pomagalo za okretanje stranica,
- za učenike s oštećenjem vida i teškoćama čitanja koristiti naputke za rad s navedenim kategorijama.

Posebnosti u izvan-učioničkom radu

- osigurati prijevoz i pratnju druge osobe za učenike koji se ne mogu samostalno kretati ili se brzo zamaraju.

Učenicima s kroničnim bolestima ponekad će biti potrebno prilagođavati tempo rada, a ostale posebnosti u odnosu na zdravstvene potrebe učenika treba dogovarati s liječnikom specijalistom školske medicine, stručnom službom škole, roditeljima i učenikovim liječnikom.

5. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA SA SNIŽENIM INTELEKTUALNIM SPOSOBNOSTIMA uglavnom se odnose na programske sadržaje koji su navedeni uz pojedine teme.

NAPOMENA: Programski sadržaji koji su navedeni uz pojedine teme predstavljaju minimum koji učenik mora usvojiti, i ne ograničava proširenje sadržajne ponude.

- poticati učenika i vršnjake na pozitivnu interakciju provođenjem zajedničkih aktivnosti
- omogućiti mu dulje vrijeme za rad, vježbanje i ponavljanje bitnih dijelova sadržaja uz češću provjeru njihovoga razumijevanja,
- pojednostavljenje sadržaja uz povezivanje s potrebama svakodnevnoga života učenika i mogućnostima njihove primjene,
- sadržaje teorijskoga tipa sažeti isticanjem bitnoga,
- učenika uvoditi u praktične zadatke postupno uz jasna obrazlaganja,
- zahtjeve za učeničkim bilježenjem tijekom predavanja ili čitanja potrebno je izbjegavati, a učeniku prirediti posebne nastavne listiće,
- dozirati vrijeme ispitivanja (češće, kraće provjere manjih cjelina) te omogućiti učeniku onaj način provjere znanja koji mu je lakši (usmeno, pisano),
- nastavna sredstva (vizualna, auditivna, tekstualna) koristiti na način da se učenikov pozor rukovođenim promatranjem uvijek usmjerava na ono što je u promatranju bitno,
- po potrebi i prekrivati nepotrebne pojedinosti izradba individualiziranih vizualnih sredstava pročišćenih od detalja koji učenika ometaju u promatranju i otežavaju mu predočavanje i razumijevanje izradba sredstva koja učeniku omogućuju stupnjevito perceptivno spoznavanje apstraktnih sadržaja (primjerice, aplikacijsko sredstvo-slika s istaknutim obilježjima, originalno sredstvo; didaktički materijal, slikovni prikaz, grafički prikaz, simbolički prikaz)
- vježbanje i ponavljanje na individualiziranim nastavnim listićima (primjerice, razne vrste lota, didaktičkih igara)
- koristiti računalo u cilju interesantnog učenja ili vježbanja i ponavljanja sadržaja, a posebno u slučajevima kad su prisutne perceptivno-motoričke smetnje koje otežavaju pisanje.

6. i 8. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S POREMEĆAJEM PAŽNJE/HIPERAKTIVNOSTI I S POREMEĆAJEM U PONAŠANJU I EMOCIONALNIM POREMEĆAJIMA uglavnom se odnosi na individualizaciju pristupa u prezentaciji nastavnih sadržaja i načina provjere znanja.

- omogućiti alternativne načine provjere znanja (usmeno, audio i video prezentacije i sl.);
- omogućiti alternativne načine rješavanja zadataka (usmeno i pisano rješavanje zadataka, izradba slikovnog rječnika i podsjetnika; uporaba slikovnog materijala;
- privući i zadržavati pozor koristeći upozoravajuće geste, primjerice, lagano tapšanje po ramenu; davati upute jednu po jednu, pohvale
- primjenjivanje memorijskih tehnika (primjerice, mnemotehnika, vizualizacija, verbalno ponavljanje viđenog ili pročitanog,...);
- reducirati zadatak u nekoliko izvedivih dijelova, u očekivanim vremenskim okvirima
- često provjeravati i poticati napredak
- dogovorno odrediti učenika kojemu se može obratiti za pomoć
- pripremiti pisani materijal sa podcrtanim bitnim dijelovima i idejama vodiljama
- nagraditi poželjno ponašanje
- omogućiti češće prilike za ustajanje i kretanje,
- smanjiti mogućnost izvora odvlačenja pozora
- davati pravodobne obavijesti o promjeni aktivnosti (primjerice, «imate pet minuta do završetka toga zadatka i prelaska na drugi»).

D. STRUKTURA HRVATSKOG NACIONALNOG OBRAZOVNOG STANDARDA ZA STRANE JEZIKE I HRVATSKOG NACIONALNOG OBRAZOVNOG STANDARDA ZA FRANCUSKI JEZIK

1. Struktura HNOS-a za strane jezike

HNOS za svaki pojedini jezik sadrže sljedeće osnovne kategorije:

- 1. Znanja**
- 2. Vještine i sposobnosti**
- 3. Metodičke upute za učitelje**
- 4. Upute za vrjednovanje**
- 5. Nastavne teme i prijedlog nastavnih cjelina**
- 6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi**

Navedena struktura *HNOS-a* proizlazi iz specifičnosti stranoga jezika i nastave stranih jezika gdje su pojedina područja jezika (leksik, gramatičke strukture i dr.) i jezične vještine (slušanje, govor, čitanje i pisanje) nerazdvojno povezane. U tom smislu nastava stranih jezika ne posreduje izolirana znanja već primjenu znanja tj. osposobljava učenike za direktnu i indirektnu komunikaciju primjenjujući novi sustav izražavanja svijeta i međusobnoga sporazumijevanja. Dodatna specifičnost nastave stranoga jezika u usporedbi sa svim ostalim nastavnim predmetima jest da je strani jezik istodobno cilj nastave i medij u kojem se ona odvija.

Kategorije 1. i 2.:

Zbog preglednosti *HNOS-a* jezična su **znanja, vještine i sposobnosti** razdvojeni u dvije zasebne kategorije od kojih svaka sadrži veći broj podkategorija. Pritom je važno dodatno naglasiti da znanja (kategorija 1) i vještine i sposobnosti (kategorija 2) te pojedine njihove sastavnice ne predstavljaju izolirana područja nastave stranih jezika već da u nastavnom procesu u međusobnoj isprepletenosti tvore cjelinu.

HNOS ne uzima u obzir samo jezična znanja, vještine i sposobnosti već obraća pozornost i na načine njihova stjecanja i razvoja tj. na strategije učenja i služenja znanjem. U tu je svrhu uvedena rubrika *Strategije učenja i služenja znanjem*.

Kategorije 3. i 4.:

Metodičke upute za učitelje (kategorija 3) i *Upute za vrjednovanje* (kategorija 4) namijenjene su prvenstveno učiteljima kao pomoć u strukturiranju nastave i praćenju i vrednovanju znanja.

Kategorija 5:

Nastavne teme i prijedlog nastavnih cjelina (kategorija 5) služe kao mogući primjer organizacije obveznih sadržaja prethodno navedenih u kategoriji znanja (1) te upućuju na korelaciju s drugim nastavnim predmetima u horizontalnoj ravni. Predložene nastavne cjeline **nemaju obvezujući karakter** ni glede njihova broja i redosljeda niti glede povezivanja pojedine tematike s predloženim jezičnim strukturama. To ujedno znači da ih ne treba shvatiti kao gradivo predviđeno za jednu lekciju u udžbeniku. No ti prijedlozi predstavljaju obrazac koji pokazuje kako se obvezni sadržaji mogu međusobno kombinirati u nastavne cjeline. Te se kombinacije u programima, udžbenicima i u nastavi mogu koncipirati i na drugačiji način, ali moraju na metodički i pedagoški

primjeren način uključiti obvezne sadržaje *HNOS-a*. Kod prvoga se stranoga jezika u nižim razredima osnovne škole u pravilu pojavljuje više nastavnih cjelina nego u višim razredima jer se djeca rane školske dobi brže zasićuju sadržajima.

NAPOMENE:

- 1. Hrvatski nacionalni obrazovni standardi za pojedini strani jezik u okviru te opće strukture sadrže neke posebnosti temeljene na specifičnostima danog stranog jezika i na specifičnim obilježjima nastave toga jezika.**
- 2. Kategorije 1. – 5. razradila su Predmetna povjerenstva za svaki pojedini jezik, dok je za odgojne i socijalizirajuće ciljeve (kategorija 6) bila zadužena Radna skupina za odgojne i socijalizirajuće ciljeve i sadržaje.**
- 3. Upute za rad s djecom s posebnim potrebama izradila je Radna skupina defektologa. Pojedinačne su upute uključene u kategorije od 1. do 4.**

2. Strukura HNOS-a za francuski jezik

HRVATSKI NACIONALNI OBRAZOVNI STANDARD ZA FRANCUSKI JEZIK u okviru prethodno prikazane opće strukture kataloga sadrži sljedeće kategorije:

- 1. Znanja**
 - 1.1 Leksička područja**
 - 1.2 Gramatičke strukture**
 - 1.3 Jezične funkcije**
 - 1.4 Kultura i civilizacija**
- 2. Vještine i sposobnosti**
 - 2.1 Jezične vještine**
 - 2.1.1 Slušanje**
 - 2.1.2 Čitanje**
 - 2.1.3 Govor**
 - 2.1.4 Pisanje**
 - 2.2 Interkulturalne kompetencije**
 - 2.3 Strategije učenja i služenja znanjem**
- 3. Metodičke upute za učitelje**
- 4. Upute za vrjednovanje**
- 5. Nastavne teme i prijedlog nastavnih cjelina**
- 6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji**

Literatura

E. ČLANOVI POVJERENSTAVA I RADNIH SKUPINA

1. Povjerenstvo za strane i klasične jezike za izradu HNOŠa:

1. Akademik MISLAV JEŽIĆ, HAZU (voditelj)
2. Prof. dr. sc. MILENA ŽIC FUCHS, Filozofski fakultet, Zagreb (zamjenica voditelja)
3. ALICE STEPINAC, prof., profesor savjetnik, voditelj Stručnog vijeća za Grad Zagreb i za Zagrebačku županiju, OŠ Mladost, Zagreb (zamjenica voditelja)
4. ANĐELKA DUKAT, profesor savjetnik, Klasična gimnazija, Zagreb (tajnica)
5. MARIJA ANDRAKA, prof., viši predavač, Učiteljska fakultet, Zagreb
6. TANJA BAKRAN LESAR, prof., učitelj mentor, OŠ Tina Ujevića, Zagreb
7. MILICA BILIĆ ŠTEFAN, prof., učitelj mentor, voditelj Stručnog vijeća za Grad Zagreb, I. OŠ Dugave, Zagreb
8. VESNA BLAZNIK, prof., učitelj mentor, OŠ J. J. Strossmayer, Zagreb
9. ŽELJKA BUTORAC, prof. defektologije, OŠ M. Držića, Zagreb
10. ANKICA CRKVENČIĆ, prof., profesor savjetnik, IV. Gimnazija, Zagreb
11. DAVORKA FRANIĆ, prof., profesor mentor, XVI. Gimnazija, Zagreb
12. NELA JURKO, znanstvena novakinja, Filozofski fakultet, Zagreb
13. MARGITA MADUNIĆ, prof., OŠ Žitnjak, Zagreb
14. Prof. dr. sc. DUBRAVKA MALEŠ, Filozofski fakultet, Zagreb
15. MIRJANA MARKOVIĆ MARINKOVIĆ, prof., učitelj savjetnik, OŠ Vladimir Nazor, Zagreb
16. ZDRAVKA MARTINIĆ-JERČIĆ, prof., Nadbiskupska klasična gimnazija u Zagrebu
17. DUBRAVKA MATKOVIĆ, prof., OŠ S. S. Kranjčević, Zagreb
18. GORDANA MATOLEK VESELIĆ, prof., I. OŠ Luka, Sesvete
19. Dr. sc. DUBRAVKA MILJKOVIĆ, Hrvatski studiji, Zagreb
20. GORDANA NEUHOLD, prof., učitelj savjetnik, voditelj stručnog vijeća za Grad Zagreb, OŠ Vladimira Nazora, Zagreb
21. mr. sc. NATAŠA NIKPALJ JURAIĆ, prof., profesor savjetnik, Zavod za školstvo, Zagreb
22. DUBRAVKA NOVAK, prof., učitelj mentor, OŠ Antun Gustav Matoš, Zagreb
23. Doc. dr. sc. ANA PETRAVIĆ, Učiteljski fakultet, Zagreb
24. ALIS PERIČIĆ-FIALLA, prof., učitelj mentor, OŠ Stanovi, Zadar (SHU)
25. NADA PETROVIĆ, prof., profesor savjetnik, IV. gimnazija, Zagreb
26. MELITA RANČIĆ-KUFRIN, prof., OŠ Isidor Kršnjavi, Zagreb
27. KSENIJA RUMORA, prof., učitelj mentor, voditelj Stručnog vijeća za Osječko-baranjsku županiju, OŠ Franje Krežme, Osijek (SHU)
28. JADRANKA SALOPEK, učitelj savjetnik, voditelj stručnog vijeća za Grad Zagreb, OŠ J. J. Strossmayera, Zagreb
29. DUBRAVKA SKENDEROVIĆ-KELEČ, prof., - mentor, OŠ «Bukovac», Zagreb
30. JADRANKA STRABIĆ, prof., - mentor, OŠ Rudeš i XVIII. gimnazija, Zagreb
31. BLAŽENKA STRELEC-JUGEC, prof., učitelj savjetnik, OŠ A. Šenoa, Zagreb
32. Prof. dr. sc. NIVES SIRONIĆ BONEFAČIĆ, Filozofski fakultet, Zagreb
33. BOŽENA VORKAPIĆ, prof., profesor savjetnik, XVI. gimnazija, Zagreb
34. Prof. dr. sc. YVONNE VRHOVAC, Filozofski fakultet, Zagreb
35. VLASTA ZAJEC, prof., OŠ Marina Držića, Zagreb

Uvodne dijelove *Hrvatskog obrazovnog standarda za strane jezike* (Uvod, Standardi za poučavanje i vrjednovanje, Struktura, Članovi povjerenstava i radnih skupina) pripremila doc. dr. sc. Ana Petravić.

Prilozi iz dječje književnosti:

Za engleski jezik: mr. sc. Smiljana Narančić Kovač, prof. visoke škole, Učiteljski fakultet, Zagreb

Za njemački jezik: Iris Šmidt Pelajić, prof., viši predavač, Učiteljski fakultet, Zagreb

2. Radna skupina defektologa:

1. Prof. dr. sc. JASMINA FREY ŠKRINJAR, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb (voditeljica)
2. Mr. sc. MARA KOVAČIĆ, Centar za odgoj i obrazovanje Goljak, Zagreb (voditeljica)
3. Mr. sc. VINI RAKIĆ, Centar "Juraj Bonačić" Split, (zamjenica voditelja)
4. DUBRAVKA ŠUBIĆ, prof., Zavod za školstvo, Zagreb (tajnica)
5. ŽELJKA BUTORAC, prof., OŠ M. Držića, Zagreb
6. mr. sc. ĐURĐICA IVANČIĆ, prof., stručni suradnik mentor, CZOO Gornje Prekrižje, Zagreb
7. SLAVICA JELIĆ, prof., CZOO Slava Raškaj, Zagreb
8. LJILJANA KLJAIĆ, prof., OŠ Grigora Viteza, Zagreb
9. SLAĐANA LOVRIĆ, prof., OŠ F. K. Frankopana, Zagreb
10. DRAGICA MATOK, prof., CZOO Vinko Bek, Zagreb
11. Mr. sc. EDITA RUŽIĆ, viši savjetnik u MZOŠ, Uprava za predškolski odgoj i OŠ
12. ZDENKICA STANEC, prof., Centar za odgoj i obrazovanje Goljak, Zagreb
13. ANTON ŠTEMBERGER, prof., Centar za socijalni rad, Rijeka

14. DUBRAVKA VAJDIĆ, prof., OŠ Nad lipom, Zagreb
15. MARIJA VALJAK, prof., Poliklinika za rehabilitaciju sluha i govora, Zagreb
16. RENATA ŽULJ, prof., OŠ J. J. Strossmayera, Zagreb

3. Radna skupina za odgojne i socijalizirajuće ciljeve i sadržaje:

1. Prof. dr. sc. MARIJA ROSANDIĆ PILAŠ, Medicinski fakultet, KBC Rebro, Zagreb (voditeljica)
2. Mr. sc. VINI RAKIĆ, prof. defektolog, Centar "Juraj Bonaći", Split (zamjenica voditeljice)
3. DANICA SINOŽIĆ, prof., OŠ F. Franković, Rijeka (tajnica)
4. JADRANKA BARTIČEVIĆ, prof. defektolog, Centar "Juraj Bonaći", Split RUŽA BULE, učitelj mentor, OŠ Malešnica, Zagreb
5. Prof. dr. sc. MIRA ČUDINA OBRADOVIĆ, Učiteljski fakultet, Zagreb
6. Mr. sc. GORDAN ČRPIĆ, Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK, Zagreb
7. SUZANA FABIJANIĆ, dr. med., Zavod za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije, Sisak
8. Prof. dr. sc. VLADIMIR GRUDEN, Medicinski fakultet, Zagreb
9. Mr. sc. DRAGICA HUSANOVIĆ-PEJNOVIĆ, Visoka učiteljska škola, Gospić (metodičar geog.)
10. PERO PAŽIN, prof., Centar za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek", Zagreb
11. Prof. dr. sc. VLATKO PREVIŠIĆ, Filozofski fakultet, Zagreb
12. Doc. dr. sc. RUŽICA RAZUM, Katolički bogoslovni fakultet, Zagreb
13. KARMEN ŠČUKANEC, nastavnica likovne kul., OŠ dr. Vinka Žganca, Zagreb
14. Doc. dr. sc. DIJANA VICAN, Sveučilište u Zadru, Odjel za pedagogiju, Zadar

4. Povjerenstvo za strane i klasične jezike za završnu izradu Nastavnog plana i programa prema HNOSu

1. Akademik MISLAV JEŽIĆ, HAZU (voditelj)
2. Prof. dr. sc. YVONNE VRHOVAC, Filozofski fakultet, Zagreb
3. Prof. dr. sc. NIVES SIRONIĆ BONEFAČIĆ, Filozofski fakultet, Zagreb
4. Doc. dr. sc. ANA PETRAVIĆ, Učiteljski fakultet, Zagreb
5. ANĐELKA DUKAT, prof. Klasična gimnazija Zagreb
6. JADRANKA SALOPEK, OŠ J. J. Strossmayera, Zagreb
7. GORDANA MATOLEK VESELIĆ, prof., I. OŠ Luka, Sesvete
8. RUŽICA HERDELJA, prof. OŠ Miroslave Krležje, Zagreb
9. NINOČKA TRUCK BILJAN, prof., Zavod za školstvo RH Osijek
10. ANKICA CRKVENČIĆ, prof., Zavod za školstvo, RH, Zagreb
11. KSENIJA RUMORA, prof., OŠ Franje Krežme, Osijek
12. GORDANA NEUHOLD, prof., OŠ Vladimira Nazora, Zagreb
13. MARIJA ANDRAKA, prof., viši predavač, Učiteljski fakultet, Zagreb
14. MILICA BILIĆ ŠTEFAN, prof., OŠ Dugave, Zagreb
15. MIRJANA MARKOVIĆ MARINKOVIĆ, prof., OŠ Vladimir Nazor, Zagreb
16. MAJA SIMONOVIĆ, OŠ Jože Šuran, Višnjan
17. ALICE STEPINAC, prof. - savjetnik OŠ Mladost, Zagreb
18. DUBRAVKA SKENDEROVIĆ-KELEČ, prof., - mentor OŠ «Bukovac», Zagreb
19. JADRANKA STRABIĆ, prof., - mentor OŠ Rudeš i XVIII. gimnazija, Zagreb
20. DUBRAVKA MATKOVIĆ, prof. OŠ S. S. Kranjčević, Zagreb
21. ZDRAVKA MARTINIĆ-JERČIĆ, prof., Nadbiskupska klasična gimnazija u Zagrebu
22. KORNELIJA PAVIĆ, prof. Klasična gimnazija, Zagreb

U radu Potpovjerenstva za njemački jezik sudjelovala i DINKA STIGLMAYER, prof. OŠ S. S. Kranjčevića.

Prilozi iz dječje književnosti:

Za engleski jezik: mr. sc. Smiljana Narančić Kovač, prof. visoke škole, Učiteljski fakultet, Zagreb

Za njemački jezik: Iris Šmidt Pelajić, prof., viši predavač, Učiteljski fakultet, Zagreb

F. HRVATSKI NACIONALNI OBRAZOVNI STANDARD

ZA FRANCUSKI JEZIK

Francuski kao drugi strani jezik: 4. – 8. razred

UVOD

U osnovnim školama Republike Hrvatske francuski jezik je uglavnom zastupljen kao drugi strani jezik (od 4. do 8. razreda), a samo se u nekoliko hrvatskih škola podučava i uči kao prvi strani jezik (od 1. do 8. razreda). Uz engleski, njemački, talijanski i druge svjetske jezike francuski se podučava kao strani jezik u svim zemljama Europe i svijeta, a u zemljama frankofonoga govornog područja (u Europi, Africi, Kanadi...) je i službeni jezik. Poznavati francuski jezik znači moći izravno komunicirati s 265 milijuna ljudi iz različitih zemalja svijeta, globalno razumjeti i lakše učiti ostale romanske jezike, pratiti dvojezični program hrvatsko-francuski u XVIII. i IV. gimnaziji u Zagrebu te uz svjedodžbu o položenoj hrvatskoj maturi dobiti i potvrdu o pojačanom programu učenja francuskoga jezika. Nadalje, to znači imati i mogućnost uključivanja u Europske studije pri Pravnom fakultetu u Zagrebu, s obzirom da su predavanja i ispiti na hrvatskom i francuskom jeziku, te steći diplomu koju izdaje sveučilište *Paris II*. Ta međunarodna diploma daje mogućnost zapošljavanja u ustanovama Europske unije, osobito mladima koji će biti nositelji budućnosti Republike Hrvatske u trenutku kad ona postane ravnopravnom članicom Europske unije. Učenici osnovnih škola i gimnazija Republike Hrvatske mogu polagati DELF (scolaire i junior).

Osim toga, francuski jezik je jedan od ravnopravnih, radnih i službenih jezika Europske unije i Vijeća Europe pa će stoga njegovo poznavanje omogućiti bržu i lakšu komunikaciju u velikom administrativnom sustavu u Bruxellesu, Strasbourgu i Luxembourg. Ako se svemu ovomu doda i činjenica da se broj francuskih turista u našoj zemlji iz godine u godinu povećava, važnost poznavanja ovoga stranog jezika je neupitna.

Odgojni i obrazovni ciljevi nastave francuskoga jezika i opis razina obrazovnih postignuća prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike: učenje, poučavanje, vrjednovanje, Vijeća Europe, Školska knjiga, Zagreb, 2005. navedeni su u zajedničkom uvodu za strane jezike.

Učenici bi nakon 8 godina učenja francuskoga jezika kao 1. stranog jezika trebali doseći razinu A2 prema deskriptorima definiranim u *Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike: učenje, poučavanje, vrjednovanje*, Školska knjiga, Zagreb, 2005.

U drugom stranom jeziku predviđa se dostizanje razine A1+, a to znači da u prethodno navedenim područjima jezične djelatnosti stječu razinu višu od A1, ali ne uspijevaju u svim vještinama doseći razinu A2.

NAPOMENE

1. Broj nastavnih cjelina kao i broj i raspored tema u nastavnim cjelinama koji je naveden u poglavlju 5. (TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA) nije obvezujući. Važno je da se predložene teme obradbe. Pojedina cjelina može sadržavati veći ili manji broj tema. Pojedine se teme ponavljaju iz godine u godinu zbog potrebe cikličkog proširivanja leksika i struktura.
2. Broj leksičkih jedinica koje će učenici aktivno koristiti, kao i one koje će usvojiti samo na planu razumijevanja, određen je približno za svaku godinu u odjeljku ZNANJA. Udžbenici za učenje jezika i izvorni materijali za pojedinu godinu sadržavat će više leksičkih jedinica od navedenog broja jer je to nužno zbog autentičnosti teksta. Ove će elemente učenici razumjeti u kontekstu situacije.
3. U udžbenicima i izvornim tekstovima zbog autentičnosti iskaza mogu se služiti neke gramatičke strukture koje nisu navedne u opisu struktura za određenu godinu učenja jezika. Te će oblike učenici samo prepoznavati u kontekstu situacije, ali ne moraju ih aktivno upotrebljavati.
4. Prijedlozi za izbornu temu obrađuju se samo ako je tema učenicima zanimljiva i za njih relevantna. Učitelji mogu u dogovoru s učenicima odabrati drugu temu.

**FRANCUSKI JEZIK KAO DRUGI STRANI JEZIK
ČETVRTI RAZRED (70 SATI GODIŠNJE)
PRVA GODINA UČENJA**

ZNANJA

1.1. Leksička područja:

Do kraja prve godine učenja u 4. razredu osnovne škole učenici bi trebali usvojiti i samostalno koristiti oko **120** leksičkih jedinica, a na razini razumijevanja i mehaničkoga reproduciranja i globalne uporabe do **200** (pjesmice, recitacije, brojalice). To bi iznosilo po svakom nastavnom satu prilikom obradbe novoga gradiva 3 do 4 leksičke jedinice usvojene na razini samostalne produkcije. Leksik se ciklički ponavlja i proširuje novim sadržajima.

Semantička područja u sklopu predviđenih jezičnih funkcija:

pozdravi, predstavljanje, komunikacijski obrasci pri susretu, uljudno ophođenje, oslovljavanje, imenovanje i predstavljanje prijatelja i članova uže obitelji, imenovanje predmeta (školski pribor, dijelovi namještaja...), imenovanje i opis nekih dijelova prirodnoga okoliša (cvijeće, voće i povrće), glavni brojevi od 1 do 20, imenovanje osnovnih boja, aktivnosti u razredu (razumijevanje najčešćih uputa i naredbi, izricanje radnji na nastavnom satu), izricanje kronološkoga vremena (puni sat, dani u tjednu), imenovanje godišnjih doba i izricanje nekih osnovnih atmosferskih prilika, prostorije u kući i stanu, neki dijelovi odjeće i obuće, druženje s prijateljima, proslava rođendana, neki športovi i športske aktivnosti.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Razumijevanje i uporaba oko 70% leksičkih jedinica.

1.2. Gramatičke strukture

Gramatičke se strukture ne tumače eksplicitno, već ih učenici usvajaju mehanički, a njihovo se značenje osvještava postupno u tekstu uz povezivanje s poznatim leksikom. Na kraju četvrtoga razreda od učenika se očekuje znanje sljedećih jezičnih struktura:

- **na razini uporabe**
 - glagoli:
 - a/prezent (jesni, niječni oblik ne...pas), imperativ najučestalijih glagola u okviru tematskih područja, povratni gl. s'appeler – 3 lica jednine
 - b/ gl. être, gl. avoir, aller, faire, prendre – 3 lica jednine
 - izražavanje ukusa: j'aime, je n'aime pas, j'adore, je déteste
 - globalno razlikovanje i uporaba jednine i množine imenica muškog i ženskog roda
 - slaganje imenica i pridjeva u rodu i broju (na fonološkoj razini)
 - globalno razlikovanje određenog/neodređenog člana jednina/množina + imenica
 - nenaglašene osobne zamjenice uz glagol
 - opisni pridjevi (razlikovanje m./ž. roda na fonološkoj razini)
 - oblici posvojnih pridjeva za m./ž. rod za prva tri lica jednine i (mes, tes, ses)
 - upitni pridjev quel/le – Quel temps fait-il?
 - upitni izrazi: est-ce que, qu'est-ce que + glagol, combien de...?
 - smjestiti u prostoru: où est/sont, il y a, dans, sur, sous, devant, derrière – prijedlozi na razini razumijevanja i globalne uporabe u jezičnim uzorcima
 - neki učestali prilozni vremena i mjesta primjerice, aujourd'hui, à gauche, à droite
 - glavni brojevi od 1 – 20 (na usmenoj razini)
 - jednostavne izjavne rečenice prema modelu:
 - subjekt + predikat: Je parle.
 - subjekt + predikat + objekt: J'ai une sœur
 - subjekt + pridjev u službi imenskog predikata: Il est grand.
 - jednostavne upitne rečenice s upitnom riječju: Qui arrive?
- **na razini prepoznavanja**
 - gl. avoir, aller, faire, prendre - 3 lica mn.
 - traženje dopuštenja (Je peux...)
 - uljudno traženje je veux/je voudrais
 - član određeni/neodređeni jednina/množina + imenica

- uočavanje razlike m/ž. roda opisnih pridjeva (u pisanju)
- pokazni pridjevi
- neki prilozi vremena (maintenant, demain)
- glavni brojevi od 20 do 30 (na usmenoj razini)
- redni brojevi od 1 do 4
- postupno usvajanje slova francuske abecede

1.3. Jezične funkcije

- komunikacijski obrasci za uljudno ophođenje i oslovljavanje
- predstavljanje sebe i drugoga
- imenovanje i opisivanje predmeta i osoba
- imenovanje i opis nekih dijelova ljudskoga tijela, odjeće, obuće
- imenovanje i opis životinja
- opisivanje atmosferskih prilika
- izricanje želje i uljudno traženje
- čestitanje (rođendana, blagdana)
- zahvaljivanje
- izricanje dobi
- izražavanje svojine i pripadnosti
- izražavanje zahtjeva, naredbe i molbe
- izražavanje osjećaja i raspoloženja
- izražavanje ukusa, zadovoljstva, odobravanja, negodovanja
- izražavanje osobnih stavova
- snalaženje u prostoru
- snalaženje u vremenu
- izricanje vremena (puni sat)
- potvrđivanje i nijekanje

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama:

- 2. Rad treba početi riječima čija se grafija i izgovor bitno ne razlikuju od adekvatnih riječi hrvatskoga jezika.*
- 3. Učenici s disleksijom imaju teškoća u orijentaciji u prostoru i vremenu, uporabi prijedloga i priloga, memoriranju serija kao što su brojanje, dani u tjednu, mjeseci itd. Potrebno je učiti na najjednostavnijim primjerima uz izradu slikovnih pomagala za usvajanje istih.*

1.4. Kultura i civilizacija

Učenicima je potrebno ukazivati na sličnosti i različitosti u hrvatskoj i francuskoj kulturi i civilizaciji, tradiciji, običajima, uljudnom ophođenju vodeći računa o komparativnom pristupu sadržajima. Ti su sadržaji, uključujući odgojne i socijalizirajuće, integrirani u tematskim cjelinama za 4. razred.

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. JEZIČNE VJEŠTINE

2.1.1. Slušanje:

- privikavanje na slušanje drugoga
- neverbalno uzvratanje na napatke i naredbe na stranom jeziku
- povezivanje audivizualnoga jezičnog sadržaja
- razumijevanje kraćih izjavnih rečenica i pitanja
- globalno i selektivno razumijevanje kraćega teksta poznate tematike
- senzibiliziranje učenika na razlike u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik

2.1.2. GOVORENJE

Govorna interakcija:

- sposobnost verbalnoga reagiranja na verbalne i neverbalne poticaje (gestualne, likovne i zvučne)
- sposobnost odgovaranja na pitanja vezanih uz obrađene strukture i teme

- sposobnost postavljanja pitanja vezanih uz obrađene strukture i teme
- sposobnost opisivanja na temelju usvojenih elemenata i uz izmjenu nekih elemenata (primjena u novim situacijama)
- sposobnost reproduciranja kratkih dijaloga u kojima učenici samostalno mijenjaju neki element
- sposobnost vođenja kraćih dijaloga na temelju prethodno obrađenih situacija
- sudjelovanje u kraćim dramatizacijama

Samostalna govorna produkcija

- recitiranje i pjevanje brojalica i pjesmica
- opisivanje slikovnog predloška, služeći se jednostavnim riječima i rečenicama
- imenovanje i opisivanje radnje
- povezivanje elemenata prethodno obrađene priče s pomoću slikovnica/aplikacija/ slikovnih kartica
- izricanje kratkoga teksta uz slikovni predložak kao poticaj

Izgovor i intonacija

- sposobnost raspoznavanja, razumijevanja i ponavljanja fonoloških, ritmičkih i intonacijskih/melodijskih osobina francuskoga jezika prema uzorku
- oponašanje i izgovaranje specifičnih glasova francuskoga jezika (nazali, glas r...)
- reproduciranje kratkih rečenica s odgovarajućom rečeničnom intonacijom (jesne, niječne, usklične i upitne rečenice)
- reproduciranje govorenih ili snimljenih zvučnih modela
- sricanje (slova abecede)

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3 i 7. – Usvajati sadržaje povezivanjem vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja i tolerirati teškoće u reproduciranju zvučnih modela.

2.1.3. Čitanje:

- prepoznavanje grafijske slike riječi i rečenica prema prethodno usvojenim zvučnim uzorcima
- glasno čitanje kraćih tekstova koji sadrže poznate strukture i leksik poštujući naglasak i intonaciju
- izražajno čitanje kraćih dijaloga/tekstova
- čitanje po ulogama
- svladavanje rečenične intonacije
- razumijevanje jednostavnih kratkih tekstova poznatoga sadržaja

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2. Uvježbati rečenične intonacije, izgovor (tolerirati greške)

3. i 7. Čitati samo tekstove koje je učenik dobro naučio čitati.

2.1.4. PISANJE

- svladavanje pravopisnih elemenata koji se ne nalaze u hrvatskoj abecedi prepisivanjem riječi u kojima se ta slova nalaze
- uočavanje osnovnih razlika između grafije i izgovora kod učestalih riječi
- uočavanje osnovnih razlika između pravopisa francuskoga i hrvatskoga jezika (znakovi: akcenti, apostrof, sedij)
- prepisivanje kraćih rečenica
- dopunjivanje rečenica riječima koje nedostaju (riječi moraju biti ponuđene)
- slaganje ponuđenih riječi u logičan slijed rečenice
- pisanje kraćih rečenica
- pisanje čestitki i pozivnica prema predlošku

Broj obvezatnih pismenih radova tijekom školske godine treba biti usklađen s važećim Pravilnikom o načinu praćenja, vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

3. Tolerirati sporije pisanje kao i greške tipa disgrafije (ispuštanja slova, slogova, zamjene ili umetanja slova, slogova ili riječi.)

2.2. INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE

Tijekom obradbe tema iz područja kulture i civilizacije treba razvijati kod učenika osjećaj za primjereno reagiranje na kulturalne sličnosti i razlike s ciljem razvijanja tolerancije i empatije prema drugome i drukčijem (primjerice, imena, prezimena, blagdanski običaji, svakodnevni život i sl.).

Pristup nastavnim temama, kulturalnim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima je komparativni što znači da se uspoređuju odgovarajući sadržaji u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja francuskoga govornog područja.

2.3. STRATEGIJE UČENJA I SLUŽENJA ZNANJEM

- postupno poticanje razvijanja svjesnosti o razini usvojenosti sadržaja (gramatičkih, leksičkih, funkcionalnih, pojmovnih)
- postupno usvajanje izgovora, značenja riječi i gramatičkih struktura uz uporaba auditivnih i vizualnih poticaja
- uporaba vizualnih elemenata s ciljem pamćenja jezičnih sadržaja
- postupno ovladavanje strategijama učenja i aktivnoga služenja znanjem
- postupno privikavanje na služenje slikovnim rječnikom i rječnikom u udžbeniku/metodi (traženje riječi po abecednom redu i traženje značenja nepoznatih riječi)
- uočavanje analogija i pravilnosti u jezičnom sustavu i njihova primjena
- postupno stjecanje znanja na temelju promatranja, istraživanja i izvođenje zaključaka tijekom nastave i izvan škole (istraživačko učenje)
- postupno razvijanje samostalnoga učenja
- razvijanje svijesti pripadanja **skupini** koja radi na zajedničkom zadatku: usvajanje francuskoga jezika, kulture i civilizacije zemalja francuskoga govornog područja (suradničko/kolektivno učenje)
- postupno privikavanje na uporaba novih medija u funkciji učenja stranoga jezika, a primjereno dobi i interesima učenika
- postupno razvijanje sposobnosti samoprocjene (Portfolio - EJP) i svijesti o vlastitom napretku kao i o napretku članova **skupine** kojoj učenik pripada

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJE

Jedan od osnovnih i bitnih elemenata za motiviranje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva je stvaranje ugodnog ozračja u učionici, odnosno u prostoru gdje se izvodi nastava.

Težište rada je na **usmenom** iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu, igrom, pjesmom, dramatizacijom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika. Učenici sadržaje usvajaju mehanički (reprodukcijom) uz kontinuirano provjeravanje razumijevanja značenja poruke i kulturalnih, odgojnih i socijalizirajućih elemenata. Prema potrebi i jezičnoj strukturi uvode se usporedbe između hrvatskoga, francuskoga i prvoga stranog jezika.

Za uvođenje i provjeru leksika (u situacijama) koriste se zorna nastavna sredstva (predmeti, slikovne kartice, poster, fotografije, pantomima, mimika geste...). Novi leksički materijal uvodi se na temelju poznatih gramatičkih struktura globalno bez osvještavanja i uporabe metajezika. Gramatičke se strukture usvajaju mehanički, a njihovo značenje u tekstu se osvještava postupno povezujući ih obvezatno s poznatim leksikom. Jezične sadržaje neophodno neprestano ponavljati u svrhu zapamćivanja, koristeći različite načine rada i uključujući sva osjetila. Na taj se način novi sadržaji uvijek povezuju s prethodno obrađenima uz redovito uporaba elemenata igre. U načelu se nastava odvija na stranom jeziku te ga treba koristiti koliko god je to moguće, a hrvatski jezik se koristi samo kada je to potrebno (uloga metajezika kojim uglavnom objašnjavamo one jezične strukture koje učenici ne razumiju, uloga sustava jezika na koji nadograđujemo objašnjenja i upućujemo na sličnosti i različitosti pojedinih struktura u hrvatskom i stranom jeziku, potreba objašnjavanja kulturno-civilizacijskih sadržaja...). Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem. Kod slušanja učenici trebaju obratiti pozornost na raspoznavanje glasova, naglaska riječi i rečenične intonacije te melodije i ritma. Izgovaranje se uvježbava reprodukcijom govorenih ili snimljenih zvučnih modela.

Osobitu pozornost valja posvetiti učenicima s teškoćama u razvoju, za koje učitelj treba izraditi individualizirani/prilagođeni program koji će biti primjeren njihovim mogućnostima/ sposobnostima.

3.1. Artikulacija sata: aktivnosti trebaju biti dinamične i raznolike. Važno je koristiti različite nove medije i oblike rada. Preporuča se izmjenjivati faze učenja i faze opuštanja te uključivati elemente igre, posebice one koje potiču i zadržavaju pozornost i koncentraciju učenika.

3.2. Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta ili vizualnoga predloška kao poticaj za govornu aktivnost
- neverbalne i verbalne reakcije na govorni stimulus (pokretom ili crtežom/bojanjem, pantomimom)
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- recitiranje i pjevanje popraćeno pokretima i gestama kad god je to moguće
- izrada figurica, slikovnih kartica, postera, tematskih panoa...
- sudjelovanje u kraćim dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija (kao potvrda usvojenosti leksika i struktura)
- glasno i izražajno čitanje prema zvučnom modelu i ostale vježbe izgovora
- kraći pismeni radovi u sklopu poznatih sadržaja
- didaktičke igre: loto, igre pamćenja, pričam ti priču, igre kockom, sakrivanje, traženje, pogađanje (kao i druge igre koje su trenutačno aktualne i koje učenici vole igrati)...
- uporaba suvremenih didaktičkih sredstava kao što su CD, CD-Rom, Internet tijekom obradbe, utvrđivanja i vrjednovanja gradiva

3.3. Oblici rada: frontalni, više manjih skupina, rad u paru, individualni rad

3.4. Organizacija prostora: mora se prilagođavati oblicima rada. U učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepciju i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru gdje se izvodi nastava (razne varijacije oblika U, više manjih skupina...).

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Praćenje, vrjednovanje i ocjenjivanje provodi se u skladu s važećim Pravilnikom o načinu praćenja vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Elementi provjere i vrjednovanja:

- provjera slušnoga razumijevanja izoliranih riječi i kraćih iskaza te razumijevanje pisanih riječi i kratkih jednostavnih iskaza
 - sposobnost povezivanja jezičnog izraza s likovnim (slikovnim), glazbenim izrazom i pokretom
 - sposobnost odgovaranja na jednostavna pitanja
 - govorna aktivnost na planu reprodukcije
 - govorna aktivnost na planu produkcije
 - ovladavanje jezičnim strukturama
 - motiviranost za učenje i usvojenost novoga jezičnoga koda
 - pravilno glasno čitanje
 - pravilno pisanje
 - zalaganje na nastavi

Načela provjere i vrjednovanja znanja

Iznimno je važno da se postupci kojima se provjerava znanje bitno ne razlikuju od uobičajenih aktivnosti na satu. Svaka aktivnost na satu pruža mogućnost praćenja napretka i vrjednovanja, što znači da se vrjednovanje provodi kao **integralni** dio nastavnoga sata, a ne kao izolirani čin jer bi u protivnom ono bilo stresno za učenika. To znači da na ovoj razini učenja francuskoga jezika učitelj ne bi trebao planirati posebne nastavne sate provjere i ocjenjivanja. Kako svaki pojedinac uči i usvaja gradivo na različite načine, učitelj mora poticati učenika da pokaže ono što zna, a ne ono što ne može ili ne zna. Na ovom početnom stupnju učenja francuskoga jezika svakako treba primjenjivati blaže kriterije ocjenjivanja učenika. Učitelj treba poštovati osobnost učenika, uvažavati sposobnost stvaralačke primjene znanja, usvojenih vještina i navika, koristiti različite načine provjeravanja i ocjenjivanja vodeći računa o primjerenosti sadržaja i dobi učenika, treba stalno poticati i razvijati samopouzdanje kod učenika i osjećaj napredovanja. Učenik mora biti točno upoznat s elementima i kriterijima ocjenjivanja.

Uvijek je potrebno naglašavati pozitivne aspekte napretka učenika i svaki i najmanji napredak primjereno nagraditi. Kako je učenicima potrebna povratna informacija o individualnom odgojno-obrazovnom postignuću, učitelj to može izraziti usmenom pohvalom uz obvezatno isticanje učenikovoga imena ili pozitivnom reakcijom (gesta, mimika, smiješak...).

Jednostavnim aktivnostima učenike treba postupno privikavati na sposobnost vrjednovanja kolektivnoga/suradničkoga rada kao i na samoprocjenu znanja (Portfolio EJP). Na taj način i roditelji mogu sustavno pratiti proces učenja i napredovanja svoga djeteta.

Vrednovanju učenika s teškoćama u razvoju (disleksija, disgrafija, slabovidnost i dr.) nužno je pristupati s posebnim pozorom i primjenjivati prilagođene kriterije i oblike provjere znanja, a svaki njegov i najmanji napredak posebno istaknuti i pohvaliti kako bi učenik shvatio da je i njegov doprinos uspjehu skupine i razrednog odjela od neprocjenjive važnosti.

Načini provjere i vrjednovanja znanja

- Provjera razumijevanja provodi se primjerice, na temelju kraćih iskaza i tekstova. Tražena reakcija je sposobnost povezivanja jezičnoga izraza s likovnim (slikovnim) izrazom, glazbenim izrazom i pokretom, ali se postupno uvode i složeniji oblici kao primjerice, pitanja na koja se odgovara s **da** ili **ne**, **točno** ili **netočno**, globalna pitanja (primjerice, **qui, qu'est-ce que, est-ce que**) i **sl.**
- Provjera govora provodi se primjerice, na temelju sudjelovanja u dijalozima i dramatizacijama, recitiranju brojalica, pjesmica. Svaka govorna provjera ujedno pruža i mogućnost provjere izgovora i intonacije.
- Usvojenost jezičnih struktura i leksika može se provjeravati kroz govorne aktivnosti i kraće kontrolne zadatke.
- Vrste zadataka i leksik (primjerice, poveži, zaokruži, nadopuni, poredaj, izbaci, odgovori i sl.) moraju biti poznate učenicima. Nakon obradbe i uvježbavanja nekog odsječka gradiva preporučuju se kraći kontrolni zadatci. Praćenje napretka učenika i vrjednovanje njihova uspjeha provodi se na temelju:
 - promatranja jezičnoga reagiranja djece u fazama ponavljanja, uvježbavanja i utvrđivanja gradiva
 - ciljane provjere usmenoga jezičnoga reagiranja pojedinog učenika, ali bez izdvajanja iz skupine
 - doprinosa svakog pojedinog učenika u skupnom radu
 - odgovornom pristupu pisanju domaćih zadaća

Domaće zadaće:

moraju biti jednostavne i kratke primjerice, nacrtati i obilježiti, obojiti, precrtati, povezati crtež i riječ, izraditi slikovne kartice, izraditi kartice s riječima, prepisati nekoliko rečenica ili kraći tekst, riješiti radni listić, odgovoriti na nekoliko pitanja, riješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku...

Učitelj treba redovito pregledavati domaće zadaće kako bi i na taj način sustavno pratio napredak učenika, ali isto tako uočio pogreške i poteškoće u svladavanju gradiva. Ta je spoznaja svakako učitelju dragocjena u daljnjem planiranju nastave.

FRANCUSKI JEZIK

ČETVRTI RAZRED – 1. GODINA UČENJA (70 SATI GODIŠNJE)

5. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

Redosljed nastavnih cjelina, kao i povezivanje pojedine tematike s predloženim strukturama nisu obvezujući te ih stoga ne treba shvatiti kao gradivo predviđeno za jednu lekciju u udžbeniku. Kombinacije se u programima u udžbenicima i u nastavi mogu ostvariti i na drugačiji način, ali moraju metodički i pedagoški primjereno uključiti obvezatne sadržaje Hrvatskoga nacionalnog obrazovnog standarda.

Sve istovjetne teme i gramatičke strukture usporediti s hrvatskim jezikom i prvim stranim jezikom.

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJA Navedene se korelacije odnose na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se i uporaba stečenih znanja iz prethodnih razreda
0. Sensibiliziranje učenika na novi jezični kod	Razgovor na hrvatskom jeziku:- o riječima francuskoga podrijetla koje učenici poznaju (primjerice, croissant, keksi - petit beurre, margarine, mayonnaise, merci, avion, téléphone, poste... - o razlici u izgovoru i melodiji rečenice između prvoga stranog jezika i francuskoga jezika na temelju zvučnog modela. Prepoznavanje franc. jez. između nekih drugih stranih jezika nakon odslušanoga zvučnog modela.	

1. Susreti i upoznavanje (pozdravi pri susretu i opraštanju na formalnoj i neformalnoj razini)	Salut Mathieu! Bonjour/Bonsoir Mme/M./Mlle Au revoir, À demain/lundi...Comment ça va? Ça va? Oui, ça va, merci. Non, ça ne va pas, pas mal... S'il te/vous plaît...Voilà, Merci... De rien, pardon, d'accord, Je peux/veux/voudrais	Katolički vjeronauk - Pravila života
2. Predstavljanje sebe i drugoga (izricanje vlastite dobi i dobi prijatelja, nacionalnosti, opis osobe)	Comment t'appelles-tu? Je m'appelle, Il/Elle s'appelle..Enchanté de faire ta/votre connaissance, Il/Elle est croate/slovène/ français(e)/anglais(e), allemand(e)/italien(ne)... Qui est-ce? C'est mon copain/ma copine. Ce sont mes copains/ami(e)s. Quel âge as-tu? J'ai 9/10 ans. Il/Elle a quel âge? Il/Elle a ... Elle s'appelle Anne, elle est sympa(thique), gentille, polie, grande, petite...	
3. Školsko okruženje (naziv škole/razred, opis učionice, školski pribor) -smjestiti u prostoru i izraziti posvojnost, te razumijevanje uputa učitelja na nastavnom satu)	Tu vas dans quelle école? Tu es en quelle classe? (en quatrième), La salle de classe est grande. Qu'est-ce que c'est? Qu'est-ce qu'il y a dans/sur/sous/devant/derrière/au milieu de.. C'est/Ce n'est pas un livre, cahier, crayon, sac, feutre/une trousse, gomme, règle , Ce sont/Ce ne sont pas des crayons de couleurs, ballons, voitures... C'est le sac de... C'est son sac, le cahier de classe, Pardon madame, je ne comprends pas, pourriez-vous répéter? Qu'est-ce que tu manges/prends à la cantine? Je mange un sandwich/croissant/des tartines... Je prends du chocolat chaud... Viens au tableau! Passe-moi la craie, STP.	
4. Moja obitelj (imenovanje i predstavljanje članova uže obitelji)	Regarde, c'est la photo de ma famille/mon père/ma mère... Je passe mes vacances chez mes grands-parents. Il a un frère et une sœur. Sa cousine est très sage. Je suis fils/fille unique.	Katolički vjeronauk – Poštuj roditelje i čuvaj dar života
5. Ja i moja okolina – (izricanje mjesta stanovanja, grad/mjesto, ulica/trg, zgrada/kuća/stan, opis sobe, snalaženje u prostoru)	Ils habitent une grande ville, dans un quartier moderne. l'église du village, Dans ma petite ville il y a plusieurs jardins publics. J'habite un appartement dans un immeuble de cinq étages/une maison. Devant/derrière ma maison il y a un grand jardin/parc. Maman est dans la cuisine/la salle de bains... Dans ma chambre il y a un lit, une table... Où se trouve le cinéma/musée, la poste...? Je vais tout droit/à gauche, à droite, aller à...	
6. Kalendar - vrijeme (izricanje dana u tjednu, obilježavanje nadnevaka, imenovanje godišnjih doba, izricanje atmosferskih prilika)	Aujourd'hui c'est quel jour/quelle date? C'est lundi. Aujourd'hui c'est le 22 janvier/mars. Quelles sont les quatre saisons de l'année ? Quel temps fait-il? Il fait beau /mauvais /chaud/ froid. Il pleut/neige Il y a du soleil/vent/tonnerre, des nuages/éclairs...	
7. Druženje s prijateljima, proslava rođendana (pisanje pozivnica, čestitanje, izražavanje osobnih nazora, ukusa, odobravanja i negodovanja, zahvaljivanje)	Bon/Joyeux anniversaire! Allume les bougies du gâteau d'anniversaire! Voilà un cadeau pour toi (un CD, jeu vidéo, des fleurs...) J'aime bien ton cadeau, merci! Il n'y a pas de quoi. Je n'aime pas/j'adore le chocolat/ les bonbons au chocolat, les sandwichs/pizzas, gâteaux... Prends un coca/jus de fruits... Écoutons de la musique! Dansons, chantons...!	
8. Slobodno vrijeme i športske aktivnosti (dijelovi dana, izricanje vremena – puni sat)	L'après-midi ma sœur va à l'école de musique/ danse... Quelle heure est-il? Il est quatre heures. faire+sport Mon cousin fait du VTT... Il adore jouer aux cartes/au loto, mais moi, j'aime bien les jeux électroniques /télévisés. Quels sont tes loisirs favoris?	

9. Odijevanje- (imenovanje i opis nekih dijelova odjeće i obuće, boje)	Mon copain porte un jean/pantalon/pull/T-shirt/bonnet/anorak... Ma sœur a une belle jupe/robe... Elle a des chaussettes courtes. Qu'est-ce que tu mets/portes? Je mets/porte...(aujourd'hui/au printemps/en été...) De quelle couleur est...?	Likovna kultura – Crtanje i boje
10. Moje tijelo (naučiti nazive za neke dijelove tijela i opisati osobu, voditi računa o osobnoj higijeni)	Les parties du corps humain sont la tête/bouche/main/jambe...le cou/ ventre/bras/doigt/pied/nez... Ses yeux sont bleus/verts/marron. Ses cheveux sont blonds/bruns/ longs/courts... Lave tes mains!	PID – ljudsko tijelo, dijelovi tijela
11. Prirodni okoliš (imenovati cvijeće, voće i povrće, životinje)	Qu'est-ce que c'est? C'est un arbre/ oiseau/une fleur... Dans ce parc il y a beaucoup de roses, de tulipes et de marguerites. La pomme est verte. J'aime les bananes/oranges... J'adore la salade, les pommes de terre/tomates/carottes... Il a un grand chien. Elle adore son petit chat.	PID – Život životinja PID – Životna zajednica travnjaka Katolički vjeronauk – Sklad prirode i životinja
12. Blagdani, običaji i tradicija- (imenovanje nekih blagdana, čestitanje i običaji)	Osnovni leksik vezan uz blagdane Joyeux Noël Joyeuses Pâques Bonne année!	Katolički vjeronauk – Živjeti u ritmu liturgijske godine
Pripremati recitacije/pjesmice/kratke igrokaze u okviru 10% nastavnih sati tijekom godine prema interesima učenika i prema izboru učitelja, izrađivati tematske panoje, postere... timski rad – uloga pojedinca u očuvanju prirode/okoliša		

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- Promicanje općih vrijednosti, kao primjerice, pristojnosti i obazrivosti, urednosti i čistoće uz tematske cjeline: Senzibiliziranje učenika na novi jezični kod, Susreti s vršnjacima i s odraslima, Predstavljanje sebe i drugoga, Školsko okruženje, Moja obitelj, Ja i moja okolina, Druženje s prijateljima, proslava rođendana
- Promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi i ponosa uz tematske cjeline: Moja obitelj, Susreti s vršnjacima i s odraslima, Predstavljanje sebe i drugoga, Školsko okruženje, Druženje s prijateljima, proslava rođendana, Ja i moja okolina
- Razvijanje odgovornosti za zdravlje uz tematsku cjelinu: Moje tijelo,
- Promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematsku cjelinu: Blagdani, običaji i tradicija
- Razvijanje ekološke svijesti uz tematske cjeline: Moje tijelo, Prirodni okoliš,
- Razvijanje sposobnosti i talenta svake osobe sukladno njezinoj prirodi uz tematsku cjelinu: Slobodno vrijeme i športske aktivnosti
- Razvijanje sposobnosti samoodgoja uz tematsku cjelinu i osjećaja za lijepo, skladno i prikladno: Odijevanje

**FRANCUSKI JEZIK KAO DRUGI STRANI JEZIK
PETI RAZRED (70 SATI GODIŠNJE)
DRUGA GODINA UČENJA**

ZNANJA

1.1. Leksička područja

Do kraja druge godine učenja u 5. razredu osnovne škole učenici bi trebali usvojiti i samostalno koristiti oko **230** leksičkih jedinica, a na razini razumijevanja i mehaničkog reproduciranja do **280** (pjesmice, recitacije, brojalice). Prilikom obradbe novoga gradiva ne bi trebalo uvoditi više od 4 do 5 leksičkih jedinica po nastavnom satu. Leksik se ciklički ponavlja i proširuje novim sadržajima.

Semantička područja u sklopu predviđenih jezičnih funkcija

pozdravi, predstavljanje, komunikacijski obrasci pri susretu, uljudno ophođenje, oslovljavanje, imenovanje i predstavljanje prijatelja i članova obitelji, imenovanje predmeta (školski pribor), glavni brojevi od 1 do 60, redni brojevi od 1 do 10, imenovanje osoba u školskom okruženju, izdavanje i izvršavanje najčešćih uputa i naredbi, izricanje radnji (u školi i u slobodno vrijeme), izražavanje osobnoga stava, imenovanje prostorija u kući i stanu, snalaženje u prostoru i vremenu, imenovanje nekih vrsta jela, imenovanje i opis nekih dijelova tijela, imenovanje i opis nekih dijelova odjeće i obuće, imenovanje nekih osnovnih prometnih sredstava, imenovanje i opis kućnih ljubimaca, životinja u zooološkom vrtu i na selu, druženje s prijateljima, neki športovi i športske aktivnosti, izricanje kronološkoga vremena (pola sata), izricanje nekih osnovnih atmosferskih prilika, blagdani i običaji.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

3.i 7. Prepoznati oko 70% riječi odnosno 180-200, a aktivno koristiti oko 60% odn.100 leksičkih jedinica. Učenici teže pamte serije (dane u tjednu, godišnja doba, brojanje), teže se snalaze u prostoru (ispred –iza), u vremenu (prije- poslije). Ova područja treba duže uvježbavati i koristiti slikovne podsjetnike koje učenici izrađuju sami.

1.2. Gramatičke strukture

Gramatička se znanja još uvijek ne usvajaju analitički, već globalno prema predloženim jezičnim strukturama, iako se postupno uvodi uporaba gramatičkog nazivlja i usustavljanje gradiva prve godine učenja. Važno je naglasiti da se gramatičke strukture tumače u kontekstu situacije (bez ispitivanja gramatičkih pravila i paradigmi izvan konteksta). Na kraju petog razreda od učenika se očekuje znanje sljedećih jezičnih struktura:

• **na razini uporabe**

- glagoli:
- prezent gl. 1. grupe (jesni, niječni oblik ne...pas)
- gl. avoir, être, aller i zapovjedni način
- futur proche
- uljudno traženje je veux/je voudrais
- jednina i množina muškoga i ženskoga roda imenica
- slaganje imenica i opisnih pridjeva u rodu i broju
- član određeni/neodređeni jednina/množina + imenica
- partitivni član
- nenaglašene osobne zamjenice uz glagol
- upitni izrazi: est- ce que, qui, comment, qu'est-ce que où, quand
- opisni pridjevi (m./ž. rod)
- posvojni pridjevi za muški i ženski rod u jednini i množini
- neki prilozi vremena i učestali prilozi mjesta (aujourd'hui, demain, maintenant, ici, là)
- uporaba najučestalijih prijedloga u izrazima (tout droit, au milieu de) smjestiti u prostoru
- ovladavanje slovima francuske abecede
- glavni brojevi od 1 do 60 (na usmenoj razini)
- redni brojevi od 1 do 10 (na usmenoj razini)
- jednostavne i proširene rečenice
- upitne rečenice sa est- ce que, qui, comment, qu'est-ce que, où, quand

- **na razini prepoznavanja**

- prezent gl. faire i prendre (jesni i niječni oblik) i povratnih glagola vezanih uz tematska područja
- naglašene osobne zamjenice
- pokazni pridjevi
- partitivno «de»
- pourquoi/ parce que (car)

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

3.i 7. Treba duže uvježbavati usvajanje članova i oblika za množinu, prijedloga koje teško memoriraju i zamjenjuju ih međusobno te tolerirati pogreške

1.3. Jezične funkcije

- komunikacijski obrasci za uljudno ophođenje, pozdravljanje i oslovljavanje
- predstavljanje sebe i drugoga
- izricanje dobi
- postavljanje pitanja/odgovaranje na jednostavna pitanja
- vođenje kratkoga dijaloga
 - imenovanje i opisivanje predmeta, osoba, pojava i situacija
 - imenovanje i opis nekih dijelova tijela
 - imenovanje i opis životinja
- izražavanje svojine i pripadnosti
- izražavanje zahtjeva, naredbe i molbe
 - izricanje želje i uljudno traženje
 - čestitanje (blagdana, rođendana...)
 - zahvaljivanje
 - izražavanje atmosferskih prilika
 - izražavanje osjećaja i raspoloženja
 - izražavanje ukusa, zadovoljstva, odobravanja, negodovanja
- izricanje količine
- snalaženje u prostoru
- snalaženje u vremenu
- uporaba brojeva uz određivanje nadnevaka
- izricanje vremena (puni sat i pola sata)
- potvrđivanje i nijekanje

1.4. KULTURA I CIVILIZACIJA

I nadalje je potrebno ukazivati učenicima na sličnosti i različitosti u hrvatskoj i francuskoj kulturi, tradiciji, običajima, uljudnom ophođenju, vodeći računa o komparativnom pristupu sadržajima. Ti su sadržaji, uključujući odgojne i socijalizirajuće, integrirani u predviđene tematske cjeline za 5. razred.

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. JEZIČNE VJEŠTINE

2.1.1. Slušanje:

- privikavanje na slušanje drugoga
- neverbalno reagiranje na naputke i naredbe na stranom jeziku
- povezivanje audiovizualnoga jezičnog sadržaja
- razumijevanje kraćih izjavnih rečenica i pitanja
- globalno i selektivno razumijevanje kraćega teksta poznate tematike
- postupno navikavanje na izgovor i intonaciju izvornih govornika
- postupno ukazivanje na razlike u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik/prvi strani jezik

2.1.2. GOVORENJE

Govorna interakcija:

- verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje u okviru jednostavnih jezičnih funkcija
- odgovaranje na pitanja vezanih uz obrađene strukture i teme
- postavljanje pitanja vezanih uz obrađene strukture i teme
- sposobnost opisivanja na temelju usvojenih elemenata i uz izmjenu nekih elemenata
- reproduciranje kratkih dijaloga u kojima učenici samostalno mijenjaju neki element
- vođenje kraćih dijaloga na temelju prethodno obrađenih situacija
- sudjelovanje u kraćim dramatizacijama

Samostalna govorna produkcija

- recitiranje i pjevanje brojalica i pjesmica
- opisivanje slikovnog predloška
- imenovanje i opisivanje radnje
- povezivanje elemenata prethodno obrađene priče s pomoću slikovnica/ aplikacija/ slikovnih kartica
- izricanje kratkoga teksta uz slikovni predložak kao poticaj

Izgovor i intonacija

- sposobnost raspoznavanja, razumijevanja i ponavljanja fonoloških, ritmičkih i intonacijskih/melodijskih osobina francuskoga jezika prema uzorku
- oponašanje i izgovaranje specifičnih glasova francuskoga jezika (nazali, glas r...)
- reproduciranje kratkih rečenica s odgovarajućom rečeničnom intonacijom (jesne, niječne, usklične i upitne rečenice)
- reproduciranje govorenih ili snimljenih zvučnih modela
- sricanje (slova abecede)

2.1.3. Čitanje:

- glasno čitanje kraćih tekstova koji sadrže poznate strukture i leksik poštujući naglasak i intonaciju
- izražajno čitanje kraćih dijaloga/tekstova
- čitanje po ulogama
- svladavanje rečenične intonacije
- razumijevanje jednostavnih kratkih tekstova poznatoga sadržaja

Posebnosti za učenike s posebnim obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Prije glasnog čitanja riječi i kratkih rečenica, potrebno ih je dobro uvježbati (što iziskuje više vremena), a učenik će imati poteškoće u savladavanju rečenične intonacije .

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

1. - Naglasak je na povezivanju vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja. Učenik nije u mogućnosti slušati zvučne tekstove u izgovoru i intonaciji izvornih govornika. Učenik nije u mogućnosti uočavati razliku u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik.

2.1.4. PISANJE

- svladavanje nekih pravopisnih elemenata
- uočavanje osnovnih razlika između grafije i izgovora kod učestalih riječi
- prepisivanje riječi sa slovima koja ne postoje u hrvatskom jeziku
- postupno uporaba znakova u francuskom jeziku (akcent, apostrof, sedij)
- dopunjivanje rečenica riječima koje nedostaju
- slaganje ponuđenih riječi u logičan slijed rečenice
- pisanje kraćih rečenica (prema predlošku)
- pisanje čestitaka i pozivnica prema predlošku

Broj obvezatnih pismenih radova tijekom školske godine treba biti usklađen s važećim Pravilnikom o načinu praćenja, vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

3.i 7. Pogreške kod pisanja (u svim oblicima pisanja) ne ispravljati, nego naznačiti, tako da ih učenik sam otkrije i ispravi. Tolerirati greške kao izostavljanje, zamjene ili umetanje slova, slogova ili riječi.

2.2. INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE

Tijekom obradbe tema iz područja kulture i civilizacije treba razvijati kod učenika osjećaj za primjereno reagiranje na kulturalne sličnosti i razlike s ciljem razvijanja tolerancije i empatije prema drugome i drukčijem (primjerice, imena, prezimena, građanski običaji, svakodnevni život i sl.).

Pristup nastavnim temama, kulturalnim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima je komparativni što znači da se uspoređuju odgovarajući sadržaji u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja francuskoga govornog područja.

2.3. STRATEGIJE UČENJA I SLUŽENJA ZNANJEM

- uporaba vizualnih elemenata u svrhu što uspješnijega razumijevanja i zapamćivanja jezičnih sadržaja (boje, crteži, podcrtavanje i sl.)
 - uporaba ilustracija radi lakšega razumijevanja sadržaja teksta
 - razvrstavanje leksika po tematskim sadržajima
 - postupno privikavanje na služenje rječnikom u udžbeniku, slikovnim rječnikom i dvojezičnim rječnikom
 - uočavanje analogija i pravilnosti u jezičnom sustavu i njihova primjena
 - postupno privikavanje na samostalno zaključivanje (analogija na temelju primjera)
 - postupno stjecanje znanja na temelju promatranja, istraživanja i izvođenje zaključaka u školi tijekom nastave i izvan škole (istraživačko učenje)
 - uporaba novih medija u učenju francuskoga jezika (primjereno dobi učenika)
 - prezentacija individualnoga rada o nekoj obrađenoj temi (kratki opis pomoću postera, aplikacije...)
 - prezentacija rezultata skupnoga rada (o nekoj od obrađenih tema)
 - postupno razvijanje samostalnoga i zajedničkoga učenja
 - jednostavnim aktivnostima učenike se postupno privikava na sposobnost vrjednovanja kolektivnog/suradničkoga rada kao i na samoprocjenu znanja (**Portfolio, EJP**)
- Na taj način i roditelji mogu sustavno pratiti proces učenja i napredovanja svoga djeteta.

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJA

Jedan od osnovnih i bitnih elemenata za motiviranje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva je stvaranje ugodnog ozračja u učionici, odnosno u prostoru gdje se izvodi nastava.

Još uvijek je težište rada uglavnom na **usmenom** iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu, igrom, pjesmom, dramtizacijom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika, ali se već postupno uvodi i provjera **vještine pisanja**. Učenici sadržaje usvajaju mehanički (reprodukcijom) uz kontinuirano provjeravanje razumijevanja značenja poruke i kulturalnih, odgojnih i socijalizirajućih elemenata. Prema potrebi i kod obradbe jezičnih struktura uvode se usporedbe između hrvatskoga, francuskoga i prvoga stranog jezika.

Za uvođenje i provjeru leksika (u situacijama) koriste se zorna nastavna sredstva (predmeti, slikovne kartice, poster, fotografije, pantomima, mimika geste...). Novi leksički materijal uvodi se na temelju poznatih jezičnih struktura globalno bez osvještavanja i uporabe metajezika. Gramatičke se strukture usvajaju mehanički, a njihovo značenje u tekstu se osvještava postupno povezujući ih obvezatno s poznatim leksikom.

Jezične sadržaje neophodno neprestano ponavljati u svrhu zapamćivanja, koristeći različite načine rada i uključujući sva osjetila. Na taj se način novi sadržaji uvijek povezuju s prethodno obrađenima uz redovito uporaba elemenata igre. U načelu se nastava odvija na stranom jeziku te ga treba koristiti koliko god je to moguće, a hrvatski jezik se koristi samo kada je to potrebno (uloga metajezika kojim uglavnom objašnjavamo one jezične strukture koje učenici ne razumiju, uloga sustava jezika na koji nadograđujemo objašnjenja i upućujemo na sličnosti i različitosti pojedinih struktura u hrvatskom i stranom jeziku, potreba objašnjavanja kulturno-civilizacijskih sadržaja). Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem. Kod slušanja učenici trebaju obratiti pozornost na raspoznavanje glasova, naglaska riječi i rečenične intonacije te melodije i ritma. Izgovaranje se uvježbava reprodukcijom govorenih ili snimljenih zvučnih modela.

Osobitu pozornost valja posvetiti učenicima s teškoćama u razvoju, za koje učitelj treba izraditi individualizirani/prilagođeni program koji će biti primjeren njihovim mogućnostima/ sposobnostima.

3.1. Artikulacija sata: aktivnosti trebaju biti dinamične i raznolike. Važno je koristiti različite nove medije i oblike rada. Preporuča se izmjenjivati faze učenja i faze opuštanja te uključivati elemente igre, posebice one koje potiču i zadržavaju pozornost i koncentraciju učenika.

3.2. Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta ili vizualnoga predloška kao poticaj za govornu aktivnost
- neverbalne i verbalne reakcije na govorni stimulus (pokretom ili crtežom/bojanjem, pantomimom)
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- recitiranje i pjevanje popraćeno pokretima i gestama kad god je to moguće
- izrada figurica, slikovnih kartica, postera, tematskih panoa...
- sudjelovanje u kraćim dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija (kao potvrda usvojenosti leksika i struktura)
- glasno i izražajno čitanje prema zvučnom modelu i ostale vježbe izgovora
- kraći pismeni radovi u sklopu poznatih sadržaja
- didaktičke igre: loto, igre pamćenja, pričam ti priču, igre kockom, sakrivanje, traženje, pogađanje (kao i druge igre koje su trenutačno aktualne i koje učenici vole igrati)...
- uporaba suvremenih didaktičkih sredstava kao što su CD, CD-Rom, Internet tijekom obradbe, utvrđivanja i vrjednovanja gradiva

3.3. Oblici rada: frontalni, više manjih skupina, rad u paru, individualni rad

3.4. Organizacija prostora: mora se prilagođavati oblicima rada. U učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepciju i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru gdje se izvodi nastava (razne varijacije oblika U, više manjih skupina...).

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Praćenje, vrjednovanje i ocjenjivanje provodi se u skladu s važećim Pravilnikom o načinu praćenja vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Elementi provjere i vrjednovanja:

- provjera slušnoga razumijevanja izoliranih riječi i kraćih iskaza te razumijevanje pisanih riječi i kratkih jednostavnih iskaza
 - sposobnost povezivanja jezičnog izraza s likovnim (slikovnim), glazbenim izrazom i pokretom
 - sposobnost odgovaranja na jednostavna pitanja
 - govorna aktivnost na planu reprodukcije
 - govorna aktivnost na planu produkcije
 - ovladavanje jezičnim strukturama
 - motiviranost za učenje i usvojenost novoga jezičnog koda
 - pravilno glasno čitanje
 - pravilno pisanje
 - zalaganje na nastavi

Načela provjere i vrjednovanja znanja

Iznimno je važno da se postupci kojima se provjerava znanje bitno ne razlikuju od uobičajenih aktivnosti na satu. Svaka aktivnost na satu bilo na receptivnoj, reproduktivnoj ili produktivnoj razini, pruža mogućnost praćenja napretka i vrjednovanja, što znači da se vrjednovanje provodi kao **integralni** dio nastavnoga sata, a ne kao izolirani čin jer bi u protivnom ono bilo stresno za učenika. To znači da na ovoj razini učenja francuskoga jezika učitelj ne bi trebao planirati posebne nastavne sate provjere i ocjenjivanja. Kako svaki pojedinac uči i usvaja gradivo na različite načine, učitelj mora poticati učenika da pokaže ono što zna, a ne ono što ne može ili ne zna. Na ovom stupnju učenja francuskoga jezika i nadalje treba primjenjivati blaže kriterije ocjenjivanja učenika. Učitelj treba poštovati osobnost učenika, uvažavati sposobnost stvaralačke primjene znanja, usvojenih vještina i navika, koristiti različite načine provjeravanja i ocjenjivanja vodeći računa o primjerenosti sadržaja i dobi učenika, treba stalno poticati i razvijati samopouzdanje kod učenika i osjećaj napredovanja. Učenik mora biti točno upoznat s elementima i kriterijima ocjenjivanja.

Uvijek je potrebno naglašavati pozitivne aspekte napretka učenika i svaki i najmanji napredak primjereno nagraditi. Kako je učenicima potrebna povratna informacija o individualnom odgojno-obrazovnom postignuću, učitelj to može izraziti usmenom pohvalom uz obvezatno isticanje učenikovoga imena ili pozitivnom reakcijom (gesta, mimika, smiješak...).

Jednostavnim aktivnostima učenike treba postupno privikavati na sposobnost vrjednovanja kolektivnoga/suradničkoga rada kao i na samoprocjenu znanja (Portfolio EJP). Na taj način i roditelji mogu sustavno pratiti proces učenja i napredovanja svoga djeteta.

Vrednovanju učenika s teškoćama u razvoju (disleksija, disgrafija, slabovidnost i dr.) nužno je pristupati s posebnim pozorom i primjenjivati prilagođene kriterije i oblike provjere znanja, a svaki i najmanji napredak

takvog učenika posebno istaknuti i pohvaliti kako bi učenik shvatio da je i njegov doprinos uspjehu skupine i razrednoga odjela od neprocjenjive važnosti.

Načini provjere i vrjednovanja znanja

- Provjera razumijevanja provodi se primjerice, na temelju kraćih iskaza i tekstova. Tražena reakcija je sposobnost povezivanja jezičnoga izraza s likovnim (slikovnim) izrazom, glazbenim izrazom i pokretom, ali se postupno uvode i složeniji oblici kao primjerice, pitanja na koja se odgovara s **da** ili **ne**, **točno** ili **netočno**, globalna pitanja (primjerice, **qui, qu'est-ce que, est-ce que, où**) i **sl.**

- Provjera govora provodi se primjerice, na temelju sudjelovanja u dijalozima i dramatizacijama, recitiranju brojalica, pjesmica. Svaka govorna provjera ujedno pruža i mogućnost provjere izgovora i intonacije.

- Usvojenost jezičnih struktura i leksika može se provjeravati kroz govorne aktivnosti i kraće kontrolne zadatke.

- Vrste zadataka i leksik (primjerice, poveži, zaokruži, nadopuni, poredaj, izbaci, odgovori i sl.) moraju biti poznate učenicima. Nakon obradbe i uvježbavanja nekoga odsječka gradiva preporučuju se kraći kontrolni zadatci.

Praćenje napretka učenika i vrjednovanje njihova uspjeha provodi se na temelju:

- promatranja jezičnoga reagiranja djece u fazama ponavljanja, uvježbavanja i utvrđivanja gradiva

- ciljane provjere usmenoga jezičnoga reagiranja pojedinog učenika, ali bez izdvajanja iz skupine

- doprinosa svakog pojedinog učenika u skupnom radu

- odgovornom pristupu pisanju domaćih zadaća

Domaće zadaće:

moraju biti jednostavne i kratke primjerice, nacrtati i obilježiti, obojiti, precrtati, povezati crtež i riječ, izraditi slikovne kartice, izraditi kartice s riječima, prepisati nekoliko rečenica ili kraći tekst, riješiti radni listić, odgovoriti na nekoliko pitanja, riješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku...

Učitelj treba redovito pregledavati domaće zadaće kako bi i na taj način sustavno pratio napredak učenika, ali isto tako uočio pogreške i poteškoće u svladavanju gradiva. Ta je spoznaja svakako učitelju dragocjena u daljnjem planiranju nastave.

5. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA FRANCUSKI JEZIK PETI RAZRED – 2. GODINA UČENJA (70 SATI GODIŠNJE)

Redosljed nastavnih cjelina, kao i povezivanje pojedine tematike s predloženim strukturama nisu obvezujući te ih stoga ne treba shvatiti kao gradivo predviđeno za jednu lekciju u udžbeniku. Kombinacije se u programima u udžbenicima i u nastavi mogu ostvariti i na drugačiji način, ali moraju metodički i pedagoški primjereno uključiti obvezatne sadržaje Hrvatskoga nacionalnog obrazovnog standarda. Sve istovjetne teme i gramatičke strukture usporediti s hrvatskim jezikom i s prvim stranim jezikom.

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJA Navedene se korelacije odnose na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se i uporaba stečenih znanja iz prethodnih razreda
0. Početak školske godine- ponovni susret s francuskim jezikom	Prepoznavanje francuskoga jezika među drugim stranim jezicima (zvučni/pisani predložak) Osvješćivanje prethodno stečenoga znanja (brojevi do 20, sricanje svojeg/prijateljevog imena i prezimena, imenovanje dana u tjednu, imenovanje školskoga pribora...)	
1. Susreti i međusobno upoznavanje (pozdravljanje i predstavljanje na neformalnoj i formalnoj razini i neki priopćajni obrasci pri susretu i opraštanju)	Salut... Bonjour, Bonsoir /Mme/M./ Mlle Au revoir, À demain/lundi...Bonne nuit, à bientôt Comment ça va? Ça va? Merci, ça va bien/ comme ci comme ça/ni bien ni mal... Où est-ce que tu habites? J'habite (à)... Vous habitez où? Nous habitons/ j'habite... Quelle est ton/votre adresse?	
2. Škola (aktivnosti u školi, imenovanje osoba u školskom okruženju, imenovanje	Qu'est –ce que tu aimes/adores/ détestes? J'aime/je n'aime pas... Comment s'appelle ton professeur de croate/français,	

školskih predmeta, izvršavanje i izdavanje naredbi, razumijevanje uputa učitelja na nastavnom satu)	musique...? Voilà Mme Dupont. Elle est professeur de français. le professeur principal, Vous avez combien de cours par semaine? Quelle est ta matière préférée? Ce sont les maths/c'est le dessin... Assieds-toi/asseyez-vous! Qui est absent? Personne... Ouvre(z)ferme(z)/ton livre/vos livres/cahiers d'activités/d'exercices à la page... Montre(z), lis(ez), écoute(z), répète/répétez	
3. Moji prijatelji (predstaviti i opisati osobu -fizički izgled, karakterne osobine)	Qui est-ce? C'est mon copain/ma copine. Qui sont tes amis/copains/copines? Comment sont-ils/elles? Décris-moi... Avec qui...? Il/elle est mince/joli(e)/sage/intelligent(e)/gentil(le)/amusant(e) Épelle ton/son prénom/nom!	HJ – Jezično izražavanje – Subjektivno i objektivno opisivanje osobe
4. Moja obitelj (imenovanje i predstavljanje članova šire obitelji)	C'est/voilà ma famille. Qui est-ce? C'est ma tante/mon oncle. Quel âge a ta tante/ton oncle? Je suis sa nièce/son neveu. J'ai quatre cousins et cinq cousines. Je n'ai ni frères ni soeurs, je suis fils/ fille unique.	
5. Kuća i stan – (imenovanje prostorija u stanu/kući)	Il y a combien de pièces dans ton appartement/ta maison? C'est la cuisine/salle de bains/ à manger/de séjour/chambre à coucher/le salon Les toilettes sont au milieu de l'appartement/la maison. Tous les matins je fais/range ma chambre. Ton cousin habite à quel étage? (au rez-de- chaussée) Et ta tante? (au deuxième)	
6. Hrana i piće (imenovanje, obroka, nekih jela i pića te pribora za jelo)	Qu'est-ce que tu prends au petit déjeuner/déjeuner/goûter/dîner? Je prends des tartines/céréales/du thé... de la soupe/viande/glace... des frites/fruits/légumes/pâtes/champignons... J'adore le fromage et le jambon. Je n'aime pas/je déteste les champignons. Maman mange une quiche lorraine. Bon appétit! J'ai faim/soif. Je veux/voudrais du lait chaud, des croissants, de la confiture, de l'eau... Je prends un verre d'eau/ un jus de fruits... mettre le couvert C'est une fourchette/serviette...	Priroda – Čovjekove životne potrebe i prehrambene navike
7. Naše tijelo i zdravlje (proširivati leksik vezan uz dijelove tijela i imenovati neke najčešće zdravstvene tegobe i bolesti u dječjoj dobi)	L'air de la montagne est bon pour la santé. Il/elle est malade. Il/elle a mal à la tête/gorge/l'estomac/au ventre/aux pieds/dents... Tu as de la fièvre, tu tousses, tu es enrhumé(e). Elle a le nez qui coule. Prends des médicaments! la grippe , sur ordonnance	
8. Slobodno vrijeme (izricanje aktivnosti u slobodno vrijeme, športske aktivnosti, izricanje vremena; puni sat i pola sata)	Que fais- tu/faites- vous? Je joue à l'ordinateur/je travaille sur ordinateur. J'adore les jeux vidéo. Ses loisirs préférés sont le tennis, le basket et le dessin. Quelle heure est-il? Il est huit heures et demie.	Geografija - Mjesno i pojasno vrijeme
9. Odijevanje i kupovanje (imenovanje i opisivanje nekih dijelova odjeće, obuće, boje)	Qu'est-ce que tu mets/portes aujourd'hui? Je mets/porte un pantalon noir, une chemise rouge et des baskets. Et demain je vais mettre mon jean et mon pull blanc. Cette fille a une jupe très courte/chic. Je voudrais acheter une robe d'été. le T-shirt en coton/soie, un pull léger/chaud, Le jean est un vêtement unisexe.	Likovna kultura - Boja

10. Životinje (imenovanje i opis kućnih ljubimaca i nekih životinja u zoološkom vrtu)	J'aime beaucoup les animaux. Tu as un animal de compagnie/familier? Oui, j'ai un chien/chat/poisson/ perroquet/hamster, une tortue... Le samedi, on va au zoo pour voir des animaux sauvages comme; le lion/ tigre/zèbre/léopard/crocodile... L'éléphant est gris.	
11. Prijevozna sredstva (imenovanje i opis nekih osnovnih prijevoznih sredstava, semafor)	C'est une voiture/un vélo/tram/train/bus/avion/(auto)car. Je vais en voiture/ à pied... Tu vas en France, prends l'avion! Le feu est au rouge/ à l'orange. Tu dois attendre. Au feu vert, je traverse la rue.	
12. Blagdani, običaji i tradicija (čestitanje i pjevanje/ recitiranje prigodnih pjesmica (prema kalendaru))	Ovisno o blagdanima – (postupno proširivati prema interesima i mogućnostima učenika) Bonnes fêtes, Joyeux Noël, Joyeuses Pâques, Bonne année!Quels sont les mois de l'année?	Katolički vjeronauk – Živjeti u ritmu liturgijske godine
Pripremati recitacije/ pjesmice/kratke igrokaze u sklopu 10% nastavnih sati tijekom godine prema interesima učenika i izboru učitelja, izrađivati tematske panoje, postere...	Carnaval des animaux (Camille Saint-Saëns) neke poslovice i izreke vezane uz životinje (na hrvatskom i francuskom jeziku) avoir une faim de loup	Geografija: Biljni i životinjski svijet

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- Promicanje općih vrijednosti, kao primjerice, pristojnosti i obazrivosti, urednosti i čistoće uz tematske cjeline: Početak školske godine – ponovni susret s francuskim jezikom, Susreti i međusobno upoznavanje, Moja obitelj, Moji prijatelji, Kuća i stan, Škola, Prijevozna sredstva
- Promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi i ponosa: Moja obitelj, Moji prijatelji, Škola
- Razvijanje odgovornosti za zdravlje uz tematske cjeline: Naše tijelo i zdravlje, Obroci
- Promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematsku cjelinu: Blagdani, običaji i tradicija
- Razvijanje ekološke svijesti uz tematske cjeline: Naše tijelo i zdravlje, Obroci, Životinje
Razvijanje sposobnosti i talenta svake osobe sukladno njezinoj prirodi uz tematsku cjelinu: Slobodno vrijeme
Razvijanje sposobnosti samoodgoja i osjećaja za lijepo, skladno i racionalno uz tematske cjeline: Odijevanje i moda, kupovina

**FRANCUSKI JEZIK KAO DRUGI STRANI JEZIK
ŠESTI RAZRED (70 SATI GODIŠNJE)
TREĆA GODINA UČENJA**

ZNANJA

1.1. Leksička područja

Do kraja treće godine učenja u 6. razredu osnovne škole učenici bi trebali usvojiti i samostalno koristiti oko **350** leksičkih jedinica, a na razini razumijevanja i mehaničkoga reproduciranja do **450** leksičkih jedinica. To bi iznosilo po svakom nastavnom satu prilikom obradbe novog gradiva 5 do 6 leksičkih jedinica usvojenih na razini samostalne produkcije. Leksik se ciklički ponavlja i proširuje novim sadržajima.

Semantička područja u sklopu predviđenih jezičnih funkcija

pozdravi, predstavljanje, komunikacijski obrasci pri susretu, uljudno ophođenje, oslovljavanje, imenovanje, predstavljanje, opis prijatelja i članova obitelji, imenovanje i opis predmeta (školski pribor, školski prostor, odnosi u prostoru), glavni brojevi od 1 do 1000, redni brojevi od 1 do 10 uporaba kratica, blagdani i proslave, aktivnosti vezane uz dužnosti i obveze (najčešće upute i naredbe, izražavanje radnji), izražavanje kronološkoga vremena (sve mogućnosti), imenovanje nekih zanimanja, vrsta poslova i prostora u kojima se posao obavlja, imenovanje nekih važnijih objekata u mjestu, opisivanje putovanja, i provođenja praznika, tijelo, zdravlje i higijena, kupovina živežnih namirnica (voće i povrće) i prehrambene navike, imenovanje i opis nekih dijelova prirodnoga okoliša (priroda, cvijeće).

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Razumjeti i upotrebljavati oko 30% leksičkih jedinica manje. Ako učenik ima problema s govorom i/ili fonematskim sluhom i slušnim pamćenjem, neće moći pravilno izgovarati ni ponavljati jednostavne govorne cjeline.

1.2. Gramatičke strukture

Pristup gramatici je kognitivan i eksplicitan uz postupnu uporabu gramatičkog nazivlja i usustavljanje gradiva iz prethodnih razreda. Važno je naglasiti da se gramatika obrađuje u kontekstu situacije bez mehaničkoga zapamćivanja i ispitivanja gramatičkih pravila i paradigmi izvan konteksta. Na kraju šestoga razreda od učenika se očekuje znanje sljedećih jezičnih struktura/gramatičkih znanja:

• **na razini uporabe**

- glagoli:
- glagoli 1. grupe, prezent (jesni, niječni oblik ne...pas)
- osobitosti glagola 1. grupe (acher, manger)
- prezent povratnih glagola vezanih uz tematska područja (jesni i niječni oblik) i prezent nepravilnih gl. pouvoir, vouloir, prendre i mettre
- prezent gl. 2. grupe finir
- futur simple pravilnih glagola i gl. avoir, être, aller, faire
- passé composé s gl. avoir i être
- slaganje participa perfekta sa subjektom
- article contracté
- article partitif
- partitivno «de»
- naglašene osobne zamjenice
- upitne riječi est-ce que, qu'est-ce que, comment, où, quand, pourquoi
- upitni pridjev quel/le
- slaganje pridjeva s imenicom
- tvorba ženskoga roda imenica (cas particuliers)
- ženski rod imenica koje označavaju zanimanje (boulangère/boulangère)
- pravilno stupnjevanje pridjeva (samo s «plus»)
- pokazni pridjevi
- neodređena zamjenica «on»
- glavni brojevi od 1 do 60 (na pisanoj razini)
- glavni brojevi od 60 do 1000 (na usmenoj razini)
- redni brojevi od 1 do 10 (uporaba kratica u pisanju)
- jednostavne i proširene rečenice
- upitne rečenice sa: qui, est-ce que, qu'est-ce que, comment, où, quand, pourquoi

- **na razini prepoznavanja**

- prezent gl. attendre, écrire i lire (jesni i niječni oblik) perfekt povratnih glagola vezanih uz tematska područja
- pojačana negacija (plus, jamais, rien)
- osnovna uporaba određenoga/neodređenoga člana
- imenice (tvorba ž. roda i množine)
- pridjevi s dvama oblicima u m. rodu
- priložne zamjenice «en, y»
- vezne riječi (konektori) – d'abord, ensuite, puis, alors...enfin

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

3.i 7. Tolerirati greške do usvajanja prijedloga, često će ih zamjenjivati ili pogrešno koristiti. Prijedloge i priloge imati na podsjetniku, izrađenom uz pomoć slika, te ih koristiti u nastavi. Isto je s članovima te razinom prepoznavanja prezenta i prepoznavanjem i uporabom zamjenica.

1.3. Jezične funkcije

- komunikacijski obrasci za pisanje čestitaka, razglednica, kratkih poruka
- predstavljanje sebe i drugoga
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- vođenje kratkoga dijaloga i rasprava o poznatoj temi
- prepričavanje sadržaja obrađene tematike (nekoliko jednostavnih rečenica)
- izražavanje događaja i radnji u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti
- imenovanje i opisivanje predmeta, osoba, pojava i situacija
- imenovanje i opis nekih dijelova tijela
- imenovanje i opis životinja
- izražavanje svojine
- izražavanje zahtjeva, naredbe i molbe
- izricanje želje i uljudno traženje
- traženje i davanje informacija
- čestitanje (blagdana, rođendana...)
- zahvaljivanje
- izražavanje atmosferskih prilika
- izražavanje osjećaja i raspoloženja
- izražavanje ukusa i osobnoga stava prema nečemu
- izricanje cijene, mjera i težine
- izricanje količine
- snalaženje u prostoru
- snalaženje u vremenu
- izricanje vremena (Koliko je sati? – sve mogućnosti)
- potvrđivanje i nijekanje

1.4. KULTURA I CIVILIZACIJA

I nadalje je potrebno ukazivati učenicima na sličnosti i različitosti u hrvatskoj i francuskoj kulturi, tradiciji, običajima, uljudnom ophođenju, vodeći računa o komparativnom pristupu sadržajima. Ti su sadržaji, uključujući odgojne i socijalizirajuće, integrirani u predviđene cjeline za 6. razred. Učenike treba upoznati s aktualnim događajima, zanimljivostima i novinama u Hrvatskoj i Francuskoj.

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. JEZIČNE VJEŠTINE

2.1.1. Slušanje:

- pažljivo slušanje drugoga
- reagiranje na naputke i naredbe na stranom jeziku
- razumijevanje kraćih izjavnih rečenica i pitanja

- globalno i selektivno razumijevanje kraćeg teksta poznate tematike
- usvajanje što pravilnijega izgovora i intonacije slušanjem izvornih govornika
- uočavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik/prvi strani jezik

2.1.2. GOVORENJE

Govorna interakcija:

- verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje u sklopu jednostavnih jezičnih funkcija
- odgovaranje na pitanja vezanih uz obrađene strukture i teme
- postavljanje pitanja vezanih uz obrađene strukture i teme
- sposobnost opisivanja na temelju usvojenih elemenata i uz izmjenu nekih elemenata
- reproduciranje kratkih dijaloga u kojima učenici samostalno mijenjaju neki element
- vođenje kraćih dijaloga na temelju prethodno obrađenih situacija
- sudjelovanje u kraćim dramatizacijama

Samostalna govorna produkcija

- recitiranje kraćih autentičnih pjesmica
- opisivanje slikovnoga predloška
- imenovanje i opisivanje radnje
- povezivanje elemenata prethodno obrađene priče s pomoću aplikacija/slikovnih kartica
- izricanje kratkoga teksta uz slikovni predložak kao poticaj (primjerice, strip)

Izgovor i intonacija

- sposobnost raspoznavanja, razumijevanja i ponavljanja fonoloških, ritmičkih i intonacijskih/melodijskih osobina francuskoga jezika prema uzorku
- sustavno uvježbanje izgovora specifičnih glasova francuskoga jezika (nazali, glas r...)
- reproduciranje kratkih rečenica s odgovarajućom rečeničnom intonacijom (jesne, niječne, usklične i upitne rečenice)
- reproduciranje govorenih ili snimljenih zvučnih modela

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2. - Povezivanje vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja, uvažiti teškoće u usvajanju i reproduciranju zvučnih modela.
3. Vježbati kraće zvučne uzorke prema govornom modelu.

2.1.2. Čitanje:

- glasno čitanje kraćih tekstova koji sadrže poznate strukture i leksik poštujući naglasak i intonaciju
- izražajno čitanje kraćih dijaloga/tekstova
- čitanje po ulogama
- svladavanje rečenične intonacije
- razumijevanje jednostavnih kratkih tekstova poznatoga sadržaja

Posebnosti za učenike s posebnim obrazovnim potrebama

2. Prije glasnoga čitanja riječi i kratkih rečenica, potrebno ih je dobro uvježbati (što iziskuje više vremena, učenik će imati poteškoće u svladavanju rečenične intonacije te u razlikovanju usmenoga i pisanoga teksta.
- 2., 3.i 7. Čitati pred razredom samo poznati i dobro uvježbani tekst.

2.3. PISANJE

- uvježbavanje osnovnih razlika između grafije i izgovora kod učestalih riječi
- samostalno pisanje riječi sa slovima koja ne postoje u hrvatskom jeziku
- uvježbavanje samostalnoga pisanja znakova u francuskom jeziku (akcent, apostrof, sedij)
- dopunjivanje rečenica riječima koje nedostaju (s pomoću ponuđenih riječi/izraza)
- slaganje ponuđenih riječi u logičan slijed rečenice
- pisanje kraćih rečenica (riječi ponuđene)

- pisanje čestitaka i pozivnica prema predlošku
- pisanje kraćega vođenog sastava
- pisanje kraćega diktata (dictée préparée)

Broj obvezatnih pismenih radova tijekom školske godine treba biti usklađen s važećim Pravilnikom o načinu praćenja, vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Moguće pogreške kod pisanja (u svim oblicima pisanja) ne ispravljati, nego naznačiti, tako da ih učenik sam otkrije i ispravi uz uporabu udžbenika.

Povezivanje pobrkanih dijelova teksta zamijeniti lakšim zadatkom, samostalno pisanje treba biti uz vođenje i pomoć učitelja.

2.2. INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE

Tijekom obradbe tema iz područja kulture i civilizacije treba razvijati kod učenika osjećaj za primjereno reagiranje na kulturalne sličnosti i razlike s ciljem razvijanja tolerancije i empatije prema drugome i drukčijem (primjerice, imena, prezimena, blagdanski običaji, svakodnevni život i sl.).

Pristup nastavnim temama, kulturalnim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima je komparativni što znači da se uspoređuju odgovarajući sadržaji u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja francuskoga govornog područja.

2.3. STRATEGIJE UČENJA I SLUŽENJA ZNANJEM

- uporaba vizualnih elemenata u svrhu što uspješnijega zapamćivanja jezičnih sadržaja (boje, crteži, podcrtavanje i sl.)
 - uporaba ilustracija radi lakšega razumijevanja sadržaja teksta
 - razvrstavanje leksika po tematskim sadržajima
 - postupno osamostaljivanje učenika za služenje rječnikom u udžbeniku, slikovnim i dvojezičnim rječnikom
 - uočavanje analogija i pravilnosti u jezičnom sustavu i njihova primjena -
 - postupno privikavanje na samostalno zaključivanje (analogija na temelju primjera)
 - postupno stjecanje znanja na temelju promatranja, istraživanja i izvođenje zaključaka tijekom nastave i izvan škole (istraživačko učenje)
 - uporaba novih medija u učenju francuskoga jezika (primjereno dobi učenika)
 - prezentacija individualnoga rada o nekoj obrađenoj temi (kratki opis s pomoću postera, aplikacije...)
 - prezentacija rezultata skupnoga rada (o nekoj od obrađenih tema)
 - postupno razvijanje samostalnoga i zajedničkoga učenja
 - jedinstvenim aktivnostima učenike se postupno privikava na sposobnost vrjednovanja kolektivnoga/suradničkoga rada kao i na samoprocjenu znanja (**Portfolio EJP**).
- Na taj način i roditelji mogu sustavno pratiti proces učenja i napredovanja svoga djeteta.

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJA

Jedan od osnovnih i bitnih elemenata za motiviranje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva je stvaranje ugodnog ozračja u učionici, odnosno u prostoru gdje se izvodi nastava.

Još uvijek je težište rada uglavnom na **usmenom** iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika, ali se sustavno uvodi i provjera **vještine pisanja**. Učenici sadržaje usvajaju reprodukcijom i produkcijom uz kontinuiranu provjeru razumijevanja značenja poruke i kulturalnih, odgojnih i socijalizirajućih elemenata. Prema potrebi i jezičnoj strukturi uvode se usporedbe između hrvatskoga, francuskoga jezika i prvoga stranog jezika.

Za uvođenje leksika i situacija koriste se zorna nastavna sredstva (predmeti, slikovne kartice, poster, fotografije, pantomima, mimika, geste...). Novi leksički materijal uvodi se na temelju poznatih gramatičkih struktura. Nove se gramatičke strukture isto tako uvode na temelju poznatoga leksičkog materijala.

Jezične je sadržaje neophodno neprestano ponavljati u svrhu zapamćivanja, koristeći različite načine i kanale percepcije. Na taj se način novi sadržaji uvijek povezuju s prethodno obrađenima uz redovito uporaba elemenata igre. U načelu se nastava odvija na stranom jeziku te ga treba koristiti koliko god je to moguće, a hrvatski jezik se koristi samo kada je to potrebno (uloga metajezika kojim uglavnom objašnjavamo one jezične strukture koje učenici ne razumiju, uloga sustava jezika na koji nadograđujemo objašnjenja i upućujemo na sličnosti i različitosti pojedinih struktura u hrvatskom i stranom jeziku, potreba objašnjavanja kulturno-civilizacijskih sadržaja). Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem. Kod slušanja učenici trebaju obratiti

pozornost na raspoznavanje glasova, naglaska riječi i rečenične intonacije te melodije i ritma. Izgovaranje se uvježbava reprodukcijom govorenih ili snimljenih zvučnih modela.

Osobitu pozornost valja posvetiti učenicima s teškoćama u razvoju, za koje nastavnik treba izraditi individualizirani/prilagođeni program vodeći računa o njihovim sposobnostima.

3.1. Artikulacija sata: dinamična izmjena što raznolikijih didaktičkih aktivnosti. Važno je koristiti različite nove medije i oblike rada. Preporuča se izmjenjivati faze učenja i faze opuštanja te uključivati i nadalje elemente igre, posebice one koje potiču i zadržavaju pozornost i koncentraciju učenika.

3.2. Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta ili vizualnoga predloška kao poticaj za govornu aktivnost
- neverbalne reakcije na govorni stimulus (pokretom ili crtežom/bojanjem)
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- izradba figurica, slikovnih kartica, postera, tematskih panoa...
- sudjelovanje u kraćim dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija (potvrda usvojenosti leksika i struktura)
- glasno čitanje prema zvučnom modelu i ostale vježbe izgovora
- kraći pismeni radovi u okviru poznatih sadržaja
- didaktičke igre: loto, igre pamćenja, pričam ti priču, igre kockom, sakrivanje, traženje, pogađanje (te igre koje su trenutačno aktualne i koje učenici vole igrati)...
- uporaba suvremenih didaktičkih sredstava kao što su CD, CD-Rom, Internet tijekom obradbe, utvrđivanja i vrjednovanja gradiva

3.3. Oblici rada: frontalni, više manjih skupina, rad u paru, individualni rad

3.4. Organizacija prostora: mora se prilagođavati prema oblicima rada. U učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepciju i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru gdje se izvodi nastava (razne varijacije oblika U, više manjih skupina...).

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Praćenje, vrjednovanje i ocjenjivanje provodi se u skladu s važećim Pravilnikom o načinu praćenja vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Elementi provjere i vrjednovanja:

- provjera slušnoga razumijevanja izoliranih riječi i kraćih iskaza te razumijevanje pisanih riječi i kratkih jednostavnih iskaza
 - sposobnost povezivanja jezičnog izraza s likovnim (slikovnim), glazbenim izrazom i pokretom
 - sposobnost odgovaranja na jednostavna pitanja
 - govorna aktivnost na planu reprodukcije
 - govorna aktivnost na planu produkcije
 - ovladavanje jezičnim strukturama
 - motiviranost za učenje i usvjenost novoga jezičnog koda
 - pravilno glasno čitanje
 - pravilno pisanje
 - zalaganje na nastavi

Načela provjere i vrjednovanja znanja

Iznimno je važno da se postupci kojima se provjerava znanje bitno ne razlikuju od uobičajenih aktivnosti na satu. Svaka aktivnost na satu pruža mogućnost praćenja napretka i vrjednovanja, što znači da se vrjednovanje provodi kao **integralni** dio nastavnoga sata, a ne kao izolirani čin jer bi u protivnom ono bilo stresno za učenika. To znači da ni na ovoj razini učenja francuskoga jezika učitelj ne bi trebao planirati posebne nastavne sate provjere i ocjenjivanja. Kako svaki pojedinac uči i usvaja gradivo na različite načine, učitelj mora poticati učenika da pokaže ono što zna, a ne ono što ne može ili ne zna. Na ovom stupnju učenja francuskoga jezika i nadalje treba primjenjivati blaže kriterije ocjenjivanja učenika. Učitelj treba poštovati osobnost učenika, uvažavati sposobnost stvaralačke primjene znanja, usvojenih vještina i navika, koristiti različite načine provjeravanja i ocjenjivanja vodeći računa da su primjereni sadržaju i dobi učenika, treba stalno poticati i razvijati samopouzdanje kod učenika i osjećaj napredovanja. Učenik mora biti točno upoznat s elementima i kriterijima ocjenjivanja.

Uvijek je potrebno naglašavati pozitivne aspekte napretka učenika i svaki i najmanji napredak primjereno nagraditi. Kako je učenicima potrebna povratna informacija o individualnom odgojno-obrazovnom postignuću, učitelj to može izraziti usmenom pohvalom uz obvezatno isticanje učenikovoga imena ili pozitivnom reakcijom (gesta, mimika, smiješak...).

Učenike treba jednostavnim aktivnostima postupno privikavati na samoprocjenjivanje (Europski jezični Portfolio - EJP).

Samoprocjena uspjeha, osim aktivnoga sudjelovanja u kreiranju vlastitoga pristupa učenju, razvija kod učenika i kritičke sposobnosti te na taj način učenik s mnogo više sigurnosti može predvidjeti svoj konačni rezultat. Učenik treba znati procijeniti razinu svoga sadašnjeg znanja, treba znati što još želi naučiti i što još mora učiniti da bi postigao svoj cilj. Isto tako na temelju EJP-a roditelji mogu sustavno pratiti proces učenja i napredovanja svoga djeteta.

Vrednovanju učenika s teškoćama u razvoju (disleksija, disgrafija, slabovidnost i dr.) nužno je pristupati s posebnim pozorom i primjenjivati prilagođene kriterije i oblike provjere znanja, a svaki i najmanji napredak takvog učenika posebno istaknuti i pohvaliti kako bi učenik shvatio da je i njegov doprinos uspjehu skupine i razrednoga odjela od neprocjenjive važnosti.

Načini provjere i vrjednovanja znanja

- Provjera razumijevanja provodi se primjerice, na temelju kraćih iskaza i tekstova. Tražena reakcija je sposobnost povezivanja jezičnoga izraza s likovnim (slikovnim) izrazom, glazbenim izrazom i pokretom, ali se postupno uvode i složeniji oblici kao primjerice, pitanja na koja se odgovara s **da** ili **ne**, **točno** ili **netočno**, globalna pitanja (primjerice, **qui, qu'est-ce que, est-ce que, où, quand**) i **sl.**

- Provjera govora provodi se primjerice, na temelju sudjelovanja u dijalozima i dramatizacijama, recitiranju, pjesmica. Svaka govorna provjera ujedno pruža i mogućnost provjere izgovora i intonacije.

- Usvojenost jezičnih struktura i leksika može se provjeravati kroz govorne aktivnosti i kraće kontrolne zadatke.

- Provjera vještine pisanoga izražavanja provodi se pisanjem kraćih sastavaka, diktata (dictée préparée) u sklopu prethodno obrađenih tema i struktura. Neophodno je ponuditi učenicima pomoćne elemente (primjerice, pitanja, natuknice, dijelove rečenica...). Školske zadaće su također jedan od mogućih oblika provjere pisanoga izražavanja. One se ne moraju nužno pisati u zasebnu bilježnicu, već se mogu pisati na listu papira kako bi ga učenik na kraju završenoga razreda mogao, ako to želi, uložiti u dosje EJPa. Školske zadaće ne bi smjele biti izolirana provjera znanja gramatike ili leksika, već provjera sposobnosti pisanja vođenog izraza - 40 do 50 riječi (odgovaranje na pitanja, pisanje prema naputku, planu izlaganja, pronalaženje u jelovniku, prospektu, redu vožnje i sl. neke specifične informacije na temelju koje učenik može ispuniti neku tabelu ili odvojiti traženu informaciju, pažljivo pročitati kraći tekst/članak i dopuniti rečenice dobivenim podacima...)

Praćenje napretka učenika i vrjednovanje njihova uspjeha provodi se na temelju:

- promatranja jezičnoga reagiranja učenika u fazama ponavljanja, uvježbavanja i utvrđivanja gradiva

- ciljane provjere usmenoga jezičnoga reagiranja pojedinog učenika, ali bez izdvajanja iz skupine

- doprinosa svakog pojedinog učenika u skupnom radu

- odgovornom pristupu pisanju domaćih zadaća

Domaće zadaće:

moraju biti jednostavne i kratke primjerice, označiti jesu li neke tvrdnje točne, netočne, ili se iz teksta ne može razabrati, precrtati, povezati crtež i riječ, izraditi slikovne kartice, izraditi kartice s riječima, prepisati nekoliko rečenica ili kraći tekst, riješiti radni listić, odgovoriti na nekoliko pitanja, riješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku...

Učitelj treba redovito pregledavati domaće zadaće kako bi i na taj način sustavno pratio napredak učenika, ali isto tako uočio pogreške i poteškoće u svladavanju gradiva. Ta je spoznaja svakako učitelju dragocjena u daljnjem planiranju nastave.

5. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

FRANCUSKI JEZIK

ŠESTI RAZRED – 3. GODINA UČENJA (70 SATI GODIŠNJE)

Redoslijed nastavnih cjelina, kao i povezivanje pojedine tematike s predloženim strukturama nisu obvezujući te ih stoga ne treba shvatiti kao gradivo predviđeno za jednu lekciju u udžbeniku. Kombinacije se u programima u udžbenicima i u nastavi mogu ostvariti i na drugačiji način, ali moraju metodički i pedagoški primjereno uključiti obvezatne sadržaje Hrvatskoga nacionalnog obrazovnog standarda.

Sve istovjetne teme i gramatičke strukture usporediti s hrvatskim jezikom (glagoli po predmetu radnje, izricanje sadašnjosti prezentom, prošlosti perfektom, budućnosti futurom i želje kondicionalom) i s prvim stranim jezikom.

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJA Navedene se korelacije odnose na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se i uporaba stečenih znanja iz prethodnih razreda
0. Ponovno zajedno	Ponavljjanje prethodno stečenoga znanja (određeni/neodređeni član, slaganje pridjeva s imenicom, prezent gl., zapovjedni način, futur proche...) na zabavan kreativan način - društvena igra, zaokruživanjem točnoga odgovora, pridruživanjem, razvrstavanjem riječi u pravu kategoriju...	
1. Moj grad – moje mjesto (imenovanje nekih važnijih zgrada, ustanova i znamenitosti)	J'habite une petite/grande ville. les rues/avenues/boulevards, L'hôtel/école/hôpital/église se trouve dans le centre-ville. Dans notre ville il y a la gare/gare routière/l'arrêt de bus/tram(way)/la station de métro... La mairie/l'Hôtel ville/ la banque /poste/ le musée/ cinéma/théâtre/centre culturel... se trouve sur la place du village/de la ville. Traverse au passage clouté! Lui, il habite dans la banlieue de ... Ce soir on va au concert/ à l'opéra/ à la fête... Pour aller au bureau de poste tournez à droite/allez tout droit... Le bureau de mon papa se trouve au 6 ^e étage.	
2. Seoski turizam (domaće životinje, ptice, zdrava hrana, izricanje atmosferskih prilika, imenovanje godišnjih doba, cvijeće, livada,vrt)	Il faut soigner le tourisme vert. On va acheter une maison à la campagne. Pourquoi? Parce que/car l'air de la campagne est pur. changer d'air, en plein air, La nourriture est saine. J'aime bien le calme et la nature. Les poules/coqs/poussins/canards/ dindes/vaches sont dans la cour de la ferme. À la campagne j'aime bien écouter le chant des oiseaux. J'aime bien les fleurs de jardin. Dans ton jardin il y a de très beaux narcisses. la tulipe, le muguet... Les fleurs et les feuilles poussent au printemps. En automne les feuilles jaunissent et tombent. Il pleut souvent. Il fait beau/frais/chaud/froid. L'hiver commence le 21 décembre.	
3. Francuske pokrajine (imenovati neke pokrajine Normandie, Bretagne, Alsace, Lorraine, Provence...- detaljnije obraditi jednu), imenovati tipična jela i običaje, restoran, strane svijeta	La France se trouve à l'ouest de l'Europe. Quels sont les quatre points cardinaux? Strasbourg est le chef-lieu d'Alsace. Elle mange une quiche lorraine/une choucroute/des crêpes bretonnes/du camembert normand. Elle commande une bouillabaisse dans un restaurant de Marseille. en + région	

4. Obroci i briga za zdravlje (imenovanje obroka i uobičajenih jela uz svaki obrok, zdrava hrana)	les repas Qu'est-ce que tu prends d'habitude au petit déjeuner/déjeuner/goûter/dîner? Des céréales/fruits/tartines/croissants/ du lait/thé/chocolat chaud/yaourt/pain beurré...de la soupe/ des légumes/des spaghettis/du riz/des frites/du poulet/ de la viande/du fromage/un pain au chocolat/ des oeufs/une tarte aux pommes...) Quel est ton plat préféré? J'aime/je n'aime pas le lait. Je mange du poisson, beaucoup de salade, peu de pain, je bois beaucoup d'eau... être en bonne/mauvaise santé/en (pleine) forme avoir une bonne/mauvaise mine.	
5. Osobna higijena (imenovanje osnovnih potrepština i radnji, higijenske navike)	Tous les matins je me lave/me brosse les dents/me peigne... avoir besoin du savon/dentifrice/ shampo(o)ing, de la mousse de savon... prendre une douche soigner les dents, une bonne hygiène, propre, sale, Elle se met du déodorant sous les bras après sa douche.	
6. Odijevanje i moda (kupovanje odjevnih predmeta, veličine, boje, moda - poznati kreatori, izricanje cijene proizvoda u kunama i eurima)	Comment est-ce que tu trouves ce pantalon? Il coûte combien? Ce n'est pas cher (du tout). Quel est le prix de cette robe/jupe? Elle coûte 45 euros. Ce manteau/jean te va parfaitement. Cette veste/chemise...n'est pas à ma taille. les chaussures/baskets/bottes, Tu fais quelle pointure? Je fais du 38/39. Je m'habille en prêt-à-porter. de grands couturiers français... Cette forme de pantalon n'est plus à la mode. La robe orange est plus longue que la verte.	
7. Kupovina (imenovanje nekih osnovnih namirnica, voća, povrća, vođenje razgovora na tržnici/u trgovini, izricanje osobnoga ukusa, količine)	À la boulangerie j'achèterai des croissants/brioche/un pain au chocolat...Quels fruits préfères-tu? (les pommes/poires/abricots/pêches/ prunes/bananes... Qu'est-ce que tu aimes comme légumes? (les pommes de terre/carottes/tomates... Vous désirez, Madame? Je voudrais, des carottes, de la confiture, du yaourt, de l'huile... trois kilos de pommes, deux litres de lait... J'aime bien le fromage blanc, les oranges, les saucisses...	
8. Zanimanja (imenovanje nekih zanimanja, vrsta poslova i prostora u kojima se odvijaju djelatnosti)	Quel(le) est son métier/sa profession? Il/elle est employé(e)/comptable/ professeur/médecin/nutritionniste/ avocat(e)/serveur(-euse)/boulangier(-ère)... Le programmeur établit le programme d'un ordinateur. Il est bibliothécaire/ documentaliste Le médecin et l'infirmière travaillent à l'hôpital. Un jour je serai pilote.	
9. Praznici, blagdani i običaji (imenovanje i opis mjesta gdje se provode praznici/blagdani, selo, grad, more, jezero, planina...osnovni obrasci za pisanje razglednica, mjeseci u godini)	On se repose/on va à la plage/on s'amuse/on lit/on fait la grasse matinée... Où est-ce que tu as passé tes vacances/d'été/ d'hiver/de Pâques? J'ai passé mes vacances à la campagne/montagne/mer... au bord d'un lac, chez mes grands-parents, à l'étranger, en France, en Suisse, à Genève. Qu'est-ce que tu y as fait? J'ai nagé/plongé/fait du ski/de la luge/de l'aviation... Je me suis promené(e)/baigné(e)...	HJ – Jezično izražavanje – Sažeto preporučivanje

	À Pâques les enfants cherchent dans le jardin les oeufs en chocolat. Je suis resté(e) à la maison. En quels mois fêtons-nous les fêtes religieuses (la Toussaint, Noël, Pâques...)/nationales françaises/croates et les autres (la fête des mères/ pères...)?	
10. Priroda i zaštita okoliša (važnost čuvanja okoliša, ponašanje u prirodi)	protéger la nature, les espaces naturels, Il faut penser aux gens qui vont vivre plus tard sur la Terre (notre planète). les emballages recyclables, la lutte contre la pollution, On ne jette pas les papiers/déchets par terre mais dans les poubelles. De quelle couleur est le conteneur à bouteilles? Est-ce que tu participes, toi aussi, à la protection de ton environnement? Dans notre collège nous avons un club écologiste.	Priroda – Korist od šuma, onečišćenje i zaštita
11. Blagdani, tradicija i običaji (čestitanje i pjevanje/ recitiranje prigodnih pjesama (prema kalendaru))	osnovni leksik vezan uz blagdane les jours fériés, la bûche de Noël, le poisson d’avril, se déguiser.	Katolički vjeronauk – Živjeti u ritmu liturgijske godine
Pripremati recitacije/ kratke igrokaze u okviru 10% nastavnih sati tijekom godine prema interesima učenika i izboru nastavnika, izrađivati tematske panoje, postere...		

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- Promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi uz tematske cjeline: Ponovno zajedno, Moje mjesto, Seoski turizam
- Promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematske cjeline: Blagdani, tradicija i običaji, Neke francuske regije, Seoski turizam, Odijevanje i moda
- promicanje vrijednosti truda, zalaganja i rezultata rada uz tematske cjeline: Zanimanja, Seoski turizam, Kupovina
- Razvijanje odgovornosti za zdravlje uz tematske cjeline: Obroci i briga za zdravlje, Osobna higijena
- Razvijanje ekološke svijesti uz tematske cjeline: Seoski turizam, Kupovina, Obroci i briga za zdravlje, Priroda i zaštita okoliša
- Razvijanje sposobnosti i talenta svake osobe sukladno njezinoj prirodi uz tematsku cjelinu: Zanimanja

FRANCUSKI JEZIK - DRUGI STRANI JEZIK
SEDMI RAZRED (70 SATI GODIŠNJE)
ČETVRTA GODINA UČENJA

ZNANJA

1.1. Leksička područja

Do kraja četvrte godine učenja u 7. razredu osnovne škole učenici bi trebali usvojiti i samostalno koristiti oko **490** leksičkih jedinica, a na razini razumijevanja i mehaničkog reproduciranja do **620** leksičkih jedinica. To bi iznosilo po svakom nastavnom satu prilikom obradbe novog gradiva 6 do 7 leksičkih jedinica usvojenih na razini samostalne produkcije. Leksičko se gradivo ponavlja i ciklički proširuje.

Semantička područja u sklopu predviđenih jezičnih funkcija

pozdravi, predstavljanje, komunikacijski obrasci pri susretu, uljudno ophođenje, oslovljavanje, iznošenje osobnih podataka o sebi i poznatim osobama (prijatelji, šira obitelj), aktivnosti u školi i život u školi, motivacija za učenje, nazivi nastavnih predmeta (raspored sati), slobodno vrijeme, važnost bavljenja športom i drugim pozitivnim aktivnostima u slobodno vrijeme, opasnosti suvremenoga svijeta (izvannastavne aktivnosti), praznici, opisivanje atmosferskih prilika, zaštita okoliša, dnevni i tjedni raspored aktivnosti, izražavanje kronološkoga vremena (dani u tjednu, dijelovi dana, sati, godišnja doba, mjeseci), glavni i redni brojevi (čitanje i pisanje adresa, športskih rezultata, telefonskih brojeva...), stanovanje (opis prostorija, imenovanje namještaja, odnosi u prostoru, aktivnosti u kući), blagdani i proslave, mediji (čitanje, gledanje TV-a), imenovanje nekih važnijih objekata u mjestu, kupovanje živežnih namirnica (količina i cijena), zanimanja, briga o zdravlju, pisanje pisama, poruka, razglednica.

Posebnosti za učenike s posebnim obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. *Naučiti koristiti najmanje 250-300 riječi, a razumijevati najmanje 450 (imati na umu da brzo zaboravljaju naučeno).*

1.2. Gramatičke strukture

Pristup gramatici je kognitivan i eksplicitan. Učenici postupno usvajaju gramatička nazivlja. Gramatičke se strukture obrađuju u kontekstu induktivnim putem, kad god je to moguće. Gramatička pravila i paradigme ne smiju se ispitivati izolirano, tj. izvan konteksta. Na kraju sedmoga razreda od učenika se očekuje znanje sljedećih jezičnih struktura:

• **na razini uporabe**

- glagoli:
- prezent pravilnih/povratnih glagola (utvrđivanje i proširivanje) i prezent nepravilnih gl. venir, partir, sortir, écrire, lire, dire, attendre
- pojačana negacija (plus, jamais, rien)
- futur simple pravilnih glagola (utvrđivanje i ponavljanje) i gore navedenih nepravilnih glagola i kondicional sadašnji
- passé composé s gl. avoir i être (utvrđivanje i usustavljanje)
- imparfait (tvorba i uporaba)
- passé récent (tvorba i uporaba)
- uporaba određenoga/neodređenoga člana
- imenice tvorba (ž. rod i množina)
- osobne zamjenice COD i COI (le, la, les, lui, leur)
- odnosne/upitne zamjenice qui, que, dont, où
- priložna zamjenica «en» i «y»
- pridjevi s dvama oblicima u muškom rodu (nouveau, beau, vieux)
- nepravilno stupnjevanje pridjeva (bon,-ne)
- tvorba ženskoga roda opisnih pridjeva (sportif/sportive)
- prilozi na –ment (pravilna tvorba) i prilog bien
- prilozi vremena i učestali prilozi mjesta i načina (tout près, correctement)
- uporaba najučestalijih prijedloga, uporaba prijedloga u izrazima (en voiture...)
- upitne riječi est-ce que, qu'est-ce que, comment, où, quand, pourquoi, pour qui, avec qui
- vezne riječi (konektori) – d'abord, ensuite, puis, alors...enfin
- neupravni govor (izjavne rečenice – uvodna rečenica u prezentu)
- glavni brojevi od 1 do 100 (na pisanoj razini)
- redni brojevi do 21 (na usmenoj razini)

- **na razini prepoznavanja**
- osobitosti glagola 1. grupe (utvrđivanje i proširivanje prema tematskim sadržajima)
- nepravilni gl. boire/dormir/savoir/voir/offrir (u do sada obrađenim vremenima)
- slaganje participa perfekta s objektom uz glagol avoir
- osobne zamjenice COD i COI (me, te, nous, vous)
- pokazne zamjenice
- prilozi na –ment (specifičnosti)
- pogodbene rečenice (1. i 2. tip)
- izuzetci u izgovoru nekih brojeva uz imenicu (hui(t) filles)
- glavni brojevi od 100 do 1000 (na pisanoj razini)

1.3. Jezične funkcije

- komunikacijski obrasci za pisanje razglednica/čestitaka/pisama
- predstavljanje sebe i drugoga
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- aktivna uporaba obrađenih glagolskih vremena
- vođenje kratkoga dijaloga i rasprava o poznatoj temi
- prepričavanje sadržaja obrađene tematike (nekoliko jednostavnih rečenica)
 - imenovanje, opisivanje, uspoređivanje predmeta, osoba, pojava i situacija
- opisivanje kulturnih znamenitosti
- opisivanje zdravstvenih tegoba
 - opisivanje pojava i situacija i određivanje odnosa između predmeta i osoba služeći se poznatim priložima
 - izricanje radnji
- izražavanje svojine
- traženje i davanje informacija
- predlaganje, prihvaćanje i odbijanje prijedloga
- izricanje odnosa u vremenu i prostoru
 - izricanje želje i uljudno traženje
 - čestitanje (blagdana, rođendana...)
 - zahvaljivanje
 - izražavanje atmosferskih prilika
 - izražavanje osjećaja, raspoloženja
 - izražavanje ukusa i osobnoga stava prema nečemu
 - izražavanje zahtjeva, naredbe, obveza i dužnosti
- snalaženje u prostoru
- snalaženje u vremenu
- izricanje vremena
- potvrđivanje i nijekanje

Posebnosti za učenike s posebnim obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Duže uvježbavati zamjenice, priloge i prijedloge. Izraditi i koristiti u radu slikovni podsjetnik. Teško usvajaju članove, duže uvježbavati primjenu i tolerirati pogreške.

1.4. KULTURA I CIVILIZACIJA

I nadalje je potrebno ukazivati učenicima na sličnosti i različitosti u hrvatskoj i francuskoj kulturi, tradiciji, običajima, uljudnom ophođenju, vodeći računa o komparativnom pristupu sadržajima. Ti su sadržaji uključujući odgojne i socijalizirajuće integrirani u predviđene tematske cjeline za 7. razred. Učenike treba upoznati s aktualnim događajima, zanimljivostima i novinama u Hrvatskoj i Francuskoj.

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. JEZIČNE VJEŠTINE

2.1.1. Slušanje:

- pažljivo slušanje drugoga
- reagiranje na naputke i naredbe na stranom jeziku
- razumijevanje izjavnih rečenica i pitanja te nekih zavisno složenih rečenica
- globalno i selektivno razumijevanje teksta poznate tematike
- usvajanje što pravilnijega izgovora i intonacije slušanjem izvornih govornika
- uočavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik i mogućnost reproduciranja

2.1.2. GOVORENJE

Govorna interakcija:

- verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje u sklopu jednostavnih jezičnih funkcija
- sposobnost odgovaranja na pitanja koja se odnose na obrađene strukture i teme
- sposobnost postavljanja pitanja koja se odnose na obrađene strukture i teme
- sposobnost opisivanja na temelju usvojenih elemenata uz izmjenu nekih elemenata prema predlošku i prema vlastitom nahodjenju učenika
- reproduciranje dijaloga u kojima učenici samostalno mijenjaju neki element
- sposobnost sudjelovanja u dijalozima o poznatoj temi
- sudjelovanje u dramatizacijama
- sposobnost traženja informacija i objašnjenja

Samostalna govorna produkcija

- recitiranje kraćih autentičnih pjesmica
- opisivanje slikovnog predloška
- imenovanje i opisivanje radnje
- povezivanje elemenata prethodno obrađene priče s pomoću aplikacija/slikovnih kartica
- izricanje kratkoga teksta uz slikovni predložak kao poticaj (primjerice, strip)
- sposobnost prepričavanja događaja u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti (nekoliko jednostavnih rečenica)

Izgovor i intonacija

- sposobnost raspoznavanja, razumijevanja i ponavljanja fonoloških, ritmičkih i intonacijskih/melodijskih osobina francuskoga jezika prema uzorku
- sustavno uvježbanje izgovora specifičnih glasova francuskoga jezika (nazali, glas r...)
- reproduciranje rečenica s odgovarajućom rečeničnom intonacijom (jesne, niječne, usklične i upitne rečenice)
- reproduciranje govorenih ili snimljenih zvučnih modela

Posebosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2. - Naglasak je na povezivanju vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja. Učenik nije u mogućnosti slušati zvučne tekstove u izgovoru i intonaciji izvornih govornika. Učenik nije u mogućnosti uočavati razliku u izgovoru glasova i glasovnih skupina engleskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik.

2.1.3. Čitanje:

- glasno čitanje tekstova koji sadrže poznate strukture i leksik poštujući naglasak i intonaciju
- izražajno čitanje dijaloga/tekstova
- čitanje po ulogama
- svladavanje i primjena rečenične intonacije
- razumijevanje kraćih tekstova poznatoga sadržaja
- čitanje i razumijevanje kraćih izvornih poruka (plan grada, jelovnik, turističke obavijesti, upute, SMS poruke, elektronska pošta, Internet...)

Posebosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2. Uvježbavati rečenične intonacije i razlikovanja u usmenom i pisanom tekstu.

3.i 7. Čitati pred razredom samo kada je učenik dobro naučio lekciju.

2.1.4. PISANJE

- uvježbavanje osnovnih razlika između grafije i izgovora

- uvježbavanje samostalnoga pisanja znakova u francuskom jeziku (akcent, apostrof, sedij, trema)
- dopunjivanje rečenica riječima koje nedostaju (prema predlošku i prema vlastitom izboru učenika)
- slaganje ponuđenih riječi/rečenica u logičan slijed
- pisanje čestitaka/pozivnica i kraćega pisma prema predlošku
- pisanje kraćega vođenog sastava
- pisanje diktata na poznatu temu

Broj obvezatnih pismenih radova tijekom školske godine treba biti usklađen s važećim Pravilnikom o načinu praćenja, vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

3. i 7. Duže uvježbavati pisanje, a pisanje vođenih kratkih sastava raditi uz pomoć učitelja ili učenike iz razreda. Greške samo podvući, a učenik ih treba sam ispraviti uz uporabu udžbenika ili rječnika...

2.2. INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE

Sustavno ukazivanje učenicima na kulturalne sličnosti i različitosti, kroz odgojne i socijalizirajuće sadržaje, s ciljem razvijanja tolerancije i empatije prema drugome i drukčijem (primjerice, imena, prezimena, običaji vezani uz blagdane...)

Pristup nastavnim temama, kulturalnim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima je komparativni što znači da se uspoređuju odgovarajući sadržaji u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja frakofonoga govornog područja.

2.3. STRATEGIJE UČENJA I SLUŽENJA ZNANJEM

- uporaba vizualnih elemenata u svrhu što uspješnijega zapamćivanja jezičnih sadržaja (boje, crteži, podcrtavanje i sl.)
 - uporaba ilustracija radi lakšega razumijevanja sadržaja teksta
 - razvrstavanje leksika po tematskim sadržajima
 - osamostaljivanje učenika za služenje rječnikom u udžbeniku, slikovnim, dvojezičnim i jednojezičnim rječnikom
 - uočavanje analogija i pravilnosti u jezičnom sustavu i njihova primjena -
 - privikavanje na samostalno zaključivanje (analogija na temelju primjera)
 - stjecanje znanja na temelju promatranja, istraživanja i izvođenje zaključaka tijekom nastave u školi i izvan škole (istraživačko učenje)
 - uporaba novih medija u učenju francuskoga jezika (primjereno dobi učenika)
 - prezentacija individualnoga rada o nekoj obrađenoj temi (kratki opis s pomoću postera, aplikacije...)
 - prezentacija rezultata skupnoga rada (o nekoj od obrađenih tema)
 - razvijanje samostalnoga i zajedničkoga učenja- jednostavnim aktivnostima učenike se postupno privikava na sposobnost vrjednovanja kolektivnoga/suradničkoga rada kao i na samoprocjenu znanja (**Portfolio EJP**).
- Na taj način i roditelji mogu sustavno pratiti proces učenja i napredovanja svoga djeteta.

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJA

Jedan od osnovnih i bitnih elemenata za motiviranje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva je stvaranje ugodnog ozračja u učionici, odnosno u prostoru gdje se izvodi nastava.

Na ovoj razini težište rada je na **usmenom** i **pisanom** iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika. Učenici sadržaje usvajaju reprodukcijom i produkcijom uz kontinuiranu provjeru razumijevanja značenja poruke i kulturalnih, odgojnih i socijalizirajućih elemenata. Prema potrebi kod obradbe jezičnih struktura uvode se usporedbe između hrvatskoga, francuskoga jezika i prvoga stranog jezika.

Za uvođenje leksika i situacija koriste se nastavna sredstva (predmeti, slikovne kartice, poster, fotografije, pantomima, mimika, geste, parafraze, kontekstualizacija...). Novi leksički materijal uvodi se na temelju poznatih gramatičkih struktura. Nove se gramatičke strukture isto tako uvode na temelju poznatoga leksičkog materijala. Na ovoj razini gramatičke se pravilnosti tumače eksplicitno tj. uz uporabu metajezika, no važno je voditi računa o tome da učenici gramatičke strukture ne usvajaju izolirano, već uvijek kao dio konteksta. Kod suvremenoga pristupa obradi gramatike preporuča se tzv. **istraživačko učenje**, tj. način vođenja učenika prema samostalnom uočavanju i prepoznavanju jezičnih pravilnosti i analogija. Učenik induktivnim putem postupno otkriva jezične zakonitosti te samostalno ili uz neznatnu pomoć učitelja formulira pravilo. Kod istraživačkog učenja, dakle, učenici najprije prepoznaju i prikupljaju nove gramatičke strukture, zatim ih razvrstavaju i na kraju ih sistematiziraju. Takvim načinom učenja učenike privikavamo na razmišljanje i kreativno rješavanje problema.

Jezične je sadržaje neophodno neprestano ponavljati u svrhu zapamćivanja, koristeći različite načine i kanale percepcije. Na taj se način novi sadržaji uvijek povezuju s prethodno obrađenima uz redovito uporaba elemenata igre kad god je to moguće. U načelu se nastava odvija na stranom jeziku te ga treba koristiti koliko god je to moguće, a hrvatski jezik se koristi samo kada je to nužno (uloga metajezika kojim uglavnom objašnjavamo one jezične strukture koje učenici ne razumiju, uloga sustava jezika na koji nadograđujemo objašnjenja i upućujemo na sličnosti i različitosti pojedinih struktura u hrvatskom i stranom jeziku, potreba objašnjavanja kulturno-civilizacijskih sadržaja...). Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem. Kod slušanja učenici trebaju obratiti pozornost na raspoznavanje naglaska riječi i rečenične intonacije te melodije i ritma. Izgovaranje se i nadalje uvježbava reprodukcijom govorenih ili snimljenih zvučnih modela.

Osobitu pozornost valja posvetiti učenicima s teškoćama u razvoju, za koje učitelj treba izraditi individualizirani/prilagođeni program vodeći računa o njihovim sposobnostima.

3.1. Artikulacija sata: dinamična izmjena što raznolikijih didaktičkih aktivnosti. Važno je koristiti različite medije i oblike rada. Preporuča se izmjenjivati faze učenja i faze opuštanja te uključivati i nadalje elemente igre, posebice one koje potiču i zadržavaju pozornost i koncentraciju učenika.

3.2. Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta ili vizualnoga predloška kao poticaj za govornu aktivnost
- neverbalne reakcije na govorni stimulus (pokretom ili crtežom...)
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- izradba postera, tematskih panoa...
- sudjelovanje u dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija (potvrda usvojenosti leksika i struktura)
- glasno čitanje prema zvučnom modelu i složenije vježbe izgovora
- pismeni radovi u sklopu poznatih sadržaja
- didaktičke igre: loto, igre pamćenja, pričam ti priču, igre kockom, sakrivanje, traženje, pogađanje (te igre koje su trenutačno aktualne i koje učenici rado igraju)...
- uporaba suvremenih didaktičkih sredstava kao što su CD, CD-Rom, Internet tijekom obradbe, utvrđivanja i vrjednovanja gradiva

3.3. Oblici rada: frontalni, više manjih skupina, rad u paru, individualni rad

3.4. Organizacija prostora: mora se prilagođavati prema oblicima rada. U učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepciju i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru gdje se izvodi nastava (razne varijacije oblika U, više manjih skupina...).

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Praćenje, vrjednovanje i ocjenjivanje provodi se u skladu s važećim Pravilnikom o načinu praćenja vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Elementi provjere i vrjednovanja:

- provjera slušnoga razumijevanja riječi i rečenica i sposobnost njihovog pisanja
- sposobnost povezivanja jezičnog izraza s likovnim (slikovnim) predloškom
- sposobnost odgovaranja na pitanja/postavljanja pitanja
- govorna aktivnost na planu reprodukcije
- govorna aktivnost na planu produkcije
- usvojenost jezičnih struktura
- usvojenost odabranih kulturnocivilizacijskih sadržaja
- motiviranost za učenje i usvojenost novoga jezičnog koda
- pravilno glasno čitanje
- pravilno pisanje
- zalaganje na nastavi

Načela provjere i vrjednovanja znanja

Svaka aktivnost na satu pruža mogućnost praćenja napretka i vrjednovanja, što znači da se **vrjednovanje provodi kao integralni dio nastavnoga sata, a ne kao izolirani čin jer bi u protivnom ono bilo stresno za učenika**. Postupci za provjeru znanja ne smiju se bitno razlikovati od uobičajenih aktivnosti na satu. Kako svaki pojedinac uči i usvaja gradivo na različite načine, učitelj mora poticati učenika da pokaže ono što zna, a ne ono što ne može ili ne zna. Učitelj treba poštovati osobnost učenika, uvažavati poznavanje i razumijevanje nastavnoga gradiva, sposobnost analize i interpretacije gradiva, uvažavati sposobnost stvaralačke primjene znanja, usvojenih vještina i navika te koristiti različite načine provjeravanja i ocjenjivanja primjerene sadržaju i dobi učenika. Učitelj treba stalno poticati i razvijati samopouzdanje učenika i osjećaj napredovanja. Učenik mora biti točno upoznat s elementima i kriterijima ocjenjivanja. Ako učenik želi odgovarati i ako to ne remeti planirani tijek nastave, učitelj mu to treba omogućiti.

Uvijek je potrebno naglašavati pozitivne aspekte napretka učenika i svaki i najmanji napredak primjereno nagraditi. Kako je učenicima potrebna povratna informacija o individualnom odgojno-obrazovnom postignuću, učitelj to može izraziti bilo usmenom pohvalom uz obvezatno isticanje učenikovog imena bilo pozitivnom reakcijom (gesta, mimika, smiješak učitelja...).

Učenike se jednostavnim aktivnostima privikava na samoprocjenu (Portfolio - EJP). Samoprocjena uspjeha, osim aktivnoga sudjelovanja u kreiranju vlastitoga pristupa učenju, razvija kod učenika i kritičke sposobnosti te na taj način učenik s mnogo više sigurnosti može predvidjeti svoj konačni rezultat. Učenik treba znati procijeniti razinu svoga sadašnjeg znanja, treba znati što još želi naučiti i što još mora učiniti da bi postigao svoj cilj. Isto tako na temelju EJP-a roditelji mogu sustavno pratiti proces učenja i napredovanja svoga djeteta.

Vrednovanju učenika s teškoćama u razvoju (disleksija, disgrafija, slabovidnost i dr.) nužno je pristupati s posebnim pozorom i primjenjivati prilagođene kriterije i oblike provjere znanja, a svaki i najmanji napredak takvog učenika posebno istaknuti i pohvaliti kako bi učenik shvatio da je i njegov doprinos uspjehu skupine i razrednoga odjela od neprocjenjive važnosti.

Načini provjere i vrjednovanja znanja

- Provjera razumijevanja provodi se primjerice, na temelju raznovrsnih iskaza i tekstova. I nadalje je kao tražena reakcija sposobnost povezivanja jezičnoga izraza s likovnim (slikovnim) izrazom, glazbenim izrazom i pokretom, ali se pretežno koriste složeniji oblici kao primjerice, pitanja višestrukoga izbora, ispisivanje podataka u tablicu, dopunjivanje rečenica podacima dobivenim nakon pažljivo pročitanoga teksta i sl.

- Provjera govora provodi se primjerice, na temelju sudjelovanja u dijalozima, dramatizacijama i raspravama, reprodukcije pjesama, verbalne reakcije na verbalni ili neverbalni stimulus i sl. Svaka govorna provjera ujedno pruža i mogućnost provjere izgovora i intonacije.

- Školske su zadaće jedan od mogućih oblika provjere pisanoga izražavanja (primjerice, vođeni ili poluvođeni sastavak, na ovoj razini 50 do 60 riječi, pismo, zamolba...) Preporuča se učenicima ponuditi pomoćne/orijentacijske elemente za strukturiranje teksta (primjerice, pitanja, natuknice, dijelove rečenica i sl).

- Usvojenost jezičnih struktura i leksika provjerava se kroz govorne aktivnosti, kraće kontrolne zadatke objektivnoga tipa, pisanje diktata na poznatu temu... Vrste zadataka (primjerice, poveži, zaokruži, nadopuni, poredaj, izbaci, odgovori i dr.) moraju biti poznate učenicima. Preporučuju se kraći petominutni kontrolni zadaci nakon obradbe i uvježbavanja pojedinoga odsječka gradiva, a opsežniji kontrolni zadaci mogu uslijediti nakon obradbe većih cjelina ili na kraju svakog obrazovnog razdoblja (čitanje s razumijevanjem, uporaba jezika – leksik i gramatičke strukture u kontekstu..).

- Usvojenost kulturnocivilizacijskih sadržaja može se provjeravati u obliku kvizova znanja, igara asocijacija, recitiranja i pjevanja prigodnih pjesama i sl.

Praćenje napretka učenika i vrjednovanje njihova uspjeha provodi se na temelju:

- promatranja jezičnoga reagiranja djece u fazama ponavljanja, uvježbavanja i utvrđivanja gradiva

- ciljane provjere usmenog jezičnoga reagiranja pojedinačnih učenika bez izdvajanja iz skupine

- doprinosa svakog pojedinog učenika u skupnom radu i u razrednom odjelu

- individualnog uspjeha učenika u pisanju školskih zadaća i rješavanju zadataka objektivnoga tipa, usmenih izlaganja

- odgovornom pristupu pisanju domaćih zadaća

Domaće zadaće:

- zadatci moraju biti primjereni mogućnostima i sposobnostima učenika kako bi ih mogli samostalno riješiti

- moraju biti jednostavne i kratke (primjerice, riješiti radni listić, odgovoriti na pitanja, riješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku, napisati kraći tekst prema zadanom modelu na zadanu temu, potražiti određene informacije, ispisati riječi i pronaći značenje, ispisati iz teksta riječi koje spadaju u određenu kategoriju – zanimanja, vrste sportova...)

- Učitelj treba redovito pregledavati domaće zadaće kako bi i na taj način sustavno pratio napredak učenika, ali isto tako uočio pogreške i poteškoće u svladavanju gradiva. Ta je spoznaja svakako učitelju dragocjena u daljnjem planiranju nastave.

5. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

FRANCUSKI JEZIK

SEDMI RAZRED – 4. GODINA UČENJA (70 SATI GODIŠNJE)

Redosljed nastavnih cjelina, kao i povezivanje pojedine tematike s predloženim strukturama nisu obvezujući te ih stoga ne treba shvatiti kao gradivo predviđeno za jednu lekciju u udžbeniku. Kombinacije se u programima u udžbenicima i u nastavi mogu ostvariti i na drugačiji način, ali moraju metodički i pedagoški primjereno uključiti obvezatne sadržaje Hrvatskoga nacionalnog obrazovnog standarda.

Sve istovjetne teme i gramatičke strukture usporediti s hrvatskim jezikom (izravni i neizravni objekt, upravni govor, izražajno čitanje, pripovijedanje usmeno i pisano, dramska situacija) i s prvim stranim jezikom

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJA Navedene se korelacije odnose na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se i uporaba stečenih znanja iz prethodnih razreda
0. Zabavimo se i ponovimo zajedno simbole Francuske (Marianne, le coq gaulois, Astérix,...)	Ponavljanjem prethodno stečenog znanja (passé composé, osobitosti gl. 1. grupe, prezent gl. 2. grupe...) na zabavan i kreativan način – (društvene igra, zaokruživanje točnog odgovora, pridruživanje, razvrstavanje riječi u pravu kategoriju, putem slika, ilustracija, zagonetki...) utvrdimo neke simbole Francuske. Marianne est le symbole de la République française et on peut voir son buste dans toutes les mairies de France. Le coq gaulois est devenu un des emblèmes de la France pendant la Révolution française. Chez le boulanger on a acheté une baguette bien cuite.	
1. Francuska (geofizičke osobine, klima, gradovi, pokrajine, usporedba s Hrvatskom)	les informations essentielles sur la France/Croatie, La France ressemble à un hexagone. Nomme(z) et montre(z) sur la carte les montagnes/fleuves/mers et quelques rivières! On distingue un climat atlantique, un climat continental et méditerranéen. La France est divisée en 22 régions et 95 départements. Et la Croatie? Les grandes villes en France/Croatie sont...	geografija – Države Zapadne Europe – Francuska
2. Pariz (kratka povijest, umjetnički i turistički Pariz i njegove znamenitosti)	Lutèce, la capitale, la Seine, la ville lumière. La ville de Paris est le centre politique, administratif, commercial et économique de la France. Elle a une richesse architecturale exceptionnelle: l'Hôtel des Invalides, Notre-Dame de Paris, le Louvre, la Tour Eiffel, le centre Pompidou... Les monuments les plus récents sont: la Grande Arche de la Défense, la Géode, la Grande Halle de la Villette; la Cité des sciences et de l'industrie, le musée d'Orsay, l'Institut du Monde Arabe, la pyramide du Louvre, l'Opéra de la Bastille...	geografija – Države Zapadne Europe – Francuska
3. Zemljopisni pojmovi - les DOM i les TOM , (imenovati neke države frankofonoga govornoga područja, obraditi jednu prema interesu učenika, kontinenti)	Quels pays francophones connais-tu? La France, c'est aussi les DOM et les TOM . (La Guadeloupe, la Martinique, la Guyane française et la Réunion constituent les DOM). La Suisse est un État de l' Europe centrale. C'est une	geografija – Države Zapadne Europe – Francuska

	république confédérale (23 cantons) - Confédération suisse/hélvétique (CH). Genève abrite de nombreuses institutions de l'Organisation des Nations Unies (l'ONU). Nomme(z) les continents!	
4. Slobodno vrijeme (kino, kazalište, glazbena/ plesna škola, glazbala, Fête de la Musique)	Tous les soirs on regardait les clips vidéo, les dessins animés, on jouait avec la console vidéo, on se connectait à Internet, on regardait des films français en version originale... On a vu quelques pièces de Molière... l'opéra, le concert, Est-ce que tu joues d'un instrument? (du piano/saxo(phone)/violon/ violoncelle...) Le mercredi ma soeur va à l'école de danse. La nuit du 21 au 22 juin, c'est la fête de la Musique.	.
5. Šport – poznate športske priredbe (Tour de France, Roland Garros, automobilistički reliji kao primjerice, Paris – Dakar, Monaco, Le Mans)	la Coupe du monde de football, Le Tour de France est l'épreuve cycliste la plus importante du monde. le maillot jaune, gagner le premier prix, Roland Garros est le principal tournoi de tennis. Raid Paris-Dakar est très célèbre. le Bol d'or motocycliste, C'est un/e sportif/ve qui fait régulièrement du sport.	
6. U putničkoj agenciji (obavijesti o polasku vlakova..., red vožnje, prijevozna sredstva – le TGV..., putovanja, hotel)	l'agence de voyages, aller à Malte/ Madagascar/Chypre, aux Antilles, la voie, les horaires de train, Il a pris le train de midi. Les voyageurs attendent le départ/l'arrivée du train. chercher un très bel hôtel pour y passer le week-end, Notre hôtel dispose de 216 chambres confortables équipées de douche, de toilettes..., le téléphone, la télévision le satellite... Avec la carte Inter Rail on peut voyager pendant un mois partout en Europe. les moyens de transport, Le TGV est le train à grande vitesse (le TGV Atlantique/Méditerranéen, l'Eurostar...).	geografija – Države i turizam Europe
7. Telekomunikacije (telefoniranje, nove tehnologije – mobitel, računalo, Internet...)	Je voudrais parler à/avec... C'est de la part de qui? Un instant, ne quitte(z) pas, je vais l'appeler. Rappelle/rappelez plus tard. laisser un message sur le répondeur, Il travaille sur Internet. Qu'est-ce que tu penses de l'enseignement qui se ferait par le Web (la Toile)? Maman de Pierre dit que son fils consulte les horaires de train/qu'il cherche un numéro de téléphone sur son minitel. J'ai un message sur mon portable (téléphone mobile). Nous voudrions acheter une caméra/un appareil photo numérique.	Hrvatski jezik – medijska kultura, Internet Tehnička kultura – pretraživanje obavijesti na Internetu, Rad s porukama Informatika -Internet usluge Povijest - Oblikovanje modernog društva – znanost i tehnologija
8. Zdravlje i moderan način življenja (pravilna ishrana, bolesti modernoga doba)	se maintenir en forme, conserver une bonne santé à tout âge, pratiquer une activité physique, Le tabac et l'alcool sont dangereux pour la santé. Elle vient de changer ses habitudes alimentaires. Il faut manger des produits «bio», fruits/ légumes/produits laitiers, de la viande... Les habitants des villes mènent une vie stressante qui provoque des maladies (crises cardiaques...) Elle a eu une dépression nerveuse. Est-ce que ta maman prend de la tisane avant de se coucher? Oui, elle en prend presque tous les soirs.	
9. Zaštita okoliša (priroda u opasnosti, ugrožene vrste, važnost zaštite prirodnog okoliša za	La nature/notre planète/l'ozone est en danger. Les forêts sont menacées par les pluies acides. Certaines espèces vont disparaître, certaines plages sont	geografija – Klime i biljni svijet Europe

sadašnje i buduće naraštaje, prednosti i nedostaci življenja na selu/u gradu)	pollués. Nous n'acceptons pas les Essais nucléaires. J'aime mieux la campagne, je la trouve plus agréable, plus calme... Il faut améliorer la qualité de l'air en ville. Donne(z) le meilleur de toi-même/ vous-mêmes pour sauver le paysage naturel!	
10. Zgode i nezgode u dinamičnom ritmu života (les faits divers, zanimljivosti iz svakodnevnoga života, neuobičajeni događaji..., kratki i jednostavni autentični članci iz novina, časopisa i sl.)	les faits divers, avoir lieu, Deux adolescentes qui voulaient imiter le héros de leur feuilleton préféré, ont attaqué une banque avec des armes en plastique..... Hier après-midi, peu de temps avant la fermeture des pistes une skieuse s'est cassé la jambe..... Dans la nuit de vendredi à samedi, il est tombé plus de deux mètres de neige sur la station de Saint-Véran dans les Hautes-Alpes.....	
11. Umjetnost (slikarstvo – impresionisti, glazba – G. Bizet, M. Ravel, C. Saint-Saëns...)	le musée d'Art moderne, le tableau de Claude Monet , le peintre, le musée d'Orsay, le «Déjeuner sur l'herbe» d' Edouard Manet . écouter les œuvres de Georges Bizet . (son opéra – comique Carmen, sa musique de scène l'Arlésienne...) Maurice Ravel – (Boléro, la Valse...) Camille Saint-Saëns – (le Carnaval des animaux, Samson et Dalila...)	Glazbena kultura – M. Ravel – Bolero
12. Blagdani, čestitanje, tradicija i običaji (čestitanje i pjevanje/ recitiranje prigodnih pjesama (prema kalendaru), kratki opis običaja/tradicija za blagdane/svetkovine u Francuskoj i Hrvatskoj)	Ovisno o blagdanima primjerice, - manger la galette des rois le jour de l'Épiphanie, - lancer des confettis aux fêtes du carnaval - manger des beignets (en Croatie) Les santons ornent la crèche de Noël, en Provence.	Katolički vjeronauk – Živjeti u ritmu liturgijske godine
Pripremati recitacije/ kratke igrokaze u okviru 10% nastavnih sati tijekom godine prema interesima učenika i po izboru učitelja, izrađivati tematske panoje, postere, istražiti mjere koje poduzimaju pojedine frankofone zemlje za očuvanje okoliša, napisati reklamu za neku putničku agenciju...		

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- Poticanje znatiželje i divljenja za prirodne ljepote i svijet uz tematske cjeline: Zabavimo se i ponovimo zajedno simbole Francuske, Francuska, Pariz
Zemljopisni pojmovi
- Promicanje općih vrijednosti kao primjerice, čistoće, urednosti, pristojnosti i obazrivosti uz tematske cjeline: Zdravlje i moderan način življenja, Telekomunikacije, U putničkoj agenciji, Zgode i nezgode u dinamičnom ritmu života
- Promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi uz tematsku cjelinu: Blagdani, čestitanje, tradicija i običaji
- Razvijanje odgovornosti prema zdravlju uz tematsku cjelinu: Zdravlje i moderan način življenja
- Promicanje ljubavi i prema zavičaju i domovini uz tematsku cjelinu: Blagdani, čestitanje, tradicija i običaji
- Promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematske cjeline: Blagdani, čestitanje, tradicija i običaji, Umjetnost
- Razvijanje sposobnosti i talenta svake osobe sukladno njezinoj prirodi uz tematske cjeline: Slobodno vrijeme, Šport
- Poznavanje vlastitih korijena te poznavanje i poštivanje drugih kultura i duhovnih vrijednosti različitih civilizacija uz tematsku cjelinu: Umjetnost
- Razvijanje ekološke svijesti uz tematsku cjelinu: Zaštita okoliša

FRANCUSKI JEZIK - DRUGI STRANI JEZIK
OSMI RAZRED (70 SATI GODIŠNJE)
PETA GODINA UČENJA

ZNANJA

1.1. Leksička područja

Do kraja pete godine učenja u 8. razredu osnovne škole učenici bi trebali usvojiti i samostalno koristiti oko **650** leksičkih jedinica, a na razini razumijevanja i mehaničkog reproduciranja do **800** leksičkih jedinica. To bi iznosilo po svakom nastavnom satu prilikom obradbe novoga gradiva 7 do 8 leksičkih jedinica usvojenih na razini samostalne produkcije. Leksičko se gradivo ponavlja i ciklički proširuje. Na kraju osmoga razreda, u drugom stranom jeziku predviđa se dosezanje razine A1+ prema deskriptorima definiranim u Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje, Školska knjiga, Zagreb 2005., a to znači da u prethodno navedenim područjima jezične djelatnosti učenici stječu razinu višu od A1, ali ne uspijevaju u svim vještinama doseći razinu A2.

Semantička područja u sklopu predviđenih jezičnih funkcija

pozdravi, predstavljanje, komunikacijski obrasci pri susretu, uljudno ophođenje, oslovljavanje, iznošenje osobnih podataka o sebi i poznatim osobama (prijatelji, šira obitelj, odnosi u obitelji), problemi mladih, problemi čovječanstva, zanimanja, obrazovanja, učenje stranih jezika, odijevanja i moda, briga o zdravlju, zdrava prehrana (kupovanje živežnih namirnica, količina i cijena), praznici, putovanja u strane zemlje, turizam, ekologija glavni i redni brojevi, blagdani i proslave, upoznavanje elemenata kulture i civilizacije, pisanje pisama, razglednica, poruka.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama
2.,3 i 7.Razumjeti i upotrebljavati do 30% manje leksičkih jedinica.

1.2. Gramatičke strukture

Pristup gramatici je kognitivan i eksplicitan uz uporabu gramatičkih naziva i sistematizaciju gradiva iz prethodnih razreda. **Ispitivanje gramatičkih pravila i paradigmi izvan konteksta situacije nije dopušteno kao ni mehaničko zapamćivanje.** Na kraju osmoga razreda od učenika se očekuje znanje sljedećih jezičnih struktura:

• **na razini uporabe**

- glagoli:
- sva do sada obrađena vremena gl. 1. 2. i 3. skupine (utvrditi), osobitosti glagola 1. skupine i naučiti nepravilne gl. connaître, voir, découvrir, offrir, falloir, boire, dormir, savoir
- gérondif
- voix passive
- komparacija priloga (pravilna) i komparacija priloga bien
- neupravni govor (direktna pitanja i zapovjedni način, uvodna rečenica u prezentu)
- izuzetci u izgovoru nekih brojeva uz imenicu (hui(t) filles/si(x) livres)
- glavni brojevi od 1 do 1000 (na pisanoj razini)
- redni brojevi do 21 (na pisanoj razini)
- 1. i 2. tip pogodbenih rečenica
- izricanje namjere (pour/afin de + infinitiv)
- izricanje potrebe/zabrane/upozorenja (il faut/faudrait, il est nécessaire/interdit/dangereux de + infinitiv)

• **na razini prepoznavanja**

- pluskvamperfekt
- il faut + konjunktiv prezenta najčešćih tematskih glagola
- konjunktiv uz glagole htijenja, naredbe, osjećaja i iza veznika afin que, pour que
- slaganje vremena
- slaganje participa perfekta s objektom uz glagol avoir
- osobne zamjenice COD i COI (me, te, nous, vous)
- posvojne zamjenice
- pokazne zamjenice
- nepravilno stupnjevanje pridjeva mauvais,-e
- komparacija priloga mal
- prilozi na –ment (specifičnosti)

1.3. Jezične funkcije

- komunikacijski obrasci za pisanje razglednica/čestitaka/pisama
- predstavljanje sebe i drugoga
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- aktivna uporaba obrađenih glagolskih vremena i glagolskih načina (zap. način i kondicional sadašnji)
- vođenje kratkoga dijaloga i rasprava o poznatoj temi
- prepričavanje sadržaja obrađene tematike (nekoliko rečenica)
 - imenovanje, opisivanje, uspoređivanje predmeta, osoba, pojava i situacija
 - opisivanje pojava i situacija i određivanje odnosa između predmeta i osoba služeći se poznatim priložima
 - izricanje aktivnih i trpnih radnji
- izricanje odnosa u vremenu i prostoru
- izricanje namjere i pogodbe
- izricanje potrebe, zabrane i upozorenja
 - izricanje želje i uljudno traženje
- traženje i davanje informacija
- predlaganje, prihvaćanje i odbijanje prijedloga
 - čestitanje (blagdana, rođendana...)
 - zahvaljivanje
 - izražavanje atmosferskih prilika
 - izražavanje osjećaja, raspoloženja
- izražavanje slaganja i neslaganja, ljubomore, suosjećanja, kritike...
 - izražavanje ukusa i osobnog stava prema nečemu
- izražavanje svojine i pripadnosti
- izražavanje zahtjeva, naredbe, obveza i dužnosti
- snalaženje u prostoru
- snalaženje u vremenu
- izricanje vremena
- potvrđivanje i nijekanje

1.4. KULTURA I CIVILIZACIJA

I nadalje je potrebno ukazivati učenicima na sličnosti i različitosti u hrvatskoj i francuskoj kulturi, tradiciji, običajima, uljudnom ophođenju, vodeći računa o komparativnom pristupu sadržajima. Ti su sadržaji, uključujući odgojne i socijalizirajuće, integrirani u predviđene tematske cjeline za 8. razred. Učenike treba upoznati s aktualnim događajima, zanimljivostima i novinama u Hrvatskoj i Francuskoj te u državama frankofonoga govornog područja.

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. JEZIČNE VJEŠTINE

2.1.1. Slušanje:

- pažljivo slušanje drugoga
- reagiranje na napatke i naredbe na stranom jeziku
- razumijevanje izjavnih rečenica i pitanja te nekih zavisno složenih rečenica
- globalno i selektivno razumijevanje teksta poznate tematike
- usvajanje što pravilnijega izgovora i intonacije slušanjem izvornih govornika
- uočavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik i mogućnost reproduciranja

2.1.2. GOVORENJE

Govorna interakcija:

- verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje u okviru jednostavnih jezičnih funkcija

- odgovaranje na pitanja koja se odnose na obrađene strukture i teme
- postavljanje pitanja koja se odnose na obrađene strukture i teme
- sposobnost opisivanja na temelju usvojenih elemenata uz izmjenu nekih elemenata prema predlošku i prema vlastitom nahodjenju učenika
- reproduciranje dijaloga u kojima učenici samostalno mijenjaju neki element
- sposobnost sudjelovanja u dijalozima i diskusijama o poznatoj temi
- sposobnost traženja informacija i objašnjenja
- sudjelovanje u dramatizacijama

Posebности za učenike s teškoćama u razvoju

- *2. *Govorenje*: – govorna interakcija – motivirati učenika, uvažiti specifičnosti izgovora i intonacije
- *Izgovor i intonacija* – uvažiti poteškoće u oponašanju i izgovaranju specifičnih glasova francuskoga jezika u riječima
- Uvažiti poteškoće u reproduciranju kratkih rečenica s odgovarajućom intonacijom, kao i dužih cjelina
- Učenik ima teškoće u reproduciranju zvučnih modela

Samostalna govorna produkcija

- recitiranje kraćih autentičnih pjesmica
- opisivanje slikovnog predloška
- imenovanje i opisivanje radnje
- povezivanje elemenata prethodno obrađene priče s pomoću aplikacija/slikovnih kartica
- sposobnost korištenja nekoliko rečenica za opisivanje osoba, predmeta i situacija
- sposobnost izražavanja osobnih stavova, želja, zaključaka
- izricanje kratkoga teksta uz slikovni predložak kao poticaj (primjerice, strip)
- sposobnost prepričavanja događaja u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti (nekoliko rečenica)

Izgovor i intonacija

- sposobnost raspoznavanja, razumijevanja i primjene fonoloških, ritmičkih, naglasnih i intonacijskih osobina francuskoga jezika prema uzorku
- sustavno uvježbanje izgovora specifičnih glasova francuskoga jezika (nazali, glas r...)
- reproduciranje rečenica s odgovarajućom rečeničnom intonacijom (jesne, niječne, usklične i upitne rečenice)
- reproduciranje govorenih ili snimljenih zvučnih modela

2.1.3. Čitanje:

- glasno čitanje tekstova koji sadrže poznate strukture i leksik poštujući naglasak i intonaciju
- izražajno čitanje dijaloga/tekstova
- čitanje po ulogama
- svladavanje i primjena rečenične intonacije
- razumijevanje kraćih tekstova poznatoga sadržaja
- čitanje i razumijevanje izvornih poruka, odabranih tekstova iz tiska/časopisa, upute za uporabu, reklame, TV program, SMS, Internet...

Posebности za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2. Prije glasnoga čitanja riječi i kratkih rečenica, potrebno ih je dobro uvježbati (što iziskuje više vremena). Učenik će imati poteškoće u svladavanju rečenične intonacije te poteškoće u razlikovanju usmenoga i pisanoga teksta.

2.1.4. PISANJE

- uvježbavanje osnovnih razlika između grafije i izgovora
- uvježbavanje samostalnoga pisanja znakova u francuskom jeziku (akcent, apostrof, sedij, trema)
- dopunjivanje rečenica riječima koje nedostaju (prema predlošku i prema vlastitom izboru učenika)
- slaganje ponuđenih riječi/rečenica u logičan slijed
- pisanje čestitaka/pozivnica i kraćega pisma prema predlošku
- pisanje kraćega vođenog sastava
- pisanje diktata na poznatu temu

Broj obvezatnih pismenih radova tijekom školske godine treba biti usklađen s važećim Pravilnikom o načinu praćenja, vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Duže uvježbavati diktat i samostalno pisanje vođenih kratkih sastava.

2.2. INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE

Sustavno ukazivanje učenicima na kulturalne sličnosti i različitosti, kroz odgojne i socijalizirajuće sadržaje, s ciljem razvijanja tolerancije i empatije prema drugima i drukčijem (primjerice, kulturni šok, razgovor o iskustvima...) Dakle, učenike treba privikavati na prepoznavanje kulturno uvjetovanih razlika u značenju i uporabi pojedinih jezičnih izričaja, u načinu ponašanja u komunikaciji i sl., na prepoznavanje stereotipa i predrasuda, kao i na potrebu njihova uklanjanja. Isto tako, kod učenika treba razvijati svijest o ulozi vlastite i strane kulture.

Pristup nastavnim temama, kulturalnim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima je komparativni što znači da se uspoređuju odgovarajući sadržaji u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja frankofonoga govornog područja.

2.3. STRATEGIJE UČENJA I SLUŽENJA ZNANJEM

- uporaba vizualnih elemenata u svrhu što uspješnijega zapamćivanja jezičnih sadržaja (boje, crteži, podcrtavanje i sl.)
- uporaba ilustracija radi lakšega razumijevanja sadržaja teksta
- razvrstavanje leksika po tematskim sadržajima
- osamostaljivanje učenika za služenje rječnikom u udžbeniku, slikovnim, dvojezičnim, jednojezičnim i višejezičnim rječnikom
- uočavanje analogija i pravilnosti u jezičnom sustavu i njihova primjena
- privikavanje na samostalno zaključivanje (analogija na temelju primjera)
- stjecanje znanja na temelju promatranja, istraživanja i izvođenje zaključaka tijekom nastave u školi i izvan škole (istraživačko učenje)
- uporaba novih medija u učenju francuskoga jezika (primjereno dobi učenika)
- prezentacija individualnoga rada o nekoj obrađenoj temi (kratki opis s pomoću postera, aplikacije...)
- prezentacija rezultata skupnoga rada (o nekoj od obrađenih tema)
- uporaba udžbenika, radne bilježnice, gramatike i drugih izvornih materijala (Internet, TV, CD-Rom, DVD...)
- uporaba i mogućnost izbora najučinkovitijih i najsuvremenijih strategija u učenju jezika
- razvijanje samostalnoga i zajedničkoga učenja
- razvijanje odgovornosti svakoga pojedinca prema **skupini** učenika koji rade na zajedničkom zadatku
- jednostavnim aktivnostima učenike se postupno privikava na sposobnost vrjednovanja kolektivnoga/suradničkoga rada kao i na samoprocjenu znanja (**Portfolio, EJP**).
Na taj način i roditelji mogu sustavno pratiti proces učenja i napredovanja svoga djeteta.

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJA

Jedan od osnovnih i bitnih elemenata za motiviranje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva je stvaranje ugodnog ozračja u učionici, odnosno u prostoru gdje se izvodi nastava.

Na ovoj razini težište rada je na **usmenom** i **pisanom** iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika. Učenici sadržaje usvajaju reprodukcijom i produkcijom uz kontinuiranu provjeru razumijevanja značenja poruke i kulturalnih, odgojnih i socijalizirajućih elemenata. Prema potrebi i kod obradbe jezičnih struktura uvode se usporedbe između hrvatskoga, francuskoga jezika i prvoga stranog jezika.

Za uvođenje leksika i situacija koriste se nastavna sredstva (predmeti, slikovne kartice, posteri, fotografije, pantomima, mimika, geste, parafraze, kontekstualizacija...). Novi leksički materijal uvodi se na temelju poznatih gramatičkih struktura. Nove se gramatičke strukture isto tako uvode na temelju poznatoga leksičkog materijala. Gramatičke se pravilnosti tumače eksplicitno tj. uz uporabu metajezika, no važno je voditi računa o tome da učenici gramatičke strukture ne usvajaju izolirano, već uvijek kao dio konteksta. Kod suvremenog pristupa obradi gramatike preporuča se tzv. **istraživačko učenje**, tj. način vođenja učenika prema samostalnom uočavanju i prepoznavanju jezičnih pravilnosti i analogija. Učenik induktivnim putem postupno otkriva jezične zakonitosti te samostalno ili uz neznatnu pomoć učitelja formulira pravilo. Kod istraživačkog učenja, dakle, učenici najprije

prepoznaju i prikupljaju nove gramatičke strukture, zatim ih razvrstavaju i na kraju ih sistematiziraju. Takvim načinom učenja učenike privikavamo na razmišljanje i kreativno rješavanje problema.

Jezične je sadržaje neophodno neprestano ponavljati u svrhu zapamćivanja, koristeći različite načine i kanale percepcije. Na taj se način novi sadržaji uvijek povezuju s prethodno obrađenima uz redovito uporaba elemenata igre kad god je to moguće. U načelu se nastava odvija na stranom jeziku te ga treba koristiti koliko god je to moguće, a hrvatski jezik se koristi samo kada je to nužno (uloga metajezika kojim uglavnom objašnjavamo one jezične strukture koje učenici ne razumiju, uloga sustava jezika na koji nadograđujemo objašnjenja i upućujemo na sličnosti i različitosti pojedinih struktura u hrvatskom i stranom jeziku, potreba objašnjavanja kulturno-civilizacijskih sadržaja...). Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem. Kod slušanja učenici trebaju obratiti pozornost na raspoznavanje naglaska riječi i rečenične intonacije te melodije i ritma. Izgovaranje se i nadalje uvježbava reprodukcijom govorenih ili snimljenih zvučnih modela.

Osobitu pozornost valja posvetiti učenicima s teškoćama u razvoju, za koje učitelj treba izraditi individualizirani/prilagođeni program vodeći računa o njihovim sposobnostima.

3.1. Artikulacija sata: dinamična izmjena što raznolikijih didaktičkih aktivnosti. Važno je koristiti različite medije i oblike rada. Preporuča se izmjenjivati faze učenja i faze opuštanja te uključivati elemente igre, posebice one koje potiču i zadržavaju pozornost i koncentraciju učenika..

3.2. Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta ili vizualnoga predloška kao poticaj za govornu aktivnost
- neverbalne i verbalne reakcije na govorni stimulus (gesta, pantomima, prepričavanje, opisivanje...)
- odgovaranje na pitanja i postavljanje pitanja (usmeno i pisano)
- izradba postera, tematskih panoa...
- sudjelovanje u dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija (potvrda usvojenosti leksika i struktura)
- glasno i izražajno čitanje prema zvučnom modelu
- pismeni radovi u sklopu poznatih sadržaja
- didaktičke igre: loto, igre pamćenja, pričam ti priču, igre kockom, sakrivanje, traženje, pogađanje, (te igre koje su trenutačno aktualne i koje učenici rado igraju)...
- uporaba suvremenih didaktičkih sredstava kao što su CD, CD-Rom, Internet tijekom obradbe, utvrđivanja i vrjednovanja gradiva

3.3. Oblici rada: frontalni, više manjih skupina, rad u paru, individualni rad

3.4. Organizacija prostora: mora se prilagođavati prema oblicima rada. U učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepciju i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru gdje se izvodi nastava (razne varijacije oblika U, više manjih skupina...).

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Praćenje, vrjednovanje i ocjenjivanje provodi se u skladu s važećim Pravilnikom o načinu praćenja vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Elementi provjere i vrjednovanja:

- provjera slušnoga razumijevanja riječi i rečenica i sposobnost njihovoga pisanja
- sposobnost povezivanja jezičnog izraza s likovnim (slikovnim) predloškom
- sposobnost odgovaranja na pitanja/postavljanja pitanja (usmeno i pisano)
- govorna aktivnost na planu reprodukcije
- govorna aktivnost na planu produkcije
- usvojenost jezičnih struktura
- usvojenost odabranih kulturnocivilizacijskih sadržaja
- motiviranost za učenje i usvojenost novoga jezičnog koda
- pravilno glasno čitanje
- pravilno pisanje
- zalaganje na nastavi

Načela provjere i vrjednovanja znanja

Svaka aktivnost na satu pruža mogućnost praćenja napretka i vrjednovanja, što znači da se **vrjednovanje provodi kao integralni dio nastavnoga sata, a ne kao izolirani čin jer bi u protivnom ono bilo stresno za učenika**. Postupci za provjeru znanja ne smiju se bitno razlikovati od uobičajenih aktivnosti na satu. Kako svaki pojedinac uči i usvaja gradivo na različite načine, učitelj mora poticati učenika da pokaže ono što zna, a ne ono što ne može ili ne zna. Učitelj treba poštovati osobnost učenika, uvažavati poznavanje i razumijevanje nastavnoga gradiva, sposobnost analize i interpretacije gradiva, uvažavati sposobnost stvaralačke primjene znanja, usvojenih vještina i navika te koristiti različite načine provjeravanja i ocjenjivanja primjerene sadržaju i dobi učenika. Učitelj treba stalno poticati i razvijati samopouzdanje učenika i osjećaj napredovanja. Učenik mora biti točno upoznat s elementima i kriterijima ocjenjivanja. Ako učenik želi odgovarati i ako to ne remeti planirani tijekom nastave, učitelj mu to treba omogućiti.

Uvijek je potrebno naglašavati pozitivne aspekte napretka učenika i svaki i najmanji napredak primjereno nagraditi. Kako je učenicima potrebna povratna informacija o individualnom odgojno-obrazovnom postignuću, učitelj to može izraziti bilo usmenom pohvalom uz obvezatno isticanje učenikovog imena bilo pozitivnom reakcijom (gesta, mimika, smiješak učitelja...).

Učenike se jednostavnim aktivnostima privikava na samoprocjenu (Portfolio - EJP). Samoprocjena uspjeha, osim aktivnoga sudjelovanja u kreiranju vlastitoga pristupa učenju, razvija kod učenika i kritičke sposobnosti te na taj način učenik s mnogo više sigurnosti može predvidjeti svoj konačni rezultat. Učenik treba znati procijeniti razinu svoga sadašnjeg znanja, treba znati što još želi naučiti i što još mora učiniti da bi postigao svoj cilj. Isto tako na temelju EJP-a roditelji mogu sustavno pratiti proces učenja i napredovanja svoga djeteta.

Vrednovanju učenika s teškoćama u razvoju (disleksija, disgrafija, slabovidnost i dr.) nužno je pristupati s posebnim pozorom i primjenjivati prilagođene kriterije i oblike provjere znanja, a svaki i najmanji napredak takvog učenika posebno istaknuti i pohvaliti kako bi učenik shvatio da je i njegov doprinos uspjehu skupine i razrednoga odjela od neprocjenjive važnosti.

Načini provjere i vrjednovanja znanja

- Provjera razumijevanja provodi se primjerice, na temelju raznovrsnih iskaza i tekstova. I nadalje je kao tražena reakcija sposobnost povezivanja jezičnoga izraza s likovnim (slikovnim) izrazom, glazbenim izrazom i pokretom, ali se pretežno koriste složeniji oblici kao primjerice, pitanja višestrukoga izbora, ispisivanje podataka u tablicu, dopunjivanje rečenica podacima dobivenim nakon pažljivo pročitanoga teksta i sl.
- Provjera govora provodi se primjerice, na temelju sudjelovanja u dijalozima, dramaturgijama i raspravama, reprodukcije pjesama, verbalne reakcije na verbalni ili neverbalni stimulus i sl. Svaka govorna provjera ujedno pruža i mogućnost provjere izgovora i intonacije.
- Školske su zadaće jedan od mogućih oblika provjere pisanoga izražavanja (primjerice, vođeni ili poluvođeni sastavak, na ovoj razini 50 do 60 riječi, pismo, zamolba...) Preporuča se učenicima ponuditi pomoćne/orijentacijske elemente za strukturiranje teksta (primjerice, pitanja, natuknice, dijelove rečenica i sl).
- Usvojenost jezičnih struktura i leksika provjerava se kroz govorne aktivnosti, kraće kontrolne zadatke objektivnoga tipa, pisanje diktata na poznatu temu.... Vrste zadataka (primjerice, poveži, zaokruži, nadopuni, poredaj, izbaci, odgovori i dr.) moraju biti poznate učenicima. Preporučuju se kraći petominutni kontrolni zadaci nakon obradbe i uvježbavanja pojedinoga odsječka gradiva, a opsežniji kontrolni zadaci mogu uslijediti nakon obradbe većih cjelina ili na kraju svakog obrazovnog razdoblja (čitanje s razumijevanjem, uporaba jezika – leksik i gramatičke strukture u kontekstu..).
- Usvojenost kulturnocivilizacijskih sadržaja može se provjeravati u obliku kvizova znanja, igara asocijacija, recitiranja i pjevanja prigodnih pjesama i sl.
- Praćenje napretka učenika i vrjednovanje njihova uspjeha provodi se na temelju:
 - promatranja jezičnoga reagiranja djece u fazama ponavljanja, uvježbavanja i utvrđivanja gradiva
 - ciljane provjere usmenog jezičnoga reagiranja pojedinačnih učenika bez izdvajanja iz skupine
 - doprinosa svakog pojedinog učenika u skupnom radu i u razrednom odjelu
 - individualnog uspjeha učenika u pisanju školskih zadaća i rješavanju zadataka objektivnoga tipa, usmenih izlaganja
 - odgovornom pristupu pisanju domaćih zadaća

Domaće zadaće:

- zadatci moraju biti primjereni mogućnostima i sposobnostima učenika kako bi ih mogli samostalno riješiti
- moraju biti jednostavne i kratke (primjerice, riješiti radni listić, odgovoriti na pitanja, riješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku, napisati kraći tekst prema zadanom modelu na zadanu temu, potražiti određene informacije, ispisati riječi i pronaći značenje, ispisati iz teksta riječi koje spadaju u određenu kategoriju – imenovati nacionalne parkove, parkove prirode, rezervate..., izraditi upitnik na neku temu na temelju kojeg će se na sljedećem satu vršiti intervjuiranje suučenika, pripremiti pitanja za intervju s nekom određenom osobom i sl.

- Učitelj treba redovito pregledavati domaće zadaće kako bi i na taj način sustavno pratio napredak učenika, ali isto tako uočio pogreške i poteškoće u svladavanju gradiva. Ta je spoznaja svakako učitelju dragocjena u daljnjem planiranju nastave.

5. PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA- FRANCUSKI JEZIK

OSMI RAZRED – 5. GODINA UČENJA (70 SATI GODIŠNJE)

Redosljed nastavnih cjelina, kao i povezivanje pojedine tematike s predloženim strukturama nisu obvezujući te ih stoga ne treba shvatiti kao gradivo predviđeno za jednu lekciju u udžbeniku. Kombinacije se u programima u udžbenicima i u nastavi mogu ostvariti i na drugačiji način, ali moraju metodički i pedagoški primjereno uključiti obvezatne sadržaje Hrvatskoga nacionalnog obrazovnog standarda. Sve istovjetne teme i gramatičke strukture usporediti s hrvatskim jezikom (Izricanje pogodbe, mogućnosti i želje, Rasprava, Riječi iz stranog jezika) i s prvim stranim jezikom

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJA Navedene se korelacije odnose na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se i uporaba stečenih znanja iz prethodnih razreda
0. Zabavimo se i provjerimo naša znanja	Ponavljjanje prethodno stečenoga znanja (imperfekt, kondicional sadašnji, nepravni govor, pridjevi...) na zabavan i kreativan način – (društvene igra, zaokruživanje točnog odgovora, pridruživanje, razvrstavanje riječi u pravu kategoriju, putem slika, ilustracija, zagonetki...)	
1. Kultura (tradicionalna/suvremena francuska šansona, film kazalište, bande dessinée- BD...)	Quel(le)s chanteurs/euses de rap/rock/pop/techno/hip-hop... connais-tu? ... est un éminent acteur français de cinéma. ... est une actrice de cinéma très connue. A Cannes , au mois de mai, un festival international de cinéma a lieu chaque année. Georges Hergé était un dessinateur belge, créateur du personnage de Tintin.	Povijest - Znanost i kultura u prvoj polovici 20. stoljeća
2. Slavni ljudi (povijesne ličnosti: Vercingétorix, Napoléon, Jeanne d'Arc)	Autrefois la France s'appelait la Gaule. Vercingétorix , chef des Gaulois, est considéré comme le premier héros national. Pour beaucoup de Français Jeanne d'Arc est l'image de la France. Elle est considérée comme une héroïne nationale. Napoléon Ier Bonaparte , empereur français, né en Corse, exilé sur l'île d'Elbe et mort sur l'île de Sainte-Hélène. Les cendres de Napoléon reposent aux Invalides à Paris.	
3. Otkrića i izumi (Marie i Pierre Curie, braća Lumière, Louis Pasteur)	Marie et Pierre Curie ont découvert le radium. Ils ont obtenu le prix Nobel de physique. Après la mort de son époux Marie a reçu aussi le prix Nobel de chimie. Louis Pasteur , chimiste et biologiste français, créateur de	Povijest - Znanost i kultura u prvoj polovici 20. stoljeća

	la microbiologie. Il a découvert le vaccin contre la rage. Il a inventé la pasteurisation. Les frères Lumière – Louis, inventeur du cinématographe et précurseur du VIIe art. A partir de 1895 il a tourné de nombreux films. Son frère Auguste a perfectionné la photographie.	
4. Književnost (roman – V. Hugo, odlomci iz Les Misérables; kazalište – Molière, izvanci iz komedija; poezija - P. Verlaine, J. Prévert...)	Les pièces de Molière, La comédie humaine de Balzac, la poésie de Paul Verlaine, Jacques Prévert... font partie des chefs-d'oeuvre de la littérature française. Victor Hugo est un des plus célèbres écrivains français. Il a écrit de nombreuses oeuvres Notre-Dame de Paris, Les Misérables, l'Homme qui rit...	
5. Europa jučer i danas (Europska unija, Vijeće Europe, Deklaracija o pravima čovjeka i djeteta, Deklaracija o principima snošljivosti (tolerancije), multikulturalnost, višejezičnost, europska himna...)	un Européen/une Européenne, L'Union européenne, combien de pays a-t-elle réunis? Décris le drapeau européen! L'hymne européen est l'Ode à la joie, de la IXe symphonie de Beethoven. Le Palais de l'Europe à Strasbourg est le siège du Conseil de l'Europe et du Parlement européen. La Déclaration universelle des droits de l'homme votée par L'ONU définit les droits individuels, les libertés publiques... Les États membres et leurs capitales sont..., les institutions, une société multiculturelle	Povijest - Europa i Hrvatska na putu integracija Geografija: Hrvatska i međunarodne integracije
6. Odnos mladi/mladi/odrasli (život i problemi mladih, izlasci, druženja, jednakost spolova, neprihvatljivo ponašanje...)	Dans la société d'aujourd'hui c'est dur d'être jeune. Selon toi/vous qu'est-ce qui est le plus important pour réussir sa vie? (avoir un métier/être entouré de gens que l'on aime, avoir de l'argent, être connu...) Les parents pensent que les enfants à l'âge de 14/15 ans sont un peu jeunes pour sortir le soir avec des amis et pour rentrer trop tard chez eux. Le passage d'adolescence à l'âge adulte est parfois vraiment difficile. le disco, l'anniversaire... Payer une femme moins qu'un homme pour le même travail, est-ce que c'est juste? Dis-moi ce que tu en penses? Il faut respecter les parents...	Katolički vjeronauk - Drama odrastanja Biologija – roditelji i potomci
7. Stop nasilju – solidarnost na djelu (mogući uzroci i posljedice nasilja, nasilje u školi, rasna i vjerska snošljivost, ksenofobija...)	La violence augmente de jour en jour dans le monde entier, elle est partout dans la société et même dans les établissements scolaires. Malheureusement il y a trop de programmes violents à la télévision, trop de films montrant des crimes, des brutalités. Le respect des autres est le refus du rasisme. Il faut se battre: contre la ségrégation/ la xénophobie... Il faut partager, donner et tendre la main aux autres. la tolérance, la solidarité, la générosité, l'intérêt vis-à-vis d'autres cultures	
8. Problemi čovječanstva (glad, siromaštvo, bolesti suvremenoga društva, otuđenost)	la famine, la sécheresse/l'aridité du sol, la pauvreté, Qu'est-ce que signifie le sigle L'UNICEF et quelle est la mission de cette organisation? En 1994, on a créé le Sidaction pour soutenir la recherche sur le Sida et les associations d'aide aux malades. Les gens devraient marcher au lieu de courir, se parler vraiment au lieu de communiquer avec un portable, au lieu de rester des heures et des heures devant la	Katolički vjeronauk - Suodgovornost za pravedan život u društvu

	télévision...	
9. Nacionalni parkovi, parkovi prirode i rezervati (imenovati neke nacionalne parkove/parkove prirode/ rezervate u Hrvatskoj i Francuskoj, Jacques Yves Cousteau)	Les parcs nationaux sont placés sous le contrôle de l'État. Ce sont des endroits où les paysages, les animaux, les plantes sont protégés. les parcs naturels régionaux, la flore et la faune, le tourisme, les réserves naturelles, Jacques-Yves Cousteau est l'auteur de nombreux films sur le monde sous-marin (Le Monde du silence, le Monde sans soleil...) et de livres. Il a essayé de sauver les mers et les océans.	Geografija– Prirodna i kulturna baština Hrvatske
10. Školski sustav u Hrvatskoj i Francuskoj (sličnosti i razlike, profesionalna orijentacija, izbor srednje škole nakon 8. razreda)	Le système éducatif français est divisé en trois niveaux (primaire, secondaire et supérieur). En France l'école est obligatoire jusqu'à 16 ans. Et en Croatie? Compare le système éducatif français avec le nôtre! Avant de choisir votre type d'études secondaires vous pouvez demander les informations à un conseiller d'orientation.	Katolički vjeronauk - Izbor životnog poziva
11. Blagdani – državni praznici (čestitanje i pjevanje/ recitiranje prigodnih pjesama - prema kalendaru, kratki opis važnijih blagdana/svetkovina)	leksik ovisno o blagdanima, primjerice, - La nuit du 14 juillet on tire des feux d'artifice dans toute la France, la fête des amoureux - le 14 février...	Katolički vjeronauk – Živjeti u ritmu liturgijske godine
Pripremati recitacije/ kratke igrokaze u okviru 10% nastavnih sati tijekom godine prema interesima učenika i po izboru nastavnika, izrađivati tematske panoje, postere... Obraditi legendu o Jeanne d'Arc, pronaći na Internetu aktualne obavijesti na zadanu temu te nakon izlaganja učenika napisati sažetak (timski rad).		

5. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

Promicanje općih vrijednosti, kao primjerice, pristojnost i obzirnost, urednost i čistoća uz tematske cjeline: Odnos mladi/mladi/odrasli, Stop nasilju, Solidarnost na djelu
Problemi čovječanstva

- Promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstvo, suradnja, altruizam, tolerancija, ljubav i ponos prema obitelji uz tematske cjeline: Odnos mladi /mladi/ odrasli, Stop nasilju, solidarnost na djelu, Problemi čovječanstva
- Promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematske cjeline: Kultura, Slavni ljudi, Otkrića i izumi, Književnost, Blagdani – državni praznici, Nacionalni parkovi
- Razvijanje sposobnosti za društveni angažman, tj. za aktivno i odgovorno sudjelovanje u životu društva uz tematske cjeline: Europa jučer i danas, Stop nasilju, Solidarnost na djelu, Problemi čovječanstva
Razvijanje sposobnosti kritičke prosudbe različitih ponuda suvremenoga društva uz tematske cjeline: Europa jučer i danas, Stop nasilju, Solidarnost na djelu, Školski sustav u Hrvatskoj i Francuskoj, Problemi čovječanstva

LITERATURA:

Bildungsstandards für die erste Fremdsprache (Englisch/Französisch für den Hauptschulabschluss nach Jahrgangsstufe 9. Beschluss (Entwurf) der Kultusministerkonferenz. Stand 23. 4. 2004.,
URL: http://leb.bildung-rp.de/info/sonstiges/kmk/standards/standards_text.htm

Katalog znanja angleščino 1. tuji jezik. Srednje strokovno izobraževanje (7.7. 1998.)
URL: http://gean5.pfmb.uni-mb.si/eng/language/Katalog_znanja_Angles2.htm

Nastavni plan i program za osnovnu školu. U: Prosvjetni vjesnik (posebno izdanje) god. I., br.2, 1. lipnja 1999.

Kurikularni pristup promjenama u osnovnom školstvu. Razrada Okvirnog nastavnog plana i programa u funkciji rasterećenja učenika. Strani i klasični jezici. Zagreb: Ministarstvo prosvjete i športa, 2002.

Kurikularni pristup promjenama u osnovnom školstvu. Razrada Okvirnog plana i programa u funkciji rasterećenja učenika. Razredna nastava. Zagreb: Ministarstvo prosvjete i športa, 2002.

Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer. Conseil de l'Europe, Paris: Didier, 2001

Vilke, M./Vrhovac, Y. (ur.) (1993): *Children and foreign languages. Les enfants et les langues étrangères.* Zagreb: Faculty of Philosophy, University of Zagreb

Vilke, M. i dr. (ur.) (1995): *Children and foreign languages. Les enfants et les langues étrangères. Kinder und Fremdsprachen. Bambini e lingue straniere.* Zagreb: Faculty of Philosophy, University of Zagreb

Vrhovac, Y. i sur. (1999): *Strani jezik u osnovnoj školi.* Zagreb: Naprijed

Vrhovac, Y. (ur.) (2001): *Children and foreign languages III. Kinder und Fremdsprachen III. Bambini e lingue straniere III. Les enfants et les langues étrangères III.* Zagreb: Faculty of Philosophy, University of Zagreb

Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrjednovanje, Školska knjiga, Zagreb 2005.